1995.
XI. évf. 6. (95.) szám
Ára: 148 Ft

video magazin

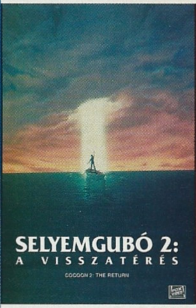

Sztárportré, poszterrel:
Brad Pitt

Esküvők, álompárok

Interjú:
Kim Basinger–Alec Baldwin

VHS-kazetták tesztje

SELYEMGUBÓ 2:
A VISSZATÉRÉS

COCOON 2: THE RETURN

Utazás a legszebb, legcsodálatosabb helyre.... Haza.

A SELYEMGUBÓ első részében idős emberek egy csoportja bebizonyította, hogy az ember soha nem túl öreg, ha egy kis kalandról van szó. Földönkívüliek társaságában indultak az Antarea nevű bolygóra, ahol örök élet, egészség és boldogság várt rájuk. Most a honvágy haza vezérli őket és itthon az eddigieknél is izgalmasabb kalandokba keverednek. Különleges mentőexpedícióval térnek vissza a Földre, de a viszontlátás nem megy meglepetések nélkül. A békés, problémamentes antareai világban elszoktak a kor, a betegség, a halál okozta gondoktól. Sok humorral, bölcsességgel és szeretettel azonban végül újból elfogadják halandó voltukat, mert rájönnek, hogy minden furcsasága ellenére mégis van mit szeretni a földi léten. A bájos, megható filmben újból találkozhatunk a kiváló szereplőgárdával: Don Ameche-val, aki 1986-ban a SELYEMGUBÓ-ért kapta meg a legjobb mellékszereplőnek járó Oscar-díjat, Steve Guttenberggel, Maureen Stapletonnal, Hume Cronynnal, Jessica Tandy-vel, Gwen Verdonnal és Jack Gilforddal.

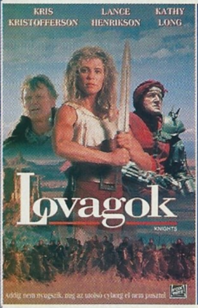
A LÉGY
THE FLY

Félig ember, félig rovar...

totális terror!

Seth Brundle (JEFF GOLDBLUM), a kíváló tudós legújabb találmányán dolgozik - a tárgyak teleportálására szolgáló gépezeten. A találmány segítségével lehetővé válik, hogy tárgyak, sőt emberek néhány másodperc alatt többezer kilométerre repüljenek . A magányos tudós élete új értelmet kap, amikor megismerkedik a gyönyörű újságírónővel (GEENA DAVIS). A szerelemtől megittasult Seth újult erővel veti magát a munkába. Az utolsó kísérletnél azonban, amikor Seth önmagát próbálja teleportálni, baleset történik - a gépben a tudós génjei összeolvadnak egy légyével. Seth először csak csodálatos, új fizikai képességeit fedezi föl, később azonban öröme borzalmas rémálommá változik: a benne lévő rovar elkezd felülkerekedni az emberen. A szerelmi történet és feszültségekkel teli dráma kombinációja David Cronenberg kitűnő rendezésében méltán vonult be a horrorfilm-klasszikusok közé.

Lovagok
KNIGHTS

„Akciódús...
MAD MAX és TERMINÁTOR egyben"

A nem is olyan távoli jövőben mesterségesen előállított lények, „Cyborgok" elit csoportja uralja a világot. Alkotójuk arra programozta be őket, hogy szintetikus folyadékkal táplálkozzanak, ám egy meghibásodás következtében már csak az emberi vér csillapíthatja mohó éhségüket. S ehhez emberáldozatok ezreire van szükség. Mikor mesterük felfedezi, hogy az eredetileg békés célra tervezett Cyborgjai vérszomjas szörnyetegekké változtak, megalkotja a „Cyborg-pusztítót", Gabrielt (KRIS KRISTOFFERSON). Gabriel egyedül indul harcba, szervezetében egy évre elegendő üzemanyaggal.Útja során hamarosan találkozik Neával (KATHY LONG), a bátor fiatal lánnyal, aki kész szembeszállni a félelmetes ellenséggel. Együtt indulnak tovább, hogy teljesítsék küldetésüket, melynek kimenetelétől függ a Föld jövője...

SZEMÉLYES ÜGY
CLASS ACTION

GENE HACKMAN MARY ELIZABETH MASTRANTONIO

APA ÉS LÁNYA
EGYMÁS ELLEN A BÍRÓSÁGON,
EGYÜTT AZ ÉLETÜKÉRT.

Jedediah Tucker Ward (Gene Hackman - LÁNGOLÓ MISSISSIPPI), a kíváló és híres ügyvéd egész életében a gyengék és elnyomottak igazáért harcolt. Maggie (Mary Elizabeth Mastrantonio - A MÉLYSÉG TITKA), a lánya ugyancsak kíváló ügyvéd és egy, az apja által lenézett, elit jogi cég tagságának várományosa.

Apa és lánya között régen megromlott a viszony, s most a bíróságon is ellenfelekként találkoznak. Harcuk az igazságért veszélybe sodorja mindkettőjük karrierjét - sőt, az életüket is. A végső, tárgyalótermi ütközetben csak egyikük győzhet.

Ügynökeink

InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094. . **Alpine Piton** Gmk Video Nívó ügynöki iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19. **S. I. COOP** Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/B. Tel.: 164-2055
Videó Nívó Bt Budapest XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335. **Motophon** Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46/346-847
Motophon World Center Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764 **InterCom** 1113 Bp. Karolina út 65. Tel: 209 0933, 209 1111/276 fax: 209 0930 tx 22 6761

VIDEOPREMIER JÚNIUS 1.

Kedves Olvasó!

Lányaim hónapok óta „nyúznak", vegyem meg számukra videókazettán Az oroszlánkirály című rajzfilmet, egyik barátnőjüknek ugyanis már rég megvan. Hiába ígérem meg nekik, hogy örömmel megvásárolom aznap, amint megjelenik, értetlenül állnak a dolog előtt. Hiába magyarázom nekik, hogy ez a rajzfilm még nem kapható műsoros videóazettán, s a barátnő kazettája rossz minőségű hamisítvány, gyermekeimnek idegenül csengenek az olyan szavak, mint hamis kazetta, illegális termék, kalózipar, feketepiac. Egyébként sejti-e Kedves Olvasó, hogy Magyarországon mekkora bevételkiesést jelent a legális videópiac résztvevői számára a kalózipar működése? Amerikai és hazai szakértők egybehangzó becslése szerint évente körülbelül 26 millió dollárt. E több, mint 3 milliárd forintnyi kiesés miatt kevesebb az adóbevétel, abból kevesebb jut a mozgóképkultúra támogatására, s a kazetták ára sem mérséklődhet. Egyebek mellett erről is szó esett a minap a magyar fővárosban, ahol huszonöt országból gyűltek össze tapasztalatcserére a szerzői jogokat védő szervezetek szakértői. Számos érdekes adat látott napvilágot e tanácskozás kapcsán – közöljük is a legérdekesebbeket –, mint ahogy számos izgalmas adat olvasható ki egy médiával foglalkozó nemzetközi statisztikai évkönyvből is, melyből Videóstatisztitkok című összeállításunkban tallózunk.

Lányaimnak különben novemberig kell várniuk Az oroszlánkirály megjelenésére. S hogy ezen kívül még milyen filmek lesznek kaphatók közvetlen lakossági forgalomban a nagy amerikai stúdiók alkotásai közül, arról hírekben bővelkedő Hírözön rovatunkból tájékozódhat.

Kellemes olvasást!

Budapest, 1995. június

Falus Tamás

A video magazin

TARTALMÁBÓL:

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti vezető: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség címe:
1134 Budapest, XIII., Kassák Lajos u. 78.
Tel./fax: 120-3474, 149-0791
Kiadja a
Video Magazin Kft.
Felelős kiadó:
Belán Gábor ügyvezető igazgató
Nyomdai előkészítés:
ÍRISZ Kft.
Nyomás:
VESZPRÉMI NYOMDA RT
Felelős vezető: Fekete István igazgató
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
és a regionális részvénytársaságok,
valamint az alternatív terjesztők
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.
Előfizethető
bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál,
és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási
Irodánál (HELIR) 1900 Budapest,
XIII., Lehel u. 10/A, közvetlenül vagy
postautalványon, valamint
átutalással a HELIR Postabank Rt.
219-98636 / 021-02799 sz.
pénzforgalmi jelzőszámra
HU ISSN 0237-5141

A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a szerkesztőség és a kiadó nem vállal felelősséget.
Címlapfotó, Basinger–Baldwin poszter fotó: FEB-STILLS
A CÍMLAPON: ANDIE MACDOWELL, HUGH GRANT

A HOLLYWOODI TOP 100

A Premiere című neves amerikai filmes havilap minden év tavaszán közzéteszi azt a százas listát, amely Hollywood „legerősebb" embereinek névsorából áll. A válogatás és bekerülés egyetlen meghatározó eleme *„az a képesség, hogy az illető mennyire tudja érvényesíteni saját akaratát a filmek elkészítésében"*.

A listán egyaránt helyet kapnak stúdióvezetők, producerek, színészek és rendezők. Természetesen az előző év teljesítménye alapján olykor alaposan megváltozik az „alsó- és a felsőház" összetétele, van olyan, aki kikerül az első százból, és persze felbukkannak a feltörekvő új nevek is. Az egyes személyek tavalyi és ez évi helyezésén kívül a lista megadja – olykor ironikusan csipkelődő formában – foglalkozásukat, felsorolja legutóbbi munkáikat, erős és gyenge pontjaikat is.

Az összeállítók bevezetőjükben megjegyzik, hogy a listán nem szerepel négy olyan név, akik ugyan nem Hollywoodban dolgoznak, de tevékenységük, üzleti hatalmuk és pénzügyi befolyásuk alapvetően kihat a filmfővárosra. A „négyek bandája": **Norio Ohga,** a Sony elnöke, **Rupert Murdoch** médiamogul, **Sumner Redstone,** a Viacom tulajdonosa és **Matsushita** úr...

Most pedig lássuk az idei helyezetteket!

A tavalyi évhez hasonlóan az első helyen ismét **Steven Spielberg**et, Hollywood rendezőinek koronázatlan királyát találjuk, aki a Geffen–Katzenberg–Spielberg megaszerződéssel évtizedek óta első ízben egy új hollywoodi stúdió alapjait vetette meg. A Dreamwork SKG mögött olyan pénzügyi erők sorakoztak fel, melyek az egész hollywoodi filmipar erőviszonyainak gyökeres átalakulását hozhatják magukkal. (Lásd: Video Magazin 1994/11. és 1995/5. szám.)

A lista 2–5. helyén a magyar néző számára valószínűleg kevésbé ismert, ám kulcspozíciókban lévő stúdióvezetők állnak (**Michael Ovitz, Michael Eisner** a Walt Disneytől, valamint **Bob Daly** és **Terry Semel,** a Warner Bros. társelnökei és **Jonathan Dolgen,** a Viacom elnöke).

A színészek közül a legelőkelőbb helyen az immár kétszeres Oscar-díjas **Tom Hanks** áll, aki nem kevesebb, mint huszonhárom helyet lépett előre, és most *6.* a listán. Hanks most az **Apolló 13.** című film nyári bemutatója után arathat újabb sikereket. Közvetlenül mögötte – tavalyi pozícióját megőrizve – **Tom Cruise** áll, annak ellenére, hogy az *Interjú a vámpírral* című utolsó filmjét igencsak fanyalogva fogadta a kritika. Cruise erőssége a filmes szakma szerint abban áll, hogy ha kell, kidolgozza a lelkét és engedelmes, jó munkatárs. **A maszk** fantasztikus sikere egészen a *12.* helyre repítette **Jim Carrey**t, aki tavaly még a listán sem szerepelt! Öt helyet lépett előre és az idén *13.* **Mel Gibson** *(Maverick),* akiről a szerkesztők megjegyzik, hogy a hír igaz: leszokott a dohányzásról. Tavalyi nyolca-

Demi Moore

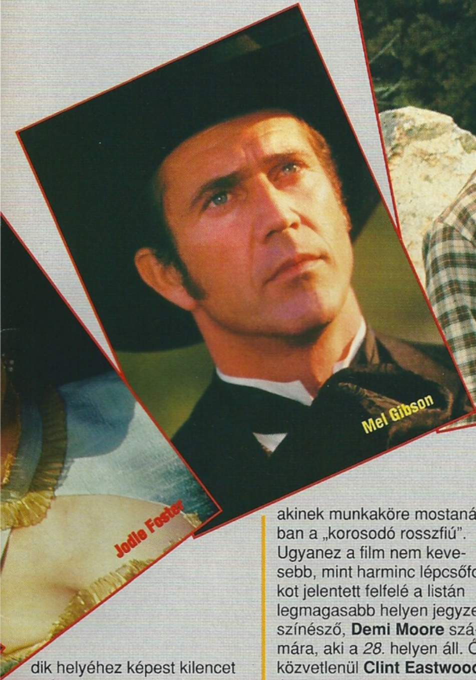

Michael Douglas

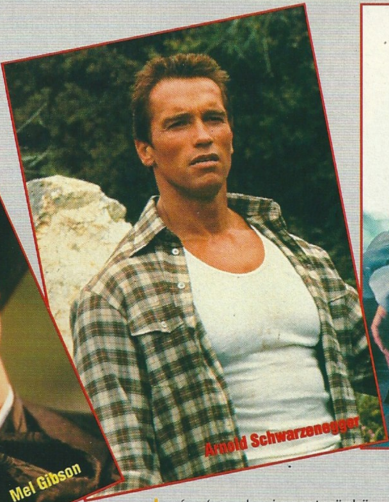

Kevin Costner

REK A FILMIPAR FŐVÁROSÁBAN?

Jodie Foster

Mel Gibson

Arnold Schwarzenegger

Sharon Stone

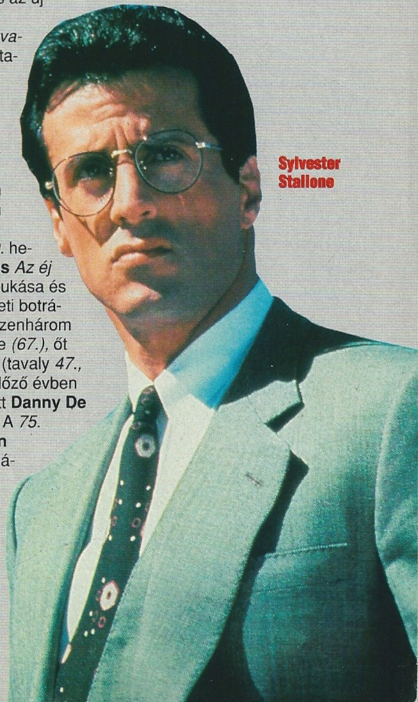
dik helyéhez képest kilencet csúszott vissza **Harrison Ford,** annak ellenére, hogy a *Végveszélyben* szép sikert aratott. Ford jelenleg a 40 millió dolláros költségvetéssel készülő **Sabrina** című filmen dolgozik **Sydney Pollack** rendezővel. A *22.* helyen áll **David Geffen,** aki a semmiből teremtette meg médiabirodalmát, és olyan együtteseket futtatott be, mint a *Guns 'n' Roses* vagy a *Nirvana.* Erőssége a szerkesztők csipkelődő megjegyzése szerint: *„ha bútort vesz, még annak is felmegy az értéke".*

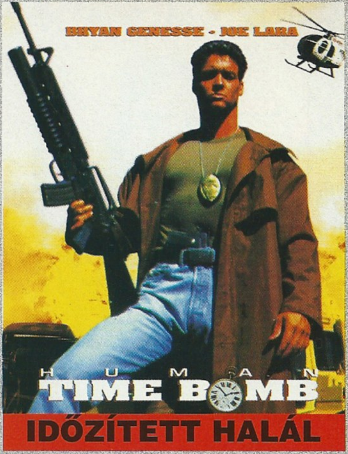
Tizenhét helyet csúszott vissza és így idén *23.* **Kevin Costner,** aki éppen a költségeket katasztrofális mértékben túllépő *Waterworld* forgatási nehézségeivel küszködik. **Arnold Schwarzenegger** – az „alumíniumember" – is lejjebb került, ő zárja a lista első negyedét. Erőssége, hogy Európában igen sikeres, vele szinte minden eladható, lásd a *Junior* esetét. A *Zaklatás* héthelynyi előrelépést hozott **Michael Douglas** számára, akinek munkaköre mostanában a „korosodó rosszfiú". Ugyanez a film nem kevesebb, mint harminc lépcsőfokot jelentett felfelé a listán legmagasabb helyen jegyzett színésző, **Demi Moore** számára, aki a *28.* helyen áll. Őt közvetlenül **Clint Eastwood** és **Robin Williams** követi, majd a *True Lies – Két tűz között* rendezője, **James Cameron** következik.

Majdnem húsz hellyel esett vissza a második legjobban jegyzett színésznő, **Julia Roberts.** Hét helyet lépett előre és *34.* **Sylvester Stallone,** aki a Los Angeles-i földrengés után eladta ottani házát, és Miamiba költözött. A *Kvíz-show* rendezése tizennégy lépést jelentett felfelé **Robert Redford** számára, aki csupán a *Tisztességtelen ajánlat*tal állítólag 24 millió dollárt keresett. A *40.* helyen áll a *Született gyilkosok* vegyes fogadtatása nyomán **Oliver Stone,** aki legújabb filmjével visszatér a politikai oknyomozásokhoz, ugyanis Nixonról fog értekezni. Megőrizte helyét *(43.)* **Sean Connery,** akinek mostanában készült filmjei közül a magyar néző e hetekben az *Egy igaz ügy* című produkcióval ismerkedhet meg. Közvetlenül mögötte áll a tavaly még egyáltalán nem jegyzett fiatal tehetség, (az e havi poszterünkön is látható) **Brad Pitt,** akit sokan a jövő legnagyobb ígéretének tartanak. Kilenc helyet esett vissza és így a *47.* **Jodie Foster** *(Maverick, Nell).*

Három sikerrendező szinte egy csoportban áll a lista közepén (**Adrian Lyne** *49.,* **Paul Verhoeven** *51.,* **Martin Scorsese** *54.*) és az új sztár **Quentin Tarantino** *(Ponyvaregény), 56.,* aki tavaly még nem szerepelt a „százak" között.

Végül néhány érdekesség a lista második feléből: a múlt évben még szintén nem jegyzett **Keanu Reeves** áll az *59.* helyen, **Bruce Willis** *Az éj színe* hatalmas bukása és állandó magánéleti botrányai ellenére is tizenhárom helyet lépett előre *(67.),* őt **Jack Nicholson** (tavaly *47.,* idén *68.*) és az előző évben még nem jegyzett **Danny De Vito** *(69.)* követi. A *75.* helyen áll **Sharon Stone,** aki tizenhárom helyet lépett előre. **Andy Vajna,** a magyar származású producer *(Az éj színe, Reneszánsz ember)* ebben az évben megelőzte a tavalyi helyezését *(84.)* megőrző **Francis Ford Coppolát,** akinek a *Frankenstein* bukása miatt fájhat a feje. A tavaly még nem jegyzett, ám a közelmúltban ismét számos sikert aratott **Winona Ryder** áll a *90.* helyen, a listára még éppen feljutott **Eddie Murphy** pedig a *98.*

Sylvester Stallone

Színes,
szinkronizált
amerikai akciófilm.
1995.

Szereplők:
BRYAN GENESSE,
JOE LARA

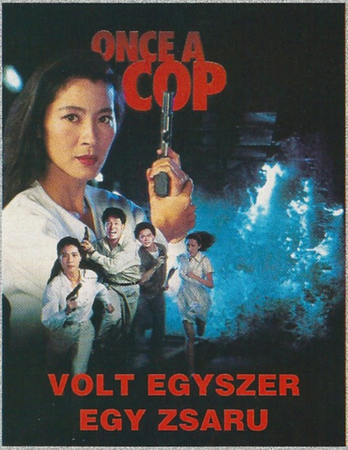
Rendezte:
MARK ROPER

Színes,
szinkronizált
amerikai krimi.

Szereplők:
JOE PANTOLIANO,
DANNY AIELLO

Rendezte:
DAN CURTIS

Színes,
szinkronizált
hongkongi akciófilm.

Szereplők:
MICHELLE KHAN,
JACKIE CHAN

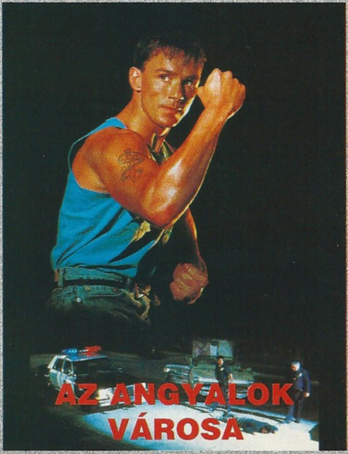
Rendezte:
STANLEY TONG

Színes,
szinkronizált
amerikai krimi.

Szereplők:
LOUIS GOSSETT JR.

Rendezte:
JEFF BLECKNER

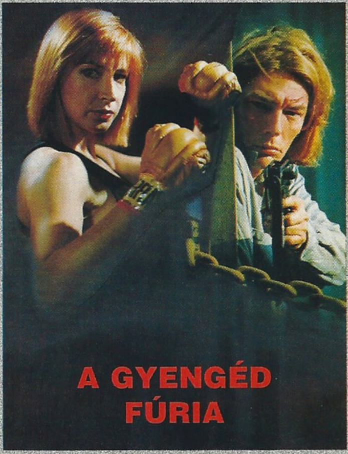

Színes,
szinkronizált
amerikai akciófilm.

Szereplők:
OLIVIER GRUNNER,
THERESA SALDANA
FRANK ARAGON

Rendezte:
ERIC KARSON

JÚNIUS 1995

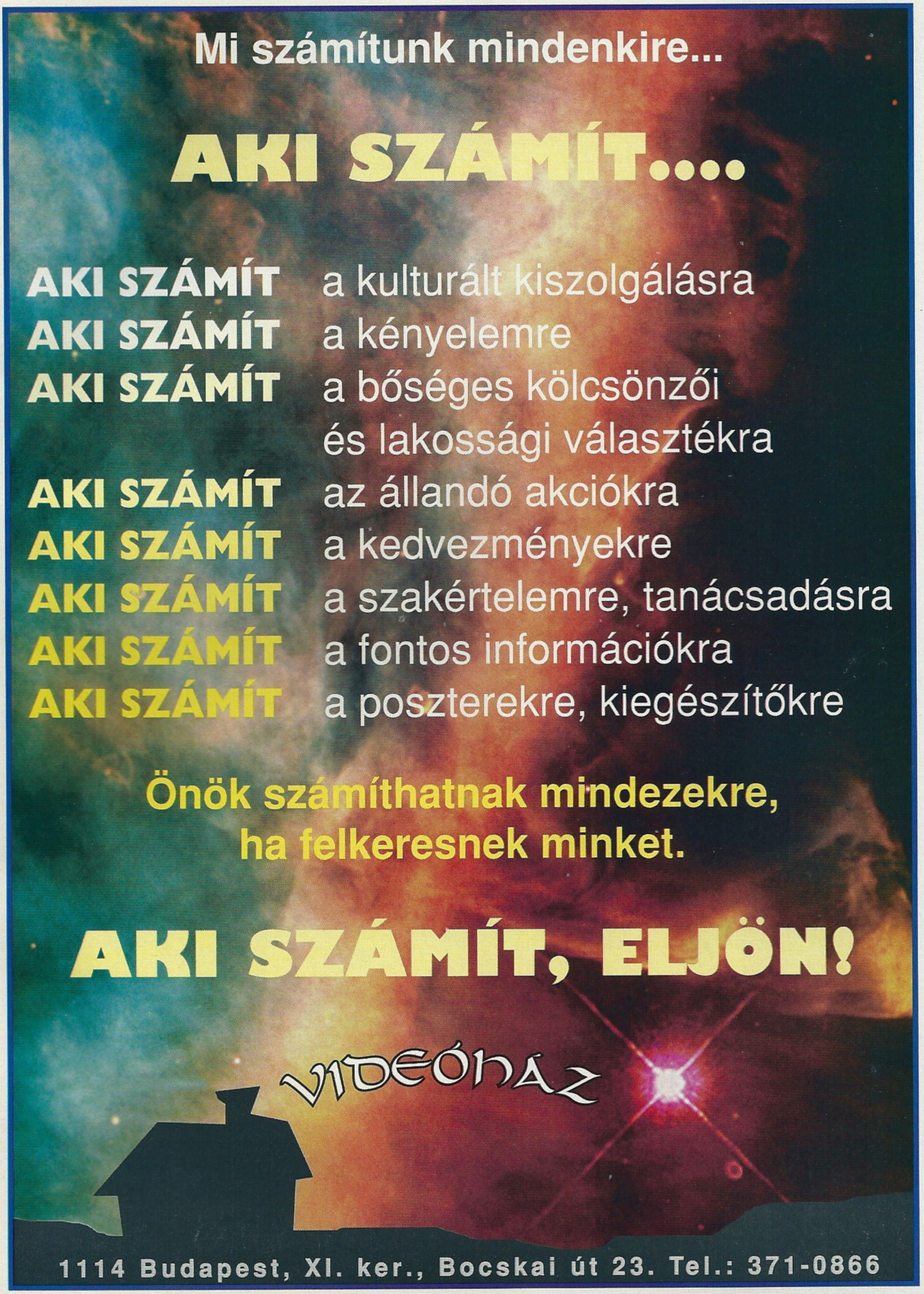

Színes,
szinkronizált
akciófilm.

Szereplők:
CYNTHIA ROTHROCK,
BILLY DRAGO

Rendezte:
SAM FIRSTENBERG

Forgalmazza: BEST Kft. 6701 Szeged, Pf.: 1167, Tel./Fax.: 06/62-329-328
1123 Bp. XII., Alkotás út 25. IV. ép. V.em. Tel./Fax.: 06/1-156-48-29

Mi számítunk mindenkire...
AKI SZÁMÍT....
AKI SZÁMÍT a kulturált kiszolgálásra
AKI SZÁMÍT a kényelemre
AKI SZÁMÍT a bőséges kölcsönzői és lakossági választékra
AKI SZÁMÍT az állandó akciókra
AKI SZÁMÍT a kedvezményekre
AKI SZÁMÍT a szakértelemre, tanácsadásra
AKI SZÁMÍT a fontos információkra
AKI SZÁMÍT a poszterekre, kiegészítőkre
Önök számíthatnak mindezekre, ha felkeresnek minket.
AKI SZÁMÍT, ELJÖN!
VIDEÓHÁZ
1114 Budapest, XI. ker., Bocskai út 23. Tel.: 371-0866

A Flamex InterStar
és a Video Magazin
közös játéka
Havonta több mint

100 000 forint

értékű kazettákért!

Videótékások, figyelem!

Érdemes vásárolni a Flamex InterStar videófilmjeit! Nemcsak a forgalma nő meg, hanem részt vehet játékunkon, és könnyen megnyerheti a kiadó további újdonságait! Ha a kiadónál vagy bármely nagykereskedőnél megvette a Flamex InterStar havi filmcsomagját, Önnek nincs más dolga, mint hogy beküldje számlája másolatát, nevét, címét – a lap alján található játékszelvénnyel együtt – a Flamex InterStar címére, és máris videókazetták vásárlására jogosító utalványt nyerhet!

Minden hónapban sorsolás!

I. díj: 60 000 forint értékű vásárlási utalvány
II. díj: 30 000 forint értékű vásárlási utalvány
III. díj: 10 000 forint értékű vásárlási utalvány

A nyereményeket a kiadó postázza! Az utalványokat a Flamex InterStar által megjelentetett műsoros kazetták vásárlásakor a kiadónál lehet beváltani, tetszés szerinti arányban, az utalvány összegének mértékéig. **A legközelebbi beküldési határidő 1995. június 29.**
A határidő után beküldött pályázatok a ***következő sorsoláson vesznek részt.*** A szerencsés nyertesek névsora **csak a Video Magazinban** lesz olvasható. A magazin bemutatja a győztes tékásokat is!
Az alábbi díjakat a kiadó a május 26-ig feladott pályázatok alapján sorsolta ki.

Íme, a nyertesek:
I. díj: 60 000 forint értékű vásárlási utalványt nyert:
SZŰCS GYULA – 1117 Budapest, Eötvös u. 10/B
II. díj: 30 000 forint értékű vásárlási utalványt nyert:
TON Bt. – Mezőberény, Nagymester u. 15.
III. díj: 10 000 forint értékű vásárlási utalványt nyert:
Szi-Ti Sped Bt. – 1165 Budapest, Csinszka u. 61.

GRATULÁLUNK!

Videófilm-kedvelők, figyelem!

Ismét **30 kazetta** vár gazdára!
Állítsa össze a Flamex InterStar videófilmjeiből tíz filmből álló sikerlistáját, és küldje be a Flamex InterStar címére, együtt a lap alján található játékszelvénnyel! Sikerlistáján jelölje be azt az egy filmet, amelyet szívesen látna videókönyvtárában! A listát beküldők közül **tizen három Flamex InterStar-filmet nyerhetnek, köztük bejelölt kedvenc filmjüket is!**
A nézők Flamex InterStar sikerlistáját a Video Magazin rendszeresen közli.
Sikerlistáját legkésőbb **június 29-ig** adja postára!
A határidő után beküldött pályázatok a ***következő sorsoláson vesznek részt.***

Kérjük, a borítékra vagy levelezőlapra írja rá: „Sikerlista”.

A Flamex InterStar címe:
1021 Budapest,
Labanc u. 22/B

A sikerlistán a helyezés száma mellett zárójelben az előző hónap helyezését tüntettük fel, valamint azt, hány hónapja szerepel a film a listán

A Flamex InterStar sikerlistája a Video Magazin olvasóinak szavazatai alapján:

1. (2. – 4) Max 3000
2. (10. – 2) Zűrös majom
3. (–) Telihold
4. (1. – 5) A hajsza
5. (4. – 8) Sok hűhó semmiért
6. (3.– 5) Brian élete
7. (5. – 5) Szemfényvesztés
8. (6. – 3) Mocskos zsaru
9. (10. – 3) Árnyékország
10. (7. – 3) Rövidre vágva

Családi vállalkozásban...

...üzemelteti videótékáját az Asztalos-família Kiskunhalason, a kertvárosban. Tavaly július óta tart nyitva a pavilonsoron a 20 négyzetméteres kis faház, melyben a 19 éves, közgazdasági szakközépiskolát végzett Tímea szolgálja ki a betérőket. A **Privát Video** névre keresztelt kölcsönzőben a több, mint félezer klubtag 410 film közül válogathat. Egy-egy film kölcsönzési díja 24 órára 80 forint, két filmé 70, háromé 60, így igazán nem panaszkodhatnak a klubtagok, hogy drága egy-egy kazetta bérleti díja. Mint **Asztalos László** családfő meséli, nagy reményekkel vágtak e vállalkozásba, ám egy hónappal a nyitást követően tékájuktól öt méterre megnyílt egy másik kölcsönző. A verseny az verseny, s bánatukra felére esett vissza a forgalmuk, s ma sem mondhatják még vállalkozásukat nyereségesnek. Jelenleg heti hét-tíz új filmet tudnak vásárolni. Sok Flamex-kazettájuk van, elsősorban jó minőségük, kedvező áruk miatt vonzóak. A Flamex InterStar videófilmjeit általában mindig megveszik. Néhány hónapja sem a nyereményjáték kedvéért vették meg a csomagot, de ha már megvették, a feleség javaslatára elküldték pályázatukat a Flamex InterStar-Video Magazin közös játékra. *„Nagyon örült az egész család a nyereménynek, ilyen velünk még soha nem fordult elő, eddig még soha semmit nem nyertünk”* – fogalmaz Asztalos László. A Motophon Bt. ügynökével állnak kapcsolatban, így ezentúl, a 60 ezer forintos utalvány mértékéig, a Privát Videóba ingyen jöhetnek házhoz a Flamex-csomagok.

Velünk csak nyerhet!
1995. JÚNIUS

Legutóbbi nyereményjátékunk nyertesei, sorsolás alapján, a következők:

Illés Tamás
Miskolc
Ürmös László
Budapest
Bali János
Pankasz
Farkas Mihályné
Opályi
Sümegi Márton
Budapest
Balogh Norbert
Tápiószele
Tresó József
Szécsény
Várkonyi Andrea
Budapest
Varga István
Budapest
Bognár Alexandra
Rácalmás

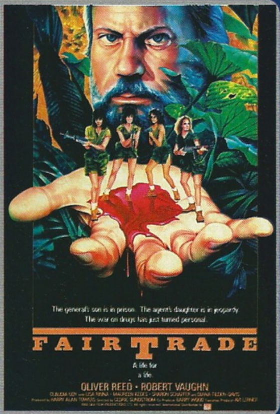
Gratulálunk! A kazettákat a kiadó postázza.

JÚNIUSI MEGJELENÉSEINK

A DROGBÁRÓ
(Fair Trade)

A túlélés hihetetlen története

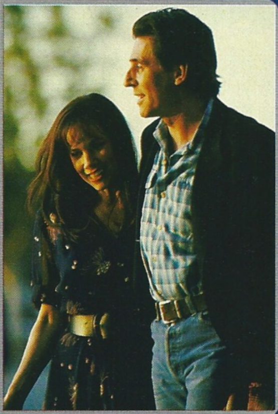
Oliver Reed, Robert Vaughn

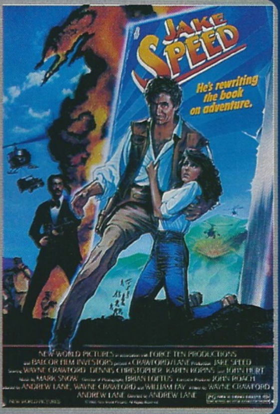

VESZÉLYES NŐ
(A Dangerous Woman)

Egy igazi szerelmi történet

Debra Winger

JAKE SPEED FÉKTELEN KALANDJAI
(Jake Speed)

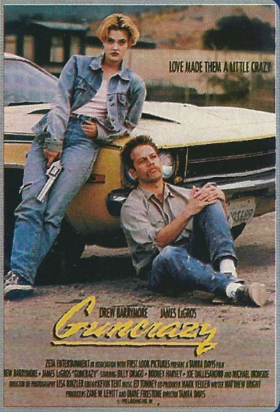
Aki újraírja a kalandregényt

Wayne Crawford, John Hurt

FEGYVERMÁNIA
(Gunccrazy)

A szerelem őrültté tette őket...

Drew Barrymore, James LeGros

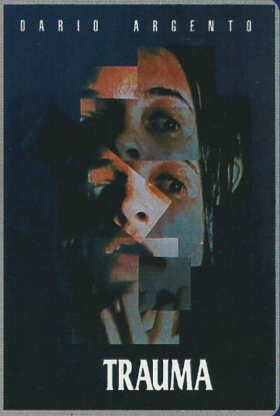

FLAMEX INTERSTAR

TRAUMA
(Trauma)

Horror a legjavából

Dario Argento

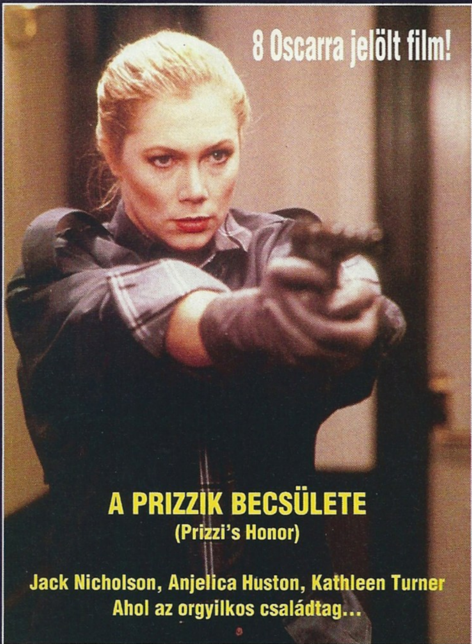
SZERESS MEXIKÓBAN
(Como Agua Para Chocolate)

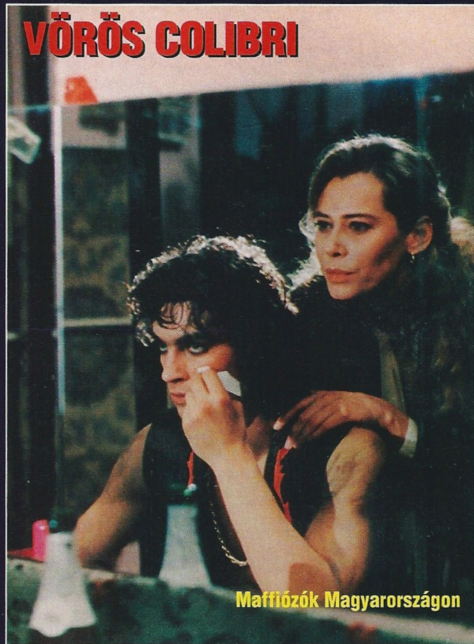
Szerelem felsőfokon

FORGALMAZZA A FLMAEX INTERSTAR • 1021 BUDAPEST, LABANC U. 22/B • TEL.: 176-1534

JÚNIUSI MEGJELENÉSEINK

FLAMEX video

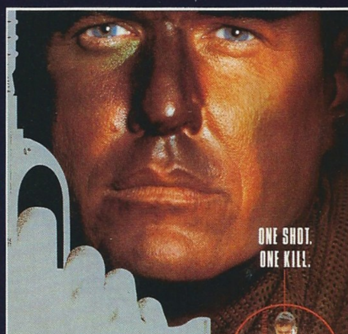
IDŐ BANDITÁK

(TIME BANDITS)

Terry Gilliam (ex-Monthy Python) kihagyhatatlan alkotása

Egy lövés – egy gyilkosság – ez a szabály

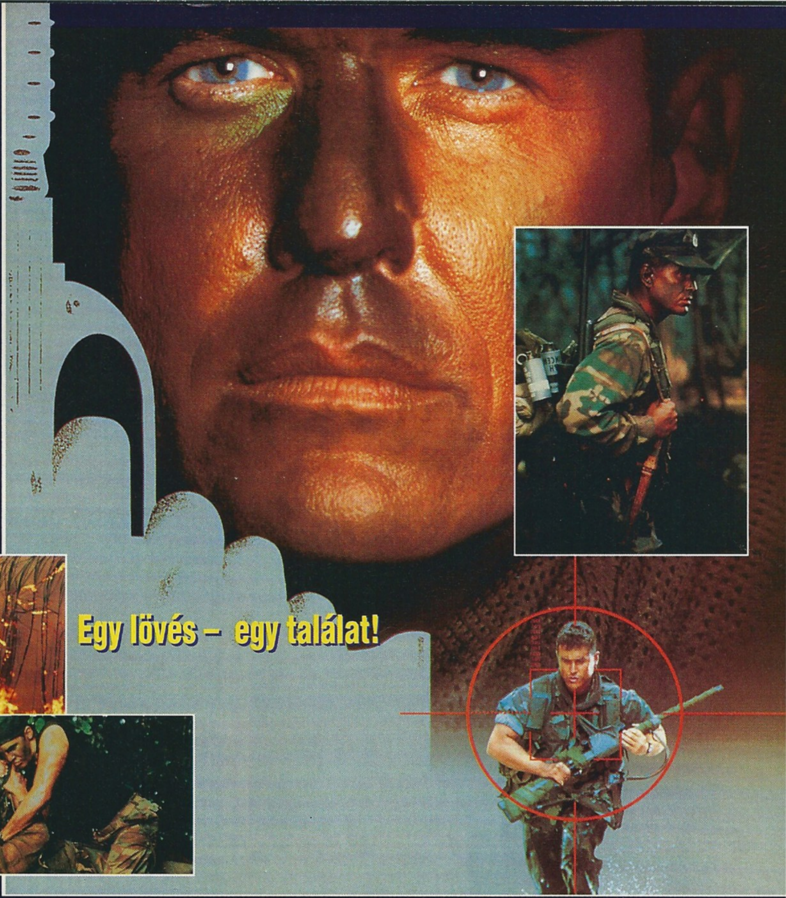
(Sniper) Tom Berengerm, Billy Zane

KIADJA A FLAMEX • 1021 BUDAPEST, LABANC U. 22/B • TEL.: 176-1534

Íme, az alapszabálya az amerikai haditengerészet legendás mesterlövészének, Tom Beckettnek, aki a túlélés és az emberölés művészetének nagymestere. Feladatul kapja, hogy a panamai dzsungel mélyén likvidáljon egy fegyveres lázadó csoportot, s eltegye láb alól a mögöttük álló kolumbiai kábítószer-maffia vezérét. Beckett csoportjához csatlakozik egy újonc, Richard Miller, az amerikai nemzetbiztonsági tanács ambiciózus hivatalnoka, aki egykoron kiváló sportlövő volt, s ezüstérmet szerzett az olimpián. A dzsungel mélyén azonban rá kell döbbennie: nem ugyanaz hús-vér emberekre lövöldözni, mint céltáblákra.

Látszólag átlagos akció- vagy kommandósfilm története,

FLAMEX video

ám az alkotók inkább arra összpontosítottak, milyen hatással van egy embertárs lelövése arra a másik emberre, aki meghúzza a ravaszt.

„Beckett valójában csodabogárnak számít a haditengerészetnél” – jellemzi a figurát Beckett megformálója, **Tom Berenger,** aki talán maga is csodabogár a színészek között. Elsősorban azért, mert a rendezők elsőként rá gondolnak, ha egy filmben amerikai katonát kell megjeleníteni. Ő volt *Oliver Stone* Oscar-díjas *A szakasz* című drámájában Barnes őrmester, de láthattuk sorozótisztként a *Július 4-én született* című alkotásban is. *„A tengerészgyalogság nem hagyományos gyalogság, egészen máshogy harcolnak”* – folytatja a színész.

„Tom figurája nagyon összetett: egyrészt Beckett tökéletes katona, olyan, akár egy szamuráj. De a külső, a tökéletes gyakorlatiasság mögött gyötrődő elme rejtőzik. Érezhető, hogy ez az ember nem kötött békét önmagával” – fogalmaz a tehetséges perui rendező, **Luis Llosa,** aki a *Lopakodók* után *A specialista* akciófilmet rendezte meg.

LOPAKODÓK

Ez a fickó nem gépiesen gyilkoló robot, hanem érző szívű ember, aki tudatában van: azért kell ölnie, mert célpontja emberiségellenes bűnöket követett el a drogkereskedelemmel – látta meg a producer a forgatókönyvben rejlő lényeget, s ennek kifejezését kérte az alkotóktól.

Beckett partnerét, az újoncot **Billy Zane** jeleníti meg, akinek arcát a *Halálos nyugalom* és *Twin Peaks* nyomán ismerhetjük fel könnyen. (Ez utóbbi sorozatban hat részen át ő volt a szókimondó környezetvédő, aki meghódította *Sherilyn Fenn* szívét.) Zane szerint a Lopakodók *„válasz a morálisan kétértelmű elődökre, azokra a kommandós filmekre, amelyek végkicsengése szerint az emberi élet értéke egy nagy nulla. Ez a film a gyilkolás természetrajzáról és az érte fizetett árról szól... Miller a küldetését személyre szóló edzéstervnek fogja fel, mintha ki kellene terjesztenie céllövőtudományát hús-vér figurákra. Úgy hiszi, egy ilyen lövés gyerekjáték lesz, s csak a helyszínen ébred rá az ellenkezőjére.”*

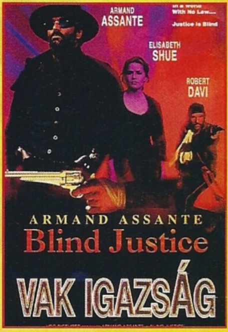
A Zane alakította Miller így elkezd azzá változni, amit olyannyira megvetett Beckettben. *„Mindez komoly traumát hordozó lelki élmény, amelyen keresztül neki és nekünk is sikerül végre megérteni Beckettet”* – teszi hozzá Luis Llosa rendező.

A szerep megformálása nem kis feladatot jelentett a két színész számára. Egy nyugalmazott mesterlövész tengerészszázadost fogadtak fel melléjük, aki korábban *A szakasz* technikai tanácsadója is volt. Zane és Berenger komoly kiképzést kapott a forgatás helyszínén: Ausztráliában, Queensland őserdejében egész napokat töltöttek kúszással-mászással, folyómedrekben is, krokodilok, kígyók társaságában edzettek, csak hogy szokják a forgatás nehézségeit. Mindezt a hitelesség kedvéért.

A végeredményt a mozik után már videón is láthatjuk.

Júniusi megjelenéseinkből:

VAK IGAZSÁG

(Blind Justice)

Canaan a szeme világát áldozta hazájáért a polgárháborúban. Az egykori pisztolyhőst, aki teljesen megvakult, most azzal gyanúsítják, hogy segít a banditáknak ellopni a kormány teljes ezüstkészletét. Pedig éppen ő az egyetlen ember, aki vak létére meg tudja akadályozni ezt, holott ellenfelei a legbosszúszomjasabb, legkegyetlenebb törvényszegők.

Színes, szinkronizált amerikai western
Főszereplők: Armand Assante (A mambó királya), Adam Baldwin (Wyatt Earp), Robert Davi (Drágán add az életed)
Rendezte: Richard Spence

A HASFELMETSZŐ

(Ripper Man)

Gyilkosságsorozat történik San Diegóban. A gyanúsítottak közé tartozik Mike Lazo exzsaru is, aki most egy night clubban dolgozik. Mike szerint a gyilkos egy pszichopata őrült, aki Hasfelmetsző Jack reinkarnációjának képzeli magát. Az exnyomozó nem is sejti, hogy hamarosan ő válik a hasfelmetsző következő célpontjává...

Színes, szinkronizált amerikai thriller
Főszereplők: Mike Norris, Timothy Bottons
Rendezte: Phil Sears

A HALÁL KELETRŐL ÉRKEZIK

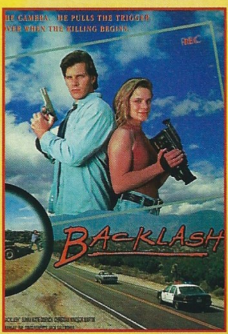
(Striking Point)

A volt KGB-ezredes Ivan Romanov nagyszabású akciót szervez, Amerikai Egyesült Államokba. Nagy hasznot hozó terve végrehajtásának érdekében Romanov minden eszközt felhasznál. Az amerikai rendőrség a gyilkossági csoportból Nick Harrist és John Burkeot jelöli ki az ügy felgöngyölítésére. A nyomozás során a szálak az érzéki sztriptíztáncosnőhöz vezetnek, de mielőtt a rendőrség beszélhetne vele, a volt KGB-sek megszöktetik és már csak holtan találnak rá, testén Romanov fényképével. Az élethalálharc csak ezek után kezdődik...

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Tracy Spaulding, Stan Morse, Jeff Blanchard
Rendezte: Thomas Fenton

PISZTOLY ÉS KAMERA

(Backlash)

Tommy Slater, a kábítószerkereskedő fiatalember megismerkedik egy gyönyörű lánnyal, Jennifer Parkerrel, aki egyre veszedelmesebb cselekedetekre veszi őt rá. Először autót lopnak, aztán fegyveres rablásba keverednek, amely gyilkosságba torkollik. Ezt követően Jennifer – aki videókamerával rögzítette tetteiket – elmenekül. Tommy könyörtelen megszállottsággal ered a nyomába, s amikor rátalál, két halálos ellenség áll szemben egymással.

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Christian Windsor Martin, Sunny Katie Doench
Rendezte: David De Vos

A CSENDES KOPÓ

(The Silencer)

Eddie Cook kevés beszédű, de ragyogó kopó. A New Orleans-i zsaru most élete egyik nagy próbatétele előtt áll. El kell fognia Makotót, akit kétszeres gyilkosságért ítéltek el, de megszökött a börtönből. Makotónak az a terve, hogy megölje Reinhardt detektívet, aki a rács mögé juttatta, Eddie Cooknak pedig az a feladata, hogy ezt megakadályozza és újra börtönbe csukassa a kegyetlen gyilkost.

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Robert Davi, Steven Bauer, Brigitte Nielsen
Rendezte: Talun Hsu

A Fórum Film nagy sikerű filmjei júniustól már közvetlenül a lakosság számára is megvásárolhatók!
A filmek beszerezhetők:
Rocky videókazetta-nagykereskedés,
Budapest XIII.,
Visegrádi u. 31.

FÓRUM FILM

ÜGYNÖKEINK

InterFilm
1126 Bp.,
Németvölgyi út 66.
Tel.: 155-9094

Alpine Piton Gmk.
Video Nívó ügynöki iroda
1146 Bp. Dózsa György út 19.
Tel.: 06-60-340-900

Multi Home Videoház
1114 Bp., Bocskai út. 23.
Tel.: 371-0866

S.I. Coop Kft.
1147 Bp.,
Lőcsey u. 12/B.
Tel.: 164-2055

Video Nívó Bt.
1134 Bp.,
Vág u. 9.

A Fórum Film címe:
1122 Budapest,
Krisztina krt. 17.
Tel./fax: 156-3141

Rendezte:

ROBERT REDFORD

Nem Robert Redford az első, s nem is az utolsó, aki színész létére úgy döntött, kipróbálja magát a kamera túloldalán is. Az esetek többségében nem akciófilmek hőse vállalkozik a rendezői feladatokra, ez sokkal inkább az érett, a művészi vagy társadalmi témák iránt fogékony, érzékeny színészekre jellemző, mint amilyen *Robert De Niro* vagy *Jodie Foster*. Ez utóbbiak sorába tartozik Robert Redford is

Redford pálfordulásához hozzájárult, hogy már unta a nevét, a sztársággal és Hollywooddal járó kötöttségeket, de szerepet játszhatott néhány filmjének kedvezőtlen fogadtatása is. Első rendezése látlelet az amerikai középosztályról. Az *Átlagemberek*ben egy tipikus családot fektet a lélekgyógyász díványára, hogy azután megpróbálja az őket sújtó gondokat feltárni, a problémák mélyére hatolni. Gond pedig akad bőven, hiszen a Jarrett család fia éppen az öngyilkossági kísérlettel párosult idegösszeomlásból lábadozik. A szülők mindent megtesznek azért, hogy gyermekük élete visszazökkenjen a normális kerékvágásba, ám a fiúnak még több időre van szüksége ahhoz, hogy megeméssze bátyja halálát, melyben szerinte, ha akaratlanul is, de szerepe volt. Mindez azonban csak tovább növeli a családban hosszú ideje lappangó belső feszültséget, mely abban nyilvánul meg, hogy képtelenek nyíltan megbeszélni gondjaikat, tisztán kifejezni érzelmeiket. A fiú el is löki magától a segítségül nyújtott kezet, mert valójában ő nem is annyira önmagáért vagy önmagával harcol, hanem a külvárosi társadalmi légkörrel szemben vívja szélmalomharcát – terhes neki a család színlelt szeretete, hagyják őt békén egyáltalán. A megújulásra tett kísérlet tehát kudarcba fullad, bekövetkezik a széthullás. A *Judith Guest* regényéből készült filmjében Redford tapintatosan és finoman, mégis nyíltan, mindenre kiterjedő aprólékossággal járja körül a középosztálybeli átlagcsalád mindennapos életét, amely tele van problémával, feszülő ellentmondással. Olyan esendő embereket mutat be, akik több-kevesebb sikerrel próbálják meg rendezni ügyes-bajos dolgaikat. A drámai történet az 1980-as esztendő egyik meglepetése lett, és Redford diadalát hozta. A film négy Oscar-díjat nyert, köztük a legjobb film és a legjobb rendezés aranyszobrocskáját. Ennél nagyobb elismerés elsőfilmes rendezőt aligha érhet. Ezek után csak sajnálni lehetett, hogy nyolc esztendőt kellett várni a következő rendezésére, amely megint egy remekbe szabott mozi lett. (Igaz, közben olyan filmekben vállalt főszerepet, mint az *Őstehetség,* vagy a *Sydney Pollack* rendezte Oscar-díjas *Távol Afrikától*.)

A helyszín Új-Mexikó, Santa Fétől nyugatra. Hajdanán *John Wayne* üldözhette errefelé az apacsokat. A kies táj nyugalma azonban most is csak látszólagos, érdekek, indulatok feszülnek egymásnak. Két világ, két alapjaiban különböző kultúra csap össze. A szenvedő alany a megvetett, másodrendű amerikai állampolgár, egy latino. Vele, a mexikói származású parasztal kerül összetűzésbe a gazdagok világa, a fényűző Amerika. A tét a föld. Az egyiknek pusztán szórakozást, kikapcsolódást jelent, a másiknak egész életét. Ezért is kész foggal-körömmel harcolni érte, megakadályozni, hogy azon golfpályát építsenek a gazdagok. *A milagrói babföldháború (1988)* kényes témát feszeget, a bevándorlók kiszolgáltatottságát, sanyarú helyzetét. Persze mindenki tudja, hogy nagyon is valós problémáról van szó, ám érdemben senki sem foglalkozik vele, elhallgatják, elbagatellizálják. Redford

A *Folyó szeli ketté* című film rendezése közben

érdeme, hogy sikerült erre felhívnia a figyelmet: az Egyesült Államokban felfedezték, hogy Új-Mexikó is az országhoz tartozik.

Ahhoz, hogy filmje elkészülhessen, Redfordnak is meg kellett vívnia a maga kis háborúját. Tervét mindenki őrültségnek tartotta, ám ő makacsul kitartott. Nem vette el kedvét az elcsapott forgatókönyvírókkal való pereskedés, a rajongók hada miatt támadt forgatási nehézségek. A tőle megszokott intenzitással és precizitással dolgozott, és ebben méltó segítőtársai voltak a stáb tagjai, akik közül *Dave Grusin* lírai filmzenéjéért Oscar-díjat kapott.

Redford következő rendezésére már csak négy évet kellett várni. (Közben ismét dolgozott együtt Pollackkal a *Havana* című filmben.) A *Folyó szeli ketté* megint csak irodalmi adaptáció, *Norman Maclain* önéletrajzi ihletésű regényéből készült. A történet századunk húszas éveiben, Montana egyik gyönyörű folyóparti kisvárosában játszódik, távol a világtól, a civilizáció zajától. Idilli tehát a kor és a helyszín, melyben a három főszereplő, a prédikátor apa – aki mellesleg fanatikus horgász – és két fiának sorsát, egymáshoz való viszonyát mutatja be. A film egyszerűen, mégis elegánsan, tele emberi melegséggel ábrázolja ezt a kapcsolatrendszert az őket összekötő horgászattal, a folyóval a tájjal, a tisztasággal. Igazi nosztalgikus visszatekintés nagyanyáink korára, a rövidnadrágos kisfiúk álomvilágára. Ennek megidézésében kiemelkedő szerepet játszott *Philippe Rousselot* kamerája, aki kiváló operatőri munkájáért elnyerte az Oscar-díjat, de a jelöltek között volt a film forgatókönyvírója és zeneszerzője is.

Ez a rendezése is ékes bizonyítéka annak, hogy Redford régi törekvései mit sem változtak. Már évekkel korábban szembefordult Amerika elüzletiesedett filmiparával. Látványosan kivonult Hollywoodból, és meg sem állt Utah-ig, ahol felépítette a maga kis birodalmát. A későbbi Sundance City alapjait még 1961-ben vetette meg, ekkor vásárolta az első húsz hold földet a környéken. A névválasztás nem véletlen, Redford egyik legnagyobb sikerét a *Butch Cassidy és a Sundance kölyök* (Butch Cassidy and the Sundance Kid, 1969) című westernben, a kölyök szerepében aratta. Az ebből szerzett pénzből vett további birtokokat. A kétezer hektáros birodalomban kezdetben csak egy kis szálloda és ajándékbolt működött, az évek során azonban igazi turistaparadicsommá nőtte ki magát: sípályákkal, szállodákkal, éttermekkel, áruházakkal. A legfontosabb lépés mégis az volt Redford számára, hogy itt hozta létre a Sundance Intézetet, ezt a nemzetközi filmes műhelyt, ahol jól felszerelt stúdiók, műtermek, vetítőhelyiségek és különféle ösztöndíjak várják a fiatal és tehetséges filmalkotókat, akik számára a szakma legjobbjai tartanak előadásokat. Az alkotóműhely működtetéséhez Redfordnak még a nagy stúdiók támogatását is sikerült megszereznie. Manapság szinte alig van olyan filmes, aki ne fordult volna meg a Sundance Intézetben, akár úgy, hogy itt szerezte meg az alapokat, akár úgy, hogy itt fejlesztette tovább tudását vagy éppen itt adta azt át a fiataloknak. Az új generáció tagjai közül például itt képezte magát a kilencvenes évek csodagyerekének kikiáltott *Quentin Tarantino,* aki a *Ponyvaregény* (Pulp Fiction, 1994) című filmjének forgatókönyvírásért az idén Oscar-díjat kapott.

Redford nem mondott le arról sem, hogy fontos társa-

Kvíz-show

ROBERT REDFORD RENDEZÉSEI:

ÁTLAGEMBEREK (ORDINARY PEOPLE, 1980) *(UIP-DUNA FILM)*
A MILAGRÓI BABFÖLDHÁBORÚ (THE MILAGRO BEANFIELD WAR, 1988) *(TV)*
FOLYÓ SZELI KETTÉ (A RIVER RUNS THROUGH IT, 1992) *(INTERCOM)*
KVÍZ-SHOW (QUIZ SHOW, 1994) *(A MOZIK MÁR VETÍTIK, VIDEÓKAZETTÁN ŐSSZEL JELENIK MEG)*

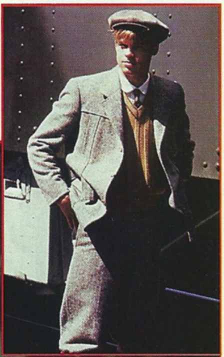
dalmi problémákat felvető, haladó mondanivalójú, humanista tartalmú filmek elkészültét támogassa. Emellett a nyolcvanas évek második felében Redford tovább bővítette intézetének tevékenységi körét, s megnyitotta kapuit a drámaírói műhely és a színészképző iskola. Ez utóbbi érdekessége, hogy a katedráról olykor ő maga oktatja a nebulókat. Ezzel együtt a Sundance Intézet Amerika egyik legjelentősebb filmes iskolájává nőtte ki magát, melynek diplomája ma már biztos belépőt jelent a filmvilágba.

Redford 1994-ben állt újra a kamerák mögé. (Előtte főszereplőként leforgatta a *Komputerkémek*et és a *Tisztességtelen ajánlat*ot.) A rendezései közötti idő rövidülése – nyolc, négy, majd ké év – jól mutatja, hogy érdeklődése egyre inkább a filmkészítés felé fordul. Kérdés, hogy ebben mennyi szerepet játszik életkora. 58 évesen már egyre nehezebb eljátszani a charme-os csábítót, s vélhetően egyre inkább elege van Hollywoodból is.

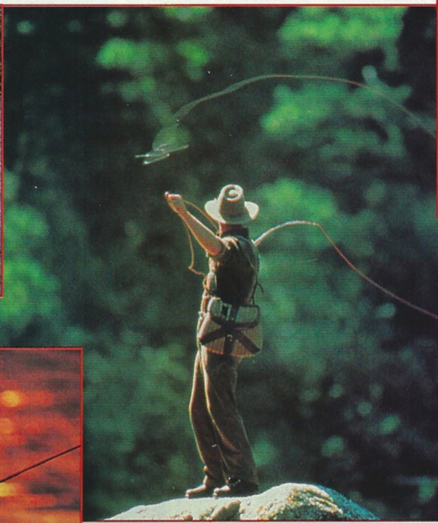
Új filmjében, a *Kvíz-show* című provokatív drámájában a rendező Redford az amerikai erkölcs természetét és a televízió, a média hihetetlen hatóerejét vizsgálja. Mozija valóban megtörtént eseten alapul: 1958-ban hatalmas botrány robbant ki az egyik legnépszerűbb televíziós játékkal kapcsolatban, amikor az egyik vesztes azzal vádolta meg a szervezőket, hogy tisztességtelen módszerekkel manipulálják a közönséget. A vád igaznak bizonyult, kiderült, a zseniális képességekkel megáldott játékos, az „amerikai álom" megtestesítője az ő kreációjuk volt. *„Talán hitetlenkedve fogadjuk azt a tényt, hogy egy kvízműsor szégyenteljes bukása ekkora felháborodást okozott a nézők soraiban, de ezt az eseményt úgy kell tekintenünk, mint a tömeges illúzióvesztés első stációját, a média mámorából való kijózanodás – egyúttal fokozatos kiábrándulás – kezdetét"* – mondja Redford. *„A televíziózás történetében lezárult egy korszak, amit a naivitás és a bizalom jellemzett, Ezt követően már nem hitte el a publikum, hogy a televízió a meztelen valóságot közvetíti számára."* Filmje idén négy Oscar-jelölést kapott, s ha rendezői munkája ezúttal nem kapott egyetlen díjat sem, a filmvilág figyelmét ismét sikerült felhívnia magára, illetve amit fontosabbnak tart, egy olyan jelnségre, a manipulációra, amely napjainkban sem áll nagyon távol a médiumoktól. Egyébként sem mondhatja el sok rendező, hogy valamennyi rendezői művét valamely kategóriában jelölték Oscarra, s filmjeinek háromnegyede meg is kapta az aranyszobrocskát. Hollywood tehát elismeri színészsztárját, aki rendezőként igencsak elüt az átlagtól.

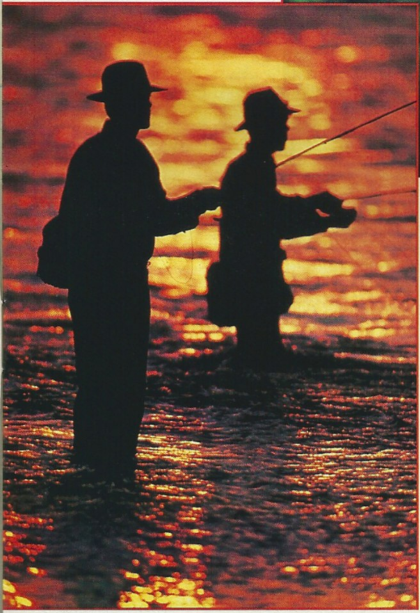
A Kvíz-show újólag igazolja, hogy Robert Redford következetesen járja útját, nem hajlandó engedményeket tenni. Egy nagyszerű színész átlényegülésének lehetünk tanúi, aki képes volt megújulni, szerepkört váltani. Igényes, értékes művek jelzik pályafutását, és úgy tűnik, a jövőben rendezőként talán többet fogunk hallani róla, mint színészként.

Szilágyi G. Gábor

Csodálatos táj, lírai hangulat, s a Redford fiatal korát idéző Brad Pitt játéka: Folyó szeli ketté

teszt

VHS-kazetták

A tesztet összeállította:
Géczy Géza

Miközben a legújabb videómagnó- és kamkorderkínálattal igyekszünk lépést tartani – eddig igencsak elmaradtunk egy összefoglaló VHS-kazetta-körképpel, annak ellenére, hogy nemegyszer ejtettünk szót a kazetták minőségének egyáltalán nem másodlagos szerepéről.

Az igazsághoz persze az is hozzátartozik, hogy míg a készülékek esetében műszeresen is alá tudjuk támasztani tapasztalatainkat, módunk van számszerűen is kifejezni az értékbeli különbségeket, addig a kazetták világa, speciálisabb műszerezettségi elvárásai miatt, visszafogottabbá tesz minket. Áttekintve a hazai kínálatot, az értékeléshez a stuttgarti Video című havilap ítéleteit hívtuk segítségül, ismerve a német laborkörülményeket, mely objektív ítéletek kialakítását teszi lehetővé.

A videókazetta a tömeggyártású cikkek közé tartozik, mégis igen magas minőségi és megbízhatósági kívánalmakat támasztunk velük szemben. Egy kevésbé sikerült másolatot nem kevés bosszúság árán még meg lehet ismételni, de egy turistaút rosszul rögzített emlékeit, egy esküvőt, egy családi eseményt vajmi bajos újra lencsevégre kapni, s ha a hibák visszanézéskor jelentkeznek, az operatőr szeme ezt mindig nagyítva fogja látni.

Maga a kazetta végül is precízen összeállított alkatrészekből és a tulajdonképpeni mágnesszalagból áll, melyben minden alkatrésznek, azok kidolgozásának, mérettűrésének, kopásállóságának olyannak kell lennie, hogy az behelyezve a videómagnóba súrlódásmentesen és zavarok nélkül működjön. A rosszul préselt és nem kellő precizitással összeillesztett kazettaházak már az első behelyezésnél elárulják magukat, a rosszul beállított rugóerő átcsévéléskor okoz bizonytalanságot, nem egyenletesen csévéli fel a szalagot, nyikorog, szorul, de okozhatnak gondot a szalagvezetők is, melyek „kenhetik" a szalagot. Jó konstrukció, kézbentartott gyártás esetén ilyen hibával ritkán lehet találkozni. A leírtak a gyanúsan olcsó hamisítványok jellemzői, s ahogy a készülékeknél már mottónk volt, úgy itt is igaz: kazettát is csak olyan helyen vásároljunk, ahol biztosított a tájékoztatás és – szükség esetén – a reklamáció lehetősége.

❖

Maga a videószalag vastagsága mindössze 19–20 mm körül van, a kb. 15 mm-es hordozófilmre egy 4 mm-es mágnesezhető réteget visznek fel, s ebbe szövődik bele a videófej által átadott információ. A beleszövést szinte szó szerint érthetjük, hiszen a jelek frekvenciatartományától függően a világosságjelek a szalag legfelső felületén (0,4 mm mélyen), a színjelek beljebb hatolva (0,8 mm mélységben), míg Hi–Fi-hang esetén a hangjelek mindez alá szőve helyezkednek el a forgófejdob által felvitt keresztsávok mentén. A monó hangjelek a szalag felső szélén kb. 1 mm szélességben kapnak helyet, s logikusan ezek inkább a pontos szalagvágásra és csipkézettségre, hullámosságra érzékenyek, míg a többi jel minőségét, visszaadását, a színek telítettségét, a hangzás erejét a mágnesezhető réteg összetétele, finomsága, mágnesezhetősége határozza meg.

Anélkül, hogy részletekbe mennénk, a gyártók a legkülönbözőbb technológiákat alkalmazzák a mágnesrészecskék finomítására, tömörítésére, megkötésére. Ezek felvitele a hordozóra egy vagy több azonos vagy különböző anyagból lehet, éppen a más-más tulajdonságú mélységi mágnesezhetőség miatt. E rétegek mintegy frekvenciatartományokkal rendelkeznek, amelyek a különböző jelek legoptimálisabb visszaadását nyújtják.

Magukon a kazettatokokon a leghangzatosabb jelölések olvashatók, *High Grade, Super High Grade, Extra High Grade, High Quality, Professional.* E jelölések azonban nincsenek konkrét szintekhez kötve, maguk a minőséget kiemelő jelzők inkább egy-egy gyártón belül jelentenek rangsort. Ezzel együtt áttekintve az eredményeket, mégiscsak kialakul egy

A felvétel az A. S. Technotrade Kft. műszaki nagy- és kiskereskedésében készült. (Budapest, VIII. ker., József krt. 70.)

kép: a standard és a Professional vagy Pro kazetták között képben, hangban érzékelhető különbségek vannak.

Az előbbiekben már szóltunk a kazetták mechanikai jellemzőiről, melyeket nyomatékméréssel, a belső súrlódásokat jellemző átcsévélési időkkel, méretellenőrzésekkel, szemrevételezéssel lehet minősíteni. Feltételezve, hogy durva gyártási hibák egyre kevésbé fordulnak elő (leszámítva a gyenge hamisítványokat), az igazi finomságokat a szalagjellemzők adják. Ezek között is első helyen – mint egy azonnal látható és észrevehető tulajdonságot – a *drop out*ot említjük, ami kihagyást jelent. A visszajátszott felvételen gyakrabban, ritkábban kis fehér foltok vagy sávok láthatók, ahon-

nan az információ hiányzik, egyszerűen azért, mert a felvitt mágnesréteg e helyeken kimaradt, nem volt egyenletes vagy levált. E jelenség a minősítésnél ugyan szerepet játszik, de a márkás kazettákat egyre kevésbé jellemzi. A kiesések száma csökkent és időtartamuk is igen rövid lett, ami műszeresen kimutatható, de a látvány élvezetének zavarásában nem játszik szerepet.

E bajok azért még fellelhetők hamisítványoknál, „no name"

VHS-SZALAGTÍPUSOK, JELLEMZŐK, ÁRAK

Gyártó	Típus,	Jel-zaj-arány világosság/színjel		Hi-Fi hang	Monó hang	Futási jellemzők	Drop out	Végminősítés	Ár DM	A. S. T. Kft.	Budagyöngyei Bevásárlóközp.	Corvin Áruház	FUJI Mintabolt	Holland Rt.	KERAVILL	OFOTÉRT	PORST	Videó Discont	Videóház	Skála Áruház
Akai	E-180 HQ E-240 HQ	jó	jó	kiváló	kiváló	jó	kiváló (9)	jó (69)	9,–	430,– 570,–										
BASF	E-180 HQ E-240 HQ	jó	jó	kiváló	kiváló	jó	kiváló (9)	jó (71)	8,–	498,– 627,–				670,–				515/10 db		510,–
BASF	E-180 PHG E-240 PHG	kiváló	kiváló	közepes	közepes	jó	kiváló (9)	jó (72)	10,55	770,– 955,–										
BASF	E-180 HiFi Pro E-240 HiFi Pro	kiváló	kiváló	közepes	jó	jó	kiváló (9)	kiváló (87)	20,–	1169,– 1540,–										
Fuji	E-180 HQ E-240 HQ	jó	közepes	kiváló	kiváló	jó	kiváló (9)	jó (64)	8,5–		670,–		670,– 870,–	469,– 670,–						
Fuji	E-180 HQ + E-240 HQ +	jó	közepes	kiváló	jó	jó	kiváló (10)	jó (65)	7,–	770,–	670,–					659,–				
Fuji	E-180 SHG E-240 HQ SHG	jó	kiváló	kiváló	kiváló	jó	kiváló (10)	kiváló (78)	9,–				900,– 1070,–			569,– 890,–				
JVC	E-195 SX E-240 SX	kiváló	jó	kiváló	kiváló	jó	kiváló (9)	jó (70)	7,–						539,–			489,–		
Kodak	E-180 HS E-240 HS	jó	jó	jó	jó	nagyon jó	kiváló (10)	jó (67)	5,50						570,–	670,–				
Konica	E-180 SG E-240 SG	jó	jó	kiváló	kivááló	jó	kiváló (10)	jó (64)	5,90	490,– 615,–								549,–		
Konica	E-180 XF E-240 XF	jó	jó	kiváló	kiváló	nagyon jó	kiváló (9)	jó (69)	7,–					595,–					420,–	
Philips	E-180 HQ E-240 HQ	jó	jó	jó	közepes	jó	kiváló (9)	jó (61)	5,–					640,–						
Raks	E-180 AQ E-240 AQ	közepes	közepes	jó	jó	jó	nagyon jó (8)	közepes (53)	8,50			480,–				389/10 db		510,–		
Scotch	E-180 EG + E-240 EG +	jó	közepes	kiváló	jó	közepes	nagyon jó (8)	közepes (62)	8,50					560,–						
SKC	E-180 HQ E-240 HQ	közepes	jó	közepes	jó	jó	kiváló (9)	közepes (51)	5,–					435,–						
Sony	E-180 CD E-240 CD	jó	jó	jó	kiváló	nagyon jó	kiváló (10)	jó (68)	5,80	705,–	750,–				599,–	589,– 799,–	649,–	498,– 649,–		619,–
Sony	E-180 V E-240 V	jó	kiváló	jó	jó	jó	kiváló (10)	jó (74)	7,–		765,–				699,–		589,–	669,–		
Sony	E-180 UHG E-240 UHG	jó	kiváló	kiváló	kiváló	jó	kiváló (10)	kiváló (78)	10,–									929,– 1169,–		
TDK	E-180 HS E-240 HS	jó	jó	jó	kiváló	jó	nagyon jó (8)	jó (67)	7,–	550,– 750,–	780,–			660,–	599,– 759,–	649,– 819,–	749,–	539,– 679,–	620,– (195 perc)	510,– 639,–
TDK	E-180 EHG E-240 EHG	jó	kiváló	kiváló	közepes	jó	kiváló (9)	jó (72)	11,50						1049,– (195 perc)				680,– (120 perc)	
TDK	E-180 EHG (HiFi) E-240 EHG (HiFi)	jó	kiváló	kiváló	közepes	jó	nagyon jó (8)	jó (72)	10,–	730,– 990,–	1379,–					949,– 1199,–		795,– 995,–		
Dyras	E-240 XEHG											465,–			349,–					
Gold Star	E-240 SHQ											549,–		545,–	659,–					
Intervision	E-240 HQ																629,–			
Maxell	E-195 GU																			660,–
Samsung	E-180 HQS E-240 HQS									420,– 550,–				619,–					420,– 550,–	

teszt teszt

(névtelen) kazettáknál, s esetlegesen az olyan szalagoknál, amelyeknél a nyersanyagra nem fordítanak kellő figyelmet.

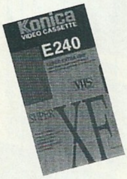
A világosságjel (luminancia) és a színjel (chrominancia) jel–zaj-arányainak értékeiről talán kevesebbet kell szólnunk, végső fokon a felületek tisztaságát, plasztikusságát, zavaró nyüzsgésektől mentességét jellemzik. A Hi-Fi-hangrögzítés igénye miatt egyre nagyobb szerepet kap a frekvenciaátvitel vizsgálata, miközben változatlanul alapvető, hogy a hosszanti csíkos sávon egyenletes, szintingadozásoktól mentes legyen a hangátvitel.

Végigtekintve a hazai kínálaton, úgy tűnik, sok panaszra nincs okunk. Persze az is igaz, hogy egy helyen és egy időben nem biztos, hogy mindenki azt a kínálatot fogja felfedezni, amit igénye szerint éppen elvárna, s ráadásul olyan szalaghosszúságban – mely erősen befolyásolja az árakat is –, ami leginkább a célszerűségnek megfelel. Táblázatunkban – május első felének adatai alapján – mutatunk be rövid körképet néhány nagyobb budapesti áruházban és kereskedőnél tett látogatásunkról. E körkép természetesen nem a teljesség igényével készült, hiszen kazettákat nagyon sok híradástechnikai készüléket árusító is forgalmaz, és műsoros-kazetta-kölcsönzők kínálatában is elérhetőek. Körsétánkat azzal a céllal is tettük, hogy áttekintést adjunk a hazai helyzetről, s ennek kapcsán a német *Video* havilap alapján képet adjunk az egyes típusok jellemzőiről.

❖

Az első, fővárosi körsétánkon szerzett benyomás: míg néhány gyártó és azoknak is néhány típusa szinte mindenütt fellelhető vagy legalábbis kis utánjárással elérhető, addig más, szintén megbízható, jó minőségű szalagokat csak szűkebb körben forgalmaznak. Így a *Sony* és a *TDK* egyes típusai sok helyen fellelhetők. A *FUJI* kínálata is jó, a *BASF*, a *Maxell*, a *JVC* hazai ismertsége már szerényebb lehet. A másik meglepetés az eltérő választékban ért minket. Az összevethetőség miatt ugyan elsősorban 180 és 240 perces kazettákat kerestünk, de általánosságban is igen szerény volt például a Corvin áruház kínálata. Itt is és a vele egy házban lévő Porst-üzletben fellelttünk egy-egy olyan típust (DYRAS E–240 465 Ft-ért, illetve Intervision E 240 HQ 629 Ft-ért), melyekről keveset tudunk, s mivel egyedieknek ítéltük őket, így jellemzésükkel is kevésbé foglalkozunk.

Szép választékot találtunk például a Szentkirályi utca elején, a Kazetta Diszkontban, ahol a választék szalaghosszúságok szempontjából is a legjobb, az árak a legkedvezőbbnek tűntek, és nagyobb tétel esetén kedvezmény is van. Hasonlóan tetszett a József körút 70-ben az AST Kft. kínálata, ahol a *BASF*-kazetták szinte teljes választéka mellett *SONY, TDK, FUJI, AKAI, KONICA, MAXELL* és egyéb gyártók típusai is fellelhetők. Igen korrekt kínálatot nyújtott a Blaha Lujza téren a Holland Rt., és a már említett „nagyok" a Keravill és az Ofotért polcain is megtalálhatók.

A kazetták jelölésére visszatérve: az Európában használatos PAL (vagy SECAM) színrendszer szerinti felvételre készült kazettákat minden esetben egy „E" betű és egy szám jelöli, ez adja meg a normál sebesség melletti játékidőt. (Az NTSC-rendszerben „T" jelölés használatos.) Az általánosan használt kazettatípusok játszási ideje 30, 60, 90, 120, 180, 195, 210 és 240 perc lehet, ilyen variációi vannak például a *TDK HS* sorozatnak, az igényesebb *E–HG* az idősorból kihagyta a 90 és 210 perces variációt, míg az *S–VHS* típusait még szűkebb időválasztékban készíti. Viszont a *BASF EQ* típusánál 200, 260, sőt 300 perces hosszúsággal is találkozhatunk.

Tudván, hogy a VHS-kazettákból a kínálat igen széles, valahol határt kellett szabnunk a bemutatott típusok számában, így egyrészt a hazai kínálatra alapoztunk, másrészt egy-két kivétellel reális árkategóriában kívántunk maradni. Összevetve a különböző üzletek árait, érdekes kép alakult ki: egyrészt 150–200 forintért már érdemes kicsit utazni, másrészt – összevetve üzleteket – egyes típusok itt, mások a másikban olcsóbbak. Nem tudjuk persze eléggé hangsúlyozni, hogy ezek az árak május első heteit jellemzik. A beszerzési időpontok, a forint ármozgása és a gyártói ármozgások is sok mindent befolyásolhatnak. (Híreink szerint április végén Németországban 15 százalékkal emelkedett a kazetták ára.)

A táblázat bal oldalát nézegetve a legjobb jel–zaj-arányt a *BASF*-től a *Hi–Fi Pro* és a *PHG*, a *FUJI*-tól az *SHG*, míg a *Sony*-nál a *V* és az *UHG*, a *TDK*-nál az *EHG* és *EHG Hi–Fi* típusok produkálták. A *BASF*-nél, bár a hangjellemzők szerényebbek voltak, de a labormérések végül is a „nagyon jó" minősítést és 87 pontot hoztak e típusnak. Aki viszont Hi–Fi sztereó videómagnóját zenei felvételek készítésére is használja és kitűnő eredményeket szeretne, az a hanggal kapcsolatos oszlopot tanulmányozza át, ezeken belül is a német teszt a *FUJI HQ*-t és a *SONY UHG*-t szinttartalékai miatt emelte ki.

Megint más szempontok érvényesülnek, ha valaki csak a hosszanti csíkos, monó normál hangsávot kívánja használni, vagy netán utóhangosítani akarja videófelvételeit.

Végül, akik olyan képmagnó tulajdonosai, amely a felvétel előtt megméri a szalag tulajdonságait, azok a nagyszintű szalagokkal járnak jól. Ezzel kicsikarják a legjobb elérhető élességet, amint azt az *I–HQ (Akai)* és a *TriLogie (Sony)* magnók bizonyították. Erre legalkalmasabbak a *TDK EHG*, a *Sony V* és a *Sony UHG* típusa, de nagy szinteket és kontrasztos képet adott a *BASF Hi–Fi Pro* is. A legegyenletesebben nagyon jó teljesítményt viszont a *Sony UHG* típusa nyújtotta.

A táblázatunk zárócsoportjában szereplő típusokra közvetlen információink nem voltak, de mivel egyes típusok több üzletben is fellelhetők, ezért tájékoztatás miatt feltüntettük őket. Mindenesetre tény, hogy akinek közepes árkategóriájú videója van és csak televíziós adások felvételére akarja használni a szalagot, az nem fog számottevő különbséget tapasztalni sem a kép, sem a hang minőségében. Ebben az esetben nem a szalag, hanem a videómagnó szab határt a visszajátszott kép és hang jellemzőinek. A futási jellemzők a *Scotch EQ* kivételével jó, illetve nagyon jó minősítést kaptak, és a márkás szalagokra ma már a drop-out hibák sem jellemzőek.

❖

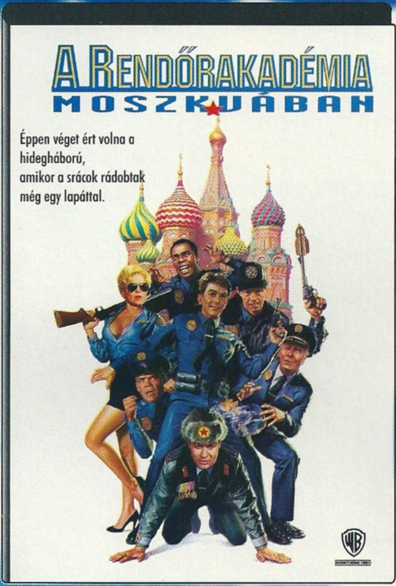
Végül csak néhány gondolatban térnék ki a kazetták kezelésére, hiszen a Video Magazin Tanácsadó sorozatában jó egy éve (1994/3. szám) ezzel bővebben foglalkoztunk. A szalagot mindig visszatekercselve és a dobozába visszatéve, pormentes helyen tároljuk! Az előbbivel elérhetjük, hogy ne törjön meg a szalag, az utóbbival, hogy ne koszoljuk el a fejet. Nemcsak a gyenge, felkenődő, hanem a kiváló minőségű, de gondatlanul kezelt kazetta is elpiszkolhatja a videófejeket. Kazettáinkat mindig felállítva tároljuk, s kerüljük, hogy azok erős mágneses tér, például hangsugárzók közvetlen közelébe kerüljenek, mint ahogy tűző napfény vagy sugárzott hő is a műanyagrészek deformálódását okozhatja!

Egy biztos: kazettáink legalább olyan gondoskodást igényelnek, mint amilyen gondossággal vagy tudatossággal választjuk ki felvételeinket.

VIDEO

PREMIER: JÚNIUS 8.

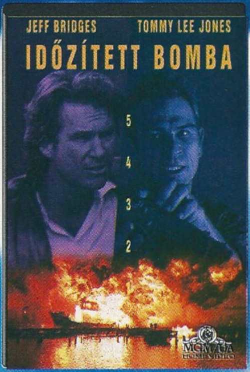
InterCom 1113 Budapest, Karolina út 65. Tel.: 209-0933 Fax: 209-0930 Tlx: 22-6761

A RENDŐRAKADÉMIA MOSZKVÁBAN

POLICE ACADEMY- MISSION TO MOSCOW

1994-ben bekövetkezik az elképzelhetetlen: a független Oroszország reszket, mint a nyírfalevél, a Moszkvaiak pedig a házaikba menekülnek. A Rendőrakadémia tagjai a világ legalkalmatlanabb, legszerencsétlenebb és legnevetségesebb bűnüldözői megszállják a cárok, komiszárok és a kaviár városát. A film a világsikert aratott sorozat legújabb darabja.

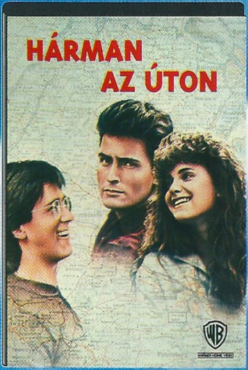

Ketyeg a halál...

IDŐZÍTETT BOMBA

BLOWN AWAY

„Percenként vérfagyasztó újdonsággal szolgál. Minden bizonnyal a legjobb thriller az idén!"
Jeffrey Lyons, rádiókritikus

HÁRMAN AZ ÚTON

THREE FOR THE ROAD

Charlie Sheen a főszereplője ennek a vérbő, romantikus komédiának. Kezdő, ügybuzgó politikust alakít, akit főnöke, a nagyhatalmú szenátor megkér, kísérje el lázadó, elviselhetetlen kamaszlányát új iskolájába, az ország másik végébe. Számtalan kaland, bonyodalom és kitérő vár rájuk, és ha már úgy belejöttek, a szigorú leánynevelő otthonban is csinálnak egy kis felfordulást.

A PISZKOS TIZENKETTŐ

THE DIRTY DOZEN

„Elsöprő akciójelenetek, hátborzongató feszültség, nyers humor. Szenzációsan izgalmas."
- *L.A. Herald Examiner*

Az amerikai hadsereg sokat tapasztalt őrnagya azt a feladatot kapja, hogy veszélyes bűnözőkből ütőképes alakulatot képezzen ki, minden idők egyik legnehezebb kommandós feladatára - egy öngyilkos küldetésre.

BOLOND MOZIK MOZIBOLONDOKNAK

NATIONAL LAMPOON GOES TO THE MOVIES

Az élet értelmét keresi? Felesleges. Örök boldogságra vágyik? Nevetséges. El szeretné csábítani Brad Pittet? Megértem. A Bolond mozik mozibolondoknak kárpótol mindenért. Próbálja ki! Megéri.

Ügynökeink: InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155-9094 Fax: 155-8686
Alpine Piton Gmk Video Nívó ügynöki iroda Bp. XIV.Dózsa György út 19.
Video Nívó Bt. Bp. XIII. Vág u. 9. Tel.: 149-1335
S.I.COOP Kft. 1147 Bp. Lőcsey utca 12/b. Tel.: 164-2055
MOTOPHON Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u.5. Tel.: 46/346-847
MOTOPHON WORLD CENTER Bt. 8300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1 Tel.: 83/314-764

FOURSTARS INTERNATIONAL

Videótékások figyelem!

Szenzációs ajánlat!

Havi 12 film 15 600,- Ft+ ÁFA!

A FOURSTARS Kiadó elhatározta, hogy figyelembevéve a jelenlegi gazdasági helyzetet, az alábbi kedvezményes áron, kínál vásárlási lehetőséget Önöknek.
Az a videotékát üzemeltető magánszemély vagy cég, aki kiadónkkal hat hónapos szerződést köt és megvásárolja a hat hónap alatt kiadott valamennyi új filmünket, az a fantasztikus

1.300,– Ft+ÁFA

áron kapja meg műsoros kazettáinkat.
Havonta két alkalommal jelenünk meg 6–6 filmmel, melyet utánvéttel küldünk el tisztelt szerződő ügyfeleink részére.
Természetesen egyedi és normál csomagáron is vásárolhatók filmjeink az alábbi árakon:

	egy film ára:
szerződéses vásárló csomag ára:	1.300,– Ft+ÁFA
egyedi csomag ára:	2.400,– Ft+ÁFA
egyedi film ára:	3.000,– Ft+ÁFA

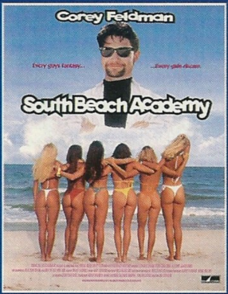
A szerződés már júniusban megköthető!
Az esedékes havi első csomagot a kiadó 10-ig, a másodikat 25-ig postázza.
Először tehát július 10-ig!

Az első kétszáz szerződő partnerünk között három darab, egy hetes Los Angeles-i utat sorsolunk ki
az 1996. februári nagy amerikai filmvásárra (útiköltség és szállás)!
Sorsolás 1995. december 20-án!

Aki egy évig folyamatosan szerződéses partnerünk, személyautót nyerhet!
Sorsolás 1996. július 10-én!

Az oldalpáron látható ajánlatunk ízelítő az elkövetkezendő hónapok FOURSTARS videófilm kínálatából. A pontos megjelenési sorrendről partnereink a szerződés aláírásakor kapnak tájékoztatást.

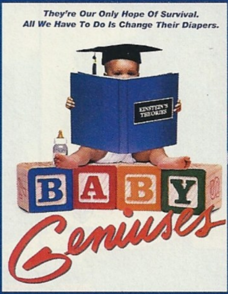
A fenti árak a postaköltséget nem tartalmazzák!

Tengerparti akadémia
© 1995
Corey Feldman, James Hong

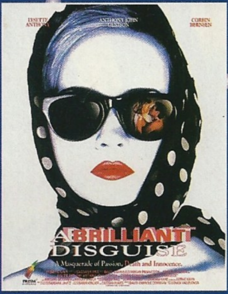
A riporter
© 1995
Tim Thomerson, Sally Kirkland

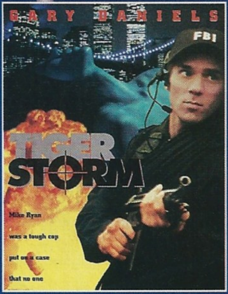

Bébizsenik
© 1995
A számítógépes animáció csodája: a bébisztárok felnőttként viselkednek és beszélnek

Mesteri álca
© 1994
Anthony John Denison, Lysette Anthony

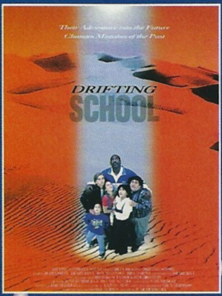

Végső roham
© 1995
Gary Daniels

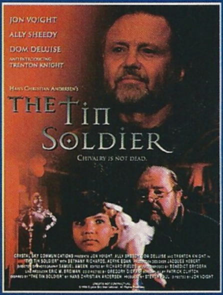
A cowboy halála
© 1995
Blake Adams, Frank Stallone, Chris Mitchum

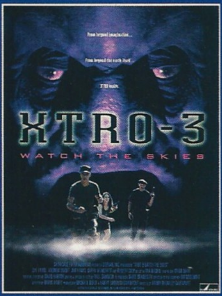

A veszélyek iskolája
© 1995
Bubba Smith, Billy Drago, Henry Silva

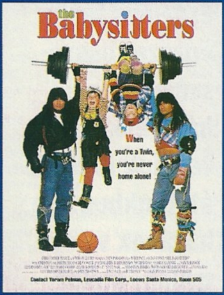
Ólomkatona
© 1995
Jon Voight, Ally Sheedy, Don Deluise

XTRO-3
© 1995
Folytatódik a rettegés.

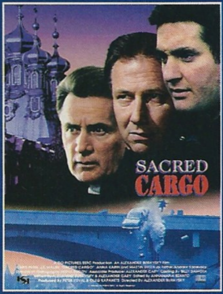
Óvóbácsik
© 1995
A két „Barbarian"

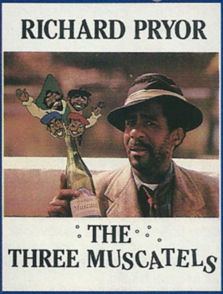

Magányos tigris
© 1995
Richard Lynch, Matthias Hues, Robert Z'Dar

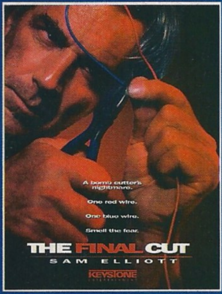
A terror hálójában
© 1995
Martin Sheen, Chris Penn, J.T. Walsh

A három muskotály
© 1993
Richard Pryor , Reynaldo Rey

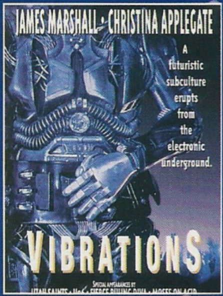
Utolsó esély
© 1995
Sam Elliott

Tűz és villám
© 1995
Christopher Atkins, Ryan Winters

Veszélyes mélység
© 1994
James Marshall, Christina Applegate

FOURSTARS
INTERNATIONAL

FOURSTARS:

1117 Budapest, Október 23-a u. 33.
Telefon:
06-20 449-005
06-30 449-838

Ásó, kapa,

Érdemes lenne egyszer összeszámolnunk, hány esküvőn vettünk is részt életünkben. Ha házasok vagyunk, akkor sajátunkon mindenképpen, vagyis legalább egyszer, netán kétszer... no, legfeljebb háromszor. Hálás téma filmen is az esküvő, az egyik legünnepélyesebb családi pillanat. Egy esküvő lehet fenséges, elegáns, pompázatos, meghitt, izgalmas, drámai, fondorlatos, néha tragikus, de persze többnyire vidám, sőt alkalmanként nevetséges is.

A nagy érzelmektől jókat lehet kacagni is. Kiváltképp alkalmas a kacagásra a *Négy esküvő és egy temetés* (Four Wedding and a Funeral 1994 GB). *Mike Newell* romantikus komédiája egy baráti társaságról szól, melynek tagjai különböző társadalmi eseményeken találkoznak újra és újra. A történet középpontjában Charles *(Hugh Grant)*, a megrögzött agglegény áll, aki – *Duncan Kenworthy* producer szavaival élve – jobban szereti a túlzott szegénységet, mint az öndicséretet, és inkább alakoskodik, mint hogy megmondja az igazat. És természetesen előnyben részesíti mindazt, ami tipikusan angol. Valójában nem tudni, miért nem nősült meg soha, talán nem volt képes megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy valakivel összezártan éljen. Charles elképzelései mindazonáltal csődöt mondanak, amikor találkozik Carrie-vel *(Andie MacDowell)*, a magabiztos amerikai nővel, akinek füllentése szerint eddig harminchárom szeretője volt – kevesebb, mint Madonnának, több mint Di hercegnőnek –, s aki egyszerűen az ujja köré csavarja őt. Addig is, amíg ez megtörténik, a néző részese lehet néhány tipikusan angol esküvőnek, a londoni felső tízezer pompájától és eleganciájától a vidéki szertartás meghitt bájáig.

A producer elárulta: a forgatókönyvben eredetileg emberek vicces dolgokat mondanak és csinálnak, de semmi több. Egyévi munka kellett ahhoz, hogy a sokszor átírt forgatókönyv alapján a Négy esküvő... olyan filmmé fejlődjön, melyben a figurák a komikum révén harcra készen tartják érzelmeiket. *„Osztozom Charles nem egy dilemmájában"* – vallja be a figurát megjelenítő, mindig mosolygós 32 éves Hugh Grant, aki ezért az alkításáért januárban Arany Glóbusz díjat kapott. *„Eljutottam arra a pontra, hogy sok barátom megnősült, és én vagyok az egyik utolsó és öreg agglegény. Nem tudom, miért nem nősültem meg valaha is, talán ugyanazon okok miatt, amelyeket Charles sem ismer."* Az Angliában élő Hugh barátnője egyébként *Elizabeth Hurley* színésznő, aki Los Angelesben lakik...

Ásó, kapa, nagykaland...

Andie MacDowell Carrie-t modern nőnek tartja, akiről nem hiszi, hogy valaha is szerelmes lehetett. *„Olyan nő, aki inkább az eszére hallgat, mint a szívére."* Így aztán hiába találkozik össze Carrie és Charles négy esküvőn is, egyiken sem egyszerre állnak menyasszonyként, illetve vőlegényként az oltár előtt. A happy end azért nem marad el.

Kim Basinger: két film, két esküvő

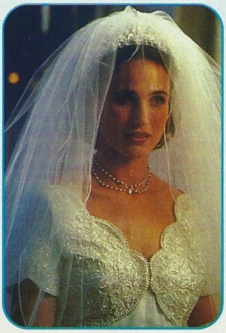
❖

A házasság intézménye, mint filmre kívánkozó téma, a filmszalag feltalálása óta érdekli a filmeseket. Az azóta eltelt száz év alatt megszámlálhatatlan mennyiségű mozi készült, mely az esküvő, a házasság, a férfi és a nő kapcsolata körül forog. Még külön alműfaj is született, a házassági komédia. S ha arra nem vállalkozhatunk is, hogy legalább annyi esküvővel összefüggő filmre emlékezzünk vissza, mint ahány esküvőn a Négy esküvő... forgatókönyvírója, *Richard Curtis* részt vett (pontosan hatvanhéten) reméljük, az ünnepélyes alkalmak alábbi felidézése – többségük fellelhető a tékákban – remélhetőleg nem fog ünnepélyes egyhangúságba torkollani.

Álljon itt rögvest *Robert Altman* rendhagyó filmje. Az amerikai filmművészet egyik fenegyereke 1978-ban forgatta a maga szokásos, egyéni hangvételű filmjét, amely egy amerikai *Esküvőt* (A Wedding, 1978) mutat be. Egyet a sok közül. Mert szerinte a többi is ilyen. A rendező remekbe szabott képek segítségével ábrázolja az ír és olasz bevándorlók leszármazottjaiból álló családokat. Ám az ember mégsem azt kapja, amit vár, a házassági komédiák habos hagyományait, a szerelem végállomásának romantikus közhelyeit. Altman a valóságot örökíti meg, a résztvevők igazi arcát: modorosságukat, viselkedésüket, öltözé-

…nagykaland…

Négy esküvő és egy temetés

küket. Azt, ahogyan a templomból kitóduló násznép például megrohamozza a mellékhelyiségeket. Azt, hogyan használják fel egyesek az alkalmat társ vagy inkább szexuális partner keresésére, és így tovább. Altman tükröt tart az amerikaiak elé, melyből első ránézésre kiderül, hogy a király meztelen, nincsenek érdekes hősök, csak hús-vér emberek.

Az ilyen tartalmas, elgondolkodtató mozi helyett a néző mennyivel jobban szereti az olyan filmet, mint a felhőtlen szórakozást nyújtó *Fogd a nőt, és fuss!* (The Marrying Man, 1991) vígjáték, melyben a „szegény" Las Vegas-i gengsztervezért megcsalja a kedvese. Miután a rosszfiú egymás karjaiban találja a két turbékoló galambot, hirtelen ötlettől vezérelve elhatározza, hogy hozzájárul frigyükhöz, egyszer és mindenkorra biztosítva ezzel, hogy ne legyen nyugalmuk. Ennek betartásáról természetesen majd gondoskodik. A két szerelmes ellenség gyengéd kapcsolata kezdetben kizárólag a szexre épül, ám az elkövetkező nyolc viharos év alatt mindinkább kiderül, hogy az Isten is egymásnak teremtette őket. Ezt a felismerést egy sorozat válás és újra házasodás erősíti meg. (A két főszereplő, *Kim Basinger* és *Alec Baldwin* azután a valóságban is összeházasodott – de csak egyszer.) Kim egyébként más filmekben, máshoz is bátran férjhez ment. Például *Bruce Willis*hez a *Nem látni és megszeretni* című komédiában (Blind Date, 1987), vagy marslakóként *Dan Aykroyd*hoz a *Marslakó a mostohá*mban (My Stepmother Is An Alien, 1988).

Veszedelmes közegben, kémek és ellenkémek, titkosügynökök és gengszterek világában játszódik az *Ásó, kapa, nagykaland...* (For Better or for Worse, 1993), melyben Sean, a szellemes, elbűvölő fiatal író első pillantásra beleszeret a könyvtárban nézelődő Chrisbe, sőt rögtön meg is menti a kövér, kopasz férfitól, aki a pénztárcáját készül elemelni. Christ lenyűgözi a fiatalember bátorsága, humorérzéke és kedvessége, a fiatalok néhány hét múlva összeházasodnak. Ezzel lidércnyomásos kalandok sora veszi kezdetét, hiszen az asszonykának sejtelme sincs arról, hogy újdonsült férjura a CIA oszlopos tagja, s a találkozásuk, a házasságuk előre megtervezett volt, egy titkos akció része...

Persze, fordítva is megtörténhet mindez, mint például Alfred Hitchcock híres filmjében, a *Forgószél*ben (Notorious, 1946). Alicia apját háborús bűnösként ítélték el. A lányt a kormány ügynöke ráveszi arra, hogy menjen vele Brazíliába, ahol apja egykori társai szervezkednek, és tudja meg tőlük, mire készülnek. S bár nem volt a terv része, de a lány feleségül megy egyikükhöz, lévén így feltűnés nélkül nyomozhat a társaság viselt dolgai után. A férj azonban rájön a titkára, és elhatározza, hogy megszabadul tőle.

❖

Az általános gyakorlat persze az, hogy mindkét fél tisztában van azzal, miért is házasodnak össze. A francia állampolgárságú George *(Gerard Dépardieu)* például *Zöld kártyá*hoz (Green Card, 1990), azaz, amerikai munkavállalási engedélyhez szeretne jutni. Bronte (ismét csak *Andie MacDowell)* viszont álmai otthonához. Mivel mindkettőhöz a legegyszerűbben és leggyorsabban (név)házasságon keresztül vezet az út, így hamar egymásra találnak. Ám a bevándorlási hivatal fölöttébb éber, a fiktív házasság gyanúját elkerülendő, együttlakás szükséges. Így az egyébként összeférhetetlen pár kénytelen egy fedél alá költözni. Idővel persze változik a helyzet, ahogy egymás életének legapróbb részleteit is megismerik, tesznek néhány érdekes felfedezést önmagukról és a szerelem természetéről.

Az álházasságról szóló filmek különösen alkalmasak a rekeszizmok megdolgozására. Hiszen a cél elérése érdekében általában a tüzet kell a vízzel összepárosítani, azaz a forgatókönyvíró és a rendező két alapjaiban eltérő egyéniséget kényszerít közös fedél alá. S hiába az ellenszenv, az egyik vagy másik kibírhatatlan viselkedése, a látszat kedvéért mosolyogni kell. Az idő azonban legtöbbször megold mindent, s kiderül, elképzelni sem tudják egymás nélkül az életet. E fonák helyzet a színészek számára is kitűnő lehetőséget nyújt, hogy megcsillogtathassák képességeiket, mint a második világháború előtti magyar hangosfilm legnépszerűbb komédiása a *Nászút féláron* (1936) című filmben.

A cél ezúttal nem lakás vagy munkavállalási engedély megszerzése, hanem néhány kellemes hét eltöltése Velencében. A *Kabos Gyula* által megformált igazi kisember, agglegény hivatalnok nem tud ellenállni a reklám csábításának, miszerint nászutasok 50 százalék kedvezményt kapnak. Az utazás kedvéért látszatra feleségül veszi a cég titkárnőjét, ám néhány felhőtlen nap után összeakadnak az igazgató fiával. A jámbor kisember megrémül, és mindenféle trükkhöz, praktikához folyamodik, hogy le ne bukjanak...

A lebukás veszélye fenyegeti a *Volt egyszer egy zsaru* (Il était une fois un flic, 1972 F-I) rendőr hősét is, akinek az egyik akció sikeres végrehajtása érdekében házasembernek kell álcáznia magát. Feleségül kapja hát az egyik kollégájának özvegyét és kisfiát. Nehezen jönnek ki egymással, de amikor a helyzetük rosszra fordul, s a gengszterek az asszonyt és a fiát veszik célba, a zsaru egymaga száll szembe az alvilág királyával. *Georges Lautner* filmjének erénye, hogy a látványos, izgalmas akciók keltette feszültséget ügyesen oldja a zsaru és az özvegy közötti, harmonikusnak csöppet sem nevezhető viszony mosolyt fakasztó bemutatásával. De ők legalább tudták, mire számíthatnak!

Nem így a *Jó megjelenésű*

(Folytatás a 25. oldalon!)

MEGJELENIK JÚNIUS 7-ÉN ÉS 21-ÉN

A MOKÉP Videókiadó új címe: 1054 Bp., Báthory u. 8., Telefon: 111-6650/169m.

A filmek megvásárolhatók:

ALPINE PITON GMK. 1146 Budapest, Dózsa György út 19.
VIDEO NÍVÓ BT. 1133 Budapest, Vág u. 9. Telefon: 149-1335
INTERFILM Kft. 1124 Budapest, Németvölgyi út 66. Telefon: 155-9094
S.I. COOP Kft. 1144 Budapest, Lőcsey u. 12/b. Telefon: 164-2055
MOTOPHON BT. 3500 Miskolc, Hunyadi u. 5. Telefon: (46) 346-847
MULTI HOME VIDEÓHÁZ 1114 Bp., Bocskai út 23. Telefon: 371-0866

VI. 21.

BOB ROBERTS

Bob Roberts folkénekes az amerikai szenátusi tagságért versenyez, nagy szenzációt keltve Pennsylvaniában tett választási körútján. A kilencvenes évek stílusában zajló politikai kampány igen kemény és sárdobáló: személyeskedő sértegetések, alkoholizmussal, szexuális hűtlenséggel való vádaskodások jellemzik, de rengeteg móka és vidámság is jár vele. Bob Roberts számára kedvezően alakulnak a dolgok. Aztán megtörténik a tragédia...

Színes, szinkronizált amerikai szatíra
Főszereplők: Tim Robbins, Ray Wise
Rendezte: Tim Robbins
Manifesto

VI. 7.

NÉGY ESKÜVŐ ÉS EGY TEMETÉS

(Four Weddings and a Funeral)

Charles és Carrie egy esküvőn pillantják meg egymást, és a fiú úgy érzi, Carrie a legvonzóbb nő, akivel valaha is találkozott életében. Egy önfeledt és szenvedélyes éjszakát töltenek együtt, majd elbúcsúznak egymástól. Két hónap múlva ismét találkoznak egy másik esküvőn, ahol Carrie bemutatja Charlesnak a vőlegényét. Tíz hónappal később Charles saját esküvőjére készülődik. Carrie is megérkezik, és közli a fiúval, hogy elvált. Charles életének legnehezebb döntése előtt áll. Mindjárt oltár elé kell vezetnie menyasszonyát, ő pedig Carrie-t szereti...

Színes, szinkronizált angol vígjáték
Főszereplők: Andy McDowell, Hugh Grant
Rendezte: Mike Newell
Manifesto

VI. 7.

LITTLE JO BALLADÁJA

Josephine egy tehetős család fiatal lánya, aki egy szenvedélyes viszony nyomán teherbe esik. Apja megtagadja, és arra kényszeríti, hogy induljon útnak a Nyugat új határvidéke felé. A lány mindenre elszántan férfiruhát, ölt magára, rövidre vágja haját és nekivág a vad vidéknek.

Színes, szinkronizált amerikai western
Főszereplők: Suzy Ammis, Bob Hopkins
Rendezte: Maggie Greenwald

Manifesto

LÁNYOK PÓRÁZON

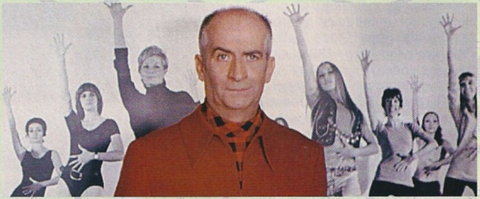
VI. 21.

(L'homme Orchestre)

Evans színházi vállalkozó, koreográfus és remek táncos, s egy kirobbanó sikerű női táncegyüttes menedzsere. A tizenkét gyönyörű lány irányítása és felügyelete nem éppen könnyű feladat...

Színes, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Louis De Funes, Olivier De Funes
Rendezte: Serge Korber

Gaumont

VI. 21.

MEGINT TANÚ

Pelikán József nyugdíjas gátőr gyanútlanul éli a maga idilli privát életét, amikor egyszerre váratlanul betör hozzá a politika: Szipák úr, az ambiciózus helyi kapitalista Pelikánt szemeli ki Orosvár új polgármesterjelöltjének...

Színes magyar szatíra
Főszereplők: Kállai Ferenc, Cserhalmi György, Lázár Kati
Rendezte: Bacsó Péter

VI. 7.

CARTOUCHE

Dominique, a kisstílű tolvaj beáll katonának. A toborzó ívre Cartouche nevet ír. Az első csata után azonban két társával úgy dönt, elege van a katonaéletből. Ellopják a hadsereg zsoldját és kereket oldanak. Betérnek egy fogadóba, és itt találkozik Cartouche egy csodálatosan szép cigánylánnyal, Vénusszal, akibe azonnal beleszeret. Miután Cartouche-t üldözik, menekülnie kell, de magával viszi Vénuszt is. Életük ettől fogva állandó menekülés és kaland...

Színes, szinkronizált francia kalandfilm
Főszereplők: Jean-Paul Belmondo, Claudia Cardinale
Rendezte: Philippe De Broca

Ásó, kapa, nagykaland...

ausztráliai feleséget keres (Bello onesto emigrato Australia sposerebbe compaesana illibata, 1971) figurája, az idegenbe szakadt olasz, aki éveken át azért gürcölt, hogy mindent megteremtsen a nősüléshez, miközben arról ábrándozott, hogy felesége szép, szelíd és erkölcsös olasz lány lesz. És pontosan ilyen lány fényképén akad meg a szeme a házassági hirdetésben. Carmela tényleg nagyon szép, fontos is a mesterségéhez: az egyik olasz nagyvárosban él, ahol utcalányként keresi kenyerét. Levélváltásuk után a lány Ausztráliába utazik, ám amikor végre találkoznak, egyikük sem meri bevallani a másiknak, hogy kicsoda, és miből is él valójában. A két hazugságból – a férfi nem is olyan jó megjelenésű, a lány prostituált – sok bonyodalom és félreértés származik, ám a boldog vég nem lehet kétséges.

❖

Ezek után nézzünk ismét egy más fajta házasságot, az érdekházasságot. Nem is kell messzire menni megfelelő példáért, elég legyen csak *A Noszty-fiú esetére* (gondolni) *Tóth Marival* (1960). A Mikszáth Kálmán regényéből készült film hőse az elszegényedett dzsentricsalád leszármazottja, akit apja gazdag házasság révén akar kihúzni az állandósult anyagi gondok közül. Jelölt is lenne, az Amerikában meggazdagodott Tóth család lánya, azonban az apja átlát a szitán. Nosztyéknak mégis sikerül ravaszul kompromittálni a lányt, így kierőszakolják a házasságot. Az esküvőn azonban, az összegyűlt násznép előtt Tóth Mihály leleplezi, mire is ment ki a játék.

Az érdekházasság legtipikusabb formája, amikor a férfi anyagi haszonszerzés miatt veszi el a nőt. Lásd Landrut, a híres-hírhedt Kékszakállt, ezt a gáláns úriembert, aki azután sorozatban tette el láb alól asszonyait, hogy pénzüket megszerezze. Történetét többször is feldolgozták, ám a leghíresebb változat alighanem Charles Chaplin *Monsieur Verdoux*-ja (1946). Ebben nem a megszokott sétapálcás, keménykalapos Charlie-val találkozik a néző, hanem egy divatjamúlt eleganciával öltözködő, cinikus és kegyetlen vén gavallérral, aki – miután elbocsátották bankpénztárosi állásából – más eszközzel, gyilkossággal folytatja üzleti tevékenységét. A filmnek azonban ezen túl politikai üzenete is van, Verdoux figuráján keresztül Chaplin az amerikai élet bizonyos visszás jelenségeit is támadta.

Míg az átlagpolgárt, ha a megunt feleségétől gyilkosság árán szabadul meg, kemény büntetés várja, addig egy király mindezt megteheti büntetlenül. A *VIII. Henrik magánélete* (The Private Life of Henry VIII, 1934 GB) nem szűkölködött ilyen eseményekben, hat asszonyát is elintézte. Alakja nemcsak emiatt, de Charles Laughton remek megformálása okán is él az emberben. A király legismertebb feleségéről, Boleyn Annáról viszont külön film is szól, *Anna ezer napja* (Ann of the Thousand Days, 1969 GB) címmel. Ebben VIII. Henrik és Anna életteli, plasztikus figura, szenvedélyes párharcukat nagyon is emberi indulatok táplálják: kéjvágy, erőszakos hatalmaskodás az előbbinél, míg bosszú, hiúság és uralkodni vágyás Annánál. Az egész film rájuk, párharcukra épül.

❖

Házasság köttethet erőszakkal is, a lány, az asszony vagy éppen a férfiú ellenkezése dacára. Nem mindenkinek adatik meg, hogy az utolsó pillanatban igazi szerelme

Winona Ryder esküvője: Az ártatlanság kora

képében betoppanjon érte Hollywood szívdöglesztő szupermenje, s megakadályozza a készülő frigyet. A *Robin Hood kalandja*iban (The Adventures of Robin Hood, 1938) ezt a bravúros tettet hajtja végre – *Errol Flynn* képében – a sherwoodi erdő fenegyereke, megmentve a szépséges Mariont a gonosz Guy of Gisborne karmaitól.

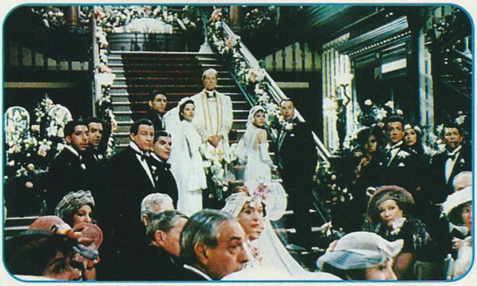
Az ifjú Buttler grófnak már nincs ilyen szerencséje (nem Rhett Butlerről van szó, őt *Elfújta a szél)*, a fiatal magyar nemesembert ugyanis galádul tőrbecsalják Dőry báró házában, amikor azt a látszatot keltik, hogy ő ejtette teherbe a háziúr lányát. Buttler az egyházi és világi hatóságokhoz fordul, de minden hiába, az egyszer megkötött *Különös házasság* (1951) érvényes, még ha erőszakkal kötötték is. A gróf végül csak egy látszattemetéssel tud megszabadulni a nem kívánt házassági kötelékétől, és az igaz szerelmével külföldön, álnéven kezd új életet.

❖

Az agglegény és a nő kapcsolata is mindig hálás filmtéma. *Peter Wilson,* a sikeres író és csípős humorú karikaturista nem kíméli a gyengébbik nemet, műveiben gyakran megtépázza a hölgyeket. Ám mindenkit érhet baleset, a megrögzött nőgyűlölő megismerkedik a bájos és kellemes partnernek bizonyuló elvált asszonnyal. Csakhogy Terry nem éri be a barátnő szerepével, s mire az újdonsült szerelem első meglepetéséből fölocsúdik Peter, már férjként veheti számba az asszony jótulajdonságai mellé csöppet sem óhajtott kíséretet: a három gyereket, a sokat emlegetett elvált férjet, a szorgalmasan szaporodó foxterriert, a luxuslakást, egyszóval mindazt, amivel mindig is rémisztgette olvasóit, férfitársait. Még szerencse, hogy kemény fából faragták, s nem adja föl olyan könnyen állásait – megkezdődik a *Közelharc férfiak és nők között* (The War Between Men and Women, 1972).

Speciális helyzetet ábrázol Dino Risi *A pap felesége* (La moglie del pretre, 1970 I) című filmjében, melyben finom humorral, derűs iróniával járja körül a papi nőtlenség évszázadok óta vitatott kérdését. Valójában két nagyszerű színész jutalomjátéka a mozi, *Marcello Mastroianni* a szokásos igényességével kelti életre azt a figurát, akinek az ínyencsége (bocsánatos bűn) titkos vágyakat takar, ám minden körülmények között meg tudja őrizni a jövendő prelátus kenetteljes tartózkodását. *Sophia Loren*ben viszont megvan az az életrevalóság, a természetes vidámság és az a buja szépség, ami megfelel a miniszoknyás csábítónak.

Ennél már csak az okozott na-

Esküvői pompa az Oscarban

Julia Roberts férjherz megy: Acélmagnóliák

Ásó, kapa, nagykaland...

gyobb felfordulást, amikor a franciák kedvence, Cruchot őrmester – *Louis de Funès* – nősülésre adta a fejét. Egészen pontosan egy ezredes csinos özvegye vetette ki rá hálóját, remélve, hogy némi ösztönzéssel és összeköttetéssel tisztet csinál majd belőle. És kit ne szédítene meg a díszes tiszti egyenruha, különösen, ha a kedves Josepha még a jelentkezést is elintézi? Érdekesség, hogy a film készítői felmérést készítettek a közönség körében, hogyan fogadnák, ha hősük, *A csendőr nősülne* (Le gendarme se marie, 1970 F). S csak a kedvező válasz után fogtak bele a filmbe...

Minden idők legaranyosabb áldozata azonban alighanem *Walter Matthau*, aki a *Hello, Dolly!*-ban (1969) *Barbra Streisand* jól menő házasságközvetítő cégét veszi igénybe, hogy megfelelő asszonyt kapjon végre. Dolly minden tudására, valamint két és fél órás fantasztikus kavalkádra, látványosságra volt szükség, hogy révbe érjen, talán mondani sem kell, Streisand kisasszony oldalán. Míg a klasszikus hollywoodi hagyományokon alapuló szupermusicalben minden a házasság, az esküvő körül forog, addig egy másik emlékezetes zenés játékban, a *Királyi esküvő*ben (Royal Wedding, 1954) II. Erzsébet királynő esküvője csak a hátterét adja a történetnek. Az előtérben pedig *Fred Astaire* és *Jane Powell*, akik emlékezetes tánc- és dalbetétekkel dobogtatták meg a műfaj rajongóinak szívét.

❖

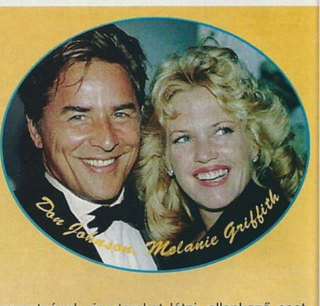
Előfordulhat azonban olyan eset is, amikor a szülők ellenzik gyermekük párválasztását, s mindent elkövetnek a házasság megakadályozása érdekében. Mert minden lányos apa életében elkövetkezik egyszer az a pillanat, amikor rá kell döbbennie, hogy imádott, dédelgetett, széltől is óvott kislánya nemcsak hogy szemkápráztató hölggyé serdült, de sörétes puskával sem lehet elriasztani a ház körül rajzó kérőket. Alighanem bele is őszülne, amikor lánya bejelenti, hogy megvan a jövendőbelije, sőt az esküvő napját is kitűzték már, feltéve, ha nem Steve Martin, a galambősz komikus játszaná *Az örömapát* (Father of the Bride, 1992). Ráadásul a férjjelölt valami menedzserféle, így teljes a papában a felfordulás. Vilma és Bence szerelme sem tűri az atyai korlátokat a *Hintónjáró szerelem* (1954) című filmben. A fiú megszökteti a lányt, és az anyakönyvvezető előtt a szülők is – az egyik egyéni gazdálkodó, a másik szövetkezeti tag – megbékélnek.

1943 egyik hétköznapján, miközben kinn hullanak a bombák, az ideiglenes házasságkötő teremben örök hűséget esküszik egymásnak Herman Braun frontkatona és menyasszonya. *Maria Braun házassága* (Die Ehe der Maria Braun, 1978 D) valójában csak fél nap és egy éjszaka tart, mert férjének vissza kell térnie a frontra. És az asszony sorsa ettől a pillanattól kezdve szorosan összefonódik az országéval, bámulatra méltó erővel magasodik ki az összeomlásból. *Fassbinder* az

Sok hűhó semmiért

Hollywoodi esküvők, álompárok

Don Johnson, Melanie Griffith

A filmsztárok házasságát, esküvőjét mindig is megkülönböztetett figyelem kíséri. Ez érthető, hiszen ország-világ előtt ismert emberekről van szó. A sztársággal járó nyilvánvaló előnyök mellett a színésznek számítania kell arra is, hogy élete – bármennyire is szereti vagy sem – a nyilvánosság előtt zajlik, s a közönség érdeklődése kiterjed a magánéletére is. Pletykaéhes riporterek serege, a rádió és mindenekelőtt a televízió gondoskodik arról, hogy egy perc nyugalmuk se legyen. Ezért is fordul elő, hogy a sztárok az esküvőjüket legtöbbször a legnagyobb titokban, a nyilvánosság teljes kizárásával tartják meg. Az utóbbi években is számos példa akadt erre.

Az 1993-as esztendő egyik szenzációja volt a hollywoodi álomlányok egyikeként számon tartott **Julia Roberts** esküvője. A hullámvölgyből éppen kikecmergő Julia mindössze tizenkilenc nappal az első találkozásuk után mondott igent **Lyle Lovett** country-énekesnek. A gyorsan és titokban lebonyolított esküvő „A szépség és a szörnyeteg" házasságaként vonult be az álomváros történetébe, hiszen az ismert énekes a legnagyobb jóindulattal sem nevezhető szépnek.

Igazi színészházasság **Natasha Richardson** és **Liam Neeson** egybekelése. A *Schindler listája* sztárjának esküvője – helyi viszonylatban – szűk baráti körben zajlott. A sajtó távolmaradásáról úgy gondoskodtak, hogy nászuk előtt kiszivárogtatták: a családi eseményen nem szeretnének riportereket látni, ellenkező esetben kihívják a rendőrséget. Így a ceremóniát mindössze hetven meghívott vendég előtt tartották a pár millbrooki otthonában, akiket a biztonsági szolgálat név szerint ellenőrzött.

Luke Perry, a Beverly Hills-i Négy évszak nevű hotelben rendezett zártkörű rendezvényen vette el barátnőjét, a nála egy évvel idősebb **Minie Sharp**ot. Luke, a világsikert aratott Beverly Hills 90210 című tévésorozattal lett a kilencvenes évek tinédzsereinek egyik kedvence. A visszahúzódás oka érthető, hiszen az egykori farmerfiú máig utálja a nagyvilági életmódot, a luxust; a házasságuk óta visszahúzódva élnek hollywoodi házukban.

Valóságos katonai akcióként szervezték meg a hollywoodi álompár, **Kim Basinger** és **Alec Baldwin** esküvőjét. Alig hatvanöten kaptak meghívót rá, s hogy a rámenős riporterek helikopteres akcióit elkerüljék, eleve éjszaka tartották. A tengerparton rendezett eseményen a villa körül vásznakat feszítettek ki, hogy a sötétben, teleobjektíves gépeikkel ólálkodó fotósok ne tudjanak felvételeket készíteni. Az ifjú pár és a vendégek nyugalmáról biztonsági emberek hada gondoskodott.

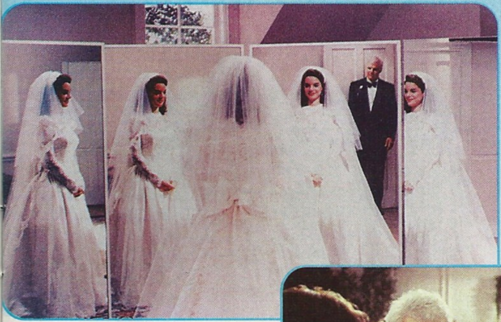
Geene Davis színésznő és **Renny Harlin** rendező (többek között a *Cliffhanger*, a *Még*

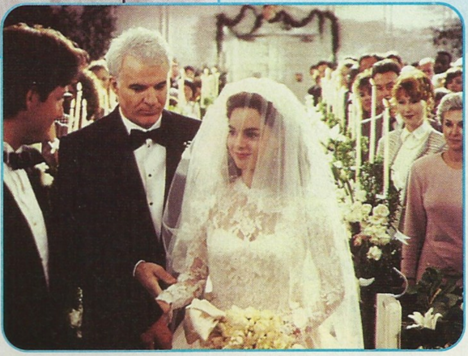

Annette Bening, Warren Beatty

Kenneth Branagh, Emma Thompson

Az örömapa búsan, lányának esküvőjén

újjáépítés mítikus figurájává tette a nőt.

❖

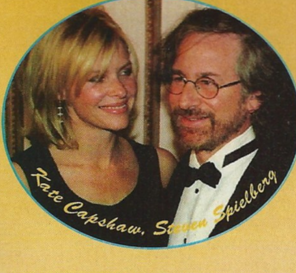
Az esküvőt olykor nagy-nagy fondorlatok, csavarok előzik meg. Így például az Oscar-díjat soha nem látott Oscar-című filmben (1991) klasszikus vígjátéki elemek után kel el a maffiavezér *(Sylvester Stallone)* lánya *(Marisa Tomei)*. Eme alkotásnál egy klasszissal jobb a klasszikus Shakespeare *Kenneth Branagh*-féle feldolgozása. A *Sok hűhó semmiért*ben (Much Ado About Nothing, 1993) hiába a gonosz ármánykodás, a női makacsság, a sok félreértés után két esküvőnek is tanúi lehetünk, s a rendező-főszereplő Benedek is nőül veheti Beatricét, vagyis élete párját, *Emma Thompson*t.

Drámaian indul a *Benjamin, a közlegény* (Private Benjamin, 1980), amikor is *Goldie Hawn* vőlegénye az oltár előtt esik össze és hal meg, de a folytatás már több vidámságot ígér. Vidámság és szomorúság egyaránt jellemzi az *Acélmagnóliák*ban (Steel Magnolias, 1989) a louisianai asszonyok visszaemlékezéseit. E filmben a „micsoda nőt", *Julia Roberts*et vezetik oltár elé. Lázasan készül az esüvőre *Winona Ryder* is *Az ártatlanság korá*ban (The Age of Innocence, 1993), nem tudván, hogy sajátos szerelmi háromszög vesztese: vőlegényét (*Daniel Day-Lewis*t) már megbabonázta *Michelle Pfeiffer* grófné.

❖

S a sort még folytathatnánk. De mint rövid filmtallózásunkból is kitűnik, az esküvő, a házasság, illetve az ezzel kapcsolatos bonyodalmak bemutatása hálás és népszerű feladat a filmesek körében, mert az ilyen filmek bizton számíthatnak érdeklődésre, sikerre. Mi, a közönség is szeretjük őket, hiszen a téma közel áll hozzánk, a történetekben nemegyszer életünkre: magunkra, a barátainkra, az átélt szituációkra ismerhetünk. Összeállításunkban nem a teljességre való törekvés vezérelt minket, hiszen bizonyára Önnek is, Kedves Olvasó, számtalan további mozis, videós filmélmény jut eszébe, ha meghallja a szavakat: *házasság, esküvő...*

Szilágyi G. Gábor

drágább az életed alkotója) háromnapos fesztivál keretében esküdött egymásnak örök hűséget a kaliforniai Sonoma Countyban. A rendezvény potom hétszázezer dollárba került, kérdés, hogy ebben benne volt-e az őrző-védő kft. embereinek javadalmazása? A meghívott vendégek egyébként úriember-megállapodás keretében ígéretet tettek arra, hogy nem nyilatkoznak a sajtó és a televízió képviselőinek.

Bő másfél éve kelt el Hollywood talán legszebb színésznője is. **Michelle Pfeiffer** 1993. november 13-án mondta ki a boldogító igent **David Kelley** tévéproducernek. Az esküvő meglehetősen furcsa körülmények között zajlott le, hiszen a családtagok és a barátok csak a helyszínen értesültek arról, miért is gyűltek egybe. A meghívó ugyanis Pfeiffer adoptált lányának, a kis Claudiának a keresztelőjére szólt. A csel remekül bevált, a meghívottak kellően meglepődtek, míg a nemkívánatos személyek mindenről lemaradtak.

Jean-Claude van Damme az akciófilmek egyik legnagyobb csillaga. Talán nem véletlen, hogy a távol-keleti küzdősportok bajnoka Bangkokban, egy buddhista templomban tartotta tavaly az esküvőjét: a helybéli szerzetes adta össze őt **Darcy Lapierre**l. Van Damme forgatási helyszíneket keresett Ázsiában, amikor rábukkant a templomra, amely annyira megtetszett neki, hogy rögvest átugrott a mennyasszonyához Los Angelesbe, megbeszélni a ceremóniával kapcsolatos részleteket.

Akadnak sztárpárok, akiknek esküvője jó néhány évvel számított közeseménynek. Azóta inkább az a hír, kinek mikor született a frigyből gyermeke. **Demi Moore** és **Bruce Willis** 1987-ben kötött házasságot, s már három gyermeknél tartanak! Mind a hárman lányok, s mivel nagyon szeretnének fiút is, tovább próbálkoznak.

Warren Beatty 55 éves korában döntött úgy, hogy nem vár tovább, s 1991-ben feleségül vette a nála huszonegy évvel fiatalabb **Annette Bening**et, akivel a *Bugsy* című film forgatásakor szövődött életre szóló kapcsolat. Azóta két gyermekük született.

Tom Cruise már rég elfelejtette korai meggondolatlan házasságát **Mimi Rogers**szel. 1990 karácsonya óta él boldog házasságban **Nicole Kidman** ausztrál származású színésznővel. A *Mint a villám* készítésekor jöttek össze, s már házasokként forgatták a *Túl az Óperencián* című közös filmjüket. Két adoptált gyermekük van: Isabella és Conor Anthony, aki idén februárban született.

Akadnak sztárok, akiknek házasságát igaznak bizonyuló pletykák övezik. Így **Melanie Griffith** és **Don Johnson** már többször is a válás gondolatával foglalkozott, s egy időben nemigen volt harmonikusnak mondható **Meg Ryan** és **Dennis Quaid** kapcsolata sem. **Emma Thompson** és **Kenneth Branagh** viszont, a hírek szerint a legteljesebb családi és alkotói békében él egymással. Az angol házaspár a *Meghalsz újra* krimi után Shakespeare-t is sikerre tudta vinni a *Sok hűhó semmiért* dráma feldolgozásával. Oscarral azonban csak a család hölgytagja büszkélkedhet.

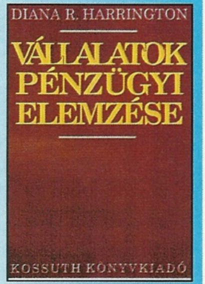
Steven Spielberg az *Indiana Jones és a végzet temploma* című filmje forgatásakor, 1984-ben ismerkedett meg **Kate Capshaw** színésznővel. A szerelemnek nem volt határa, s semmi sem szabhatott neki gátat. Még Spielberg akkori felesége, **Amy Irving** színésznő és közös gyermekük sem. A 1985-ös válás a neves rendezőnek 100 millió dollárjába került, igaz, mindössze egyesztendei nettó jövedelméről kellett lemondania. Azóta az új házasságból két gyermek született. Kate, a mama, néha kedvtelésből még elvállal egy-egy filmszerepet, legutóbb Sean Conneryvel játszott együtt az itthon is látható *Egy igaz ügy*ben *(Just Cause)*. Spielberg pedig felesleges százmillióit azóta inkább ígéretes vállalkozásokba fekteti.

ÜZLET ÉS SZÁMITÁSTECHNIKA

ÚJDONSÁGOK A KOSSUTH KÖNYVKIADÓTÓL

ANA R. HARRINGTON–BRENDT D. WILSON:

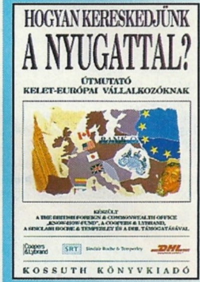
VÁLLALATOK PÉNZÜGYI ELEMZÉSE

Nem akármilyen kézikönyvet fog kezébe az olvasó – a vállalati menedzsment pénzügyi kihatású döntéseinek összes lehetséges vonatkozása megtalálható benne,
összhangban a magyar számviteli törvénnyel és – természetszerűleg – a tőkés vállalatok pénzügyi gyakorlatával. A kézikönyv tankönyv is egyszersmind, példákkal, gyakorlatokkal, feladatokkal,
s végül, de nem utolsósorban: egy lemezmelléklettel,
amely az egyes példákon túl egy teljes vállalati mérlegelemző programot is bemutat Excel-formátumban.

Terjedelem: 356 oldal, ára: 4300 Ft

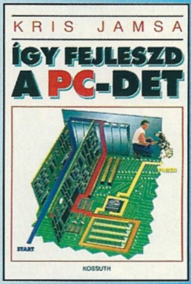
JONATHAN REUVID–ROGER BENNETT:

HOGYAN KERESKEDJÜNK A NYUGATTAL?

A könyv kifejezetten abból a célból készült, hogy gyakorlati útmutatást adjon a hazai vállalkozóknak: miként közelítsék meg a nyugati piacokat.
Megismertet az ott érvényes előírásokkal, s olyan fontos témákat dolgoz fel, mint a nyugati üzleti stratégiák, az európai kiskereskedelmi értékesítési rendszerek, a jogrendszerek közti különbségek, a vegyes vállalkozások, a kompenzációs kereskedelem, a vámeljárások és a nemzetközi egyezmények.
Bemutatja a kelet–nyugati kereskedelmet segítő szervezeteket, konkrét tanácsokat ad a magyar üzletembereknek: kikkel és hogyan vehetik fel a kapcsolatot.

Terjedelem: 270 oldal, ára: 1200 Ft

KRIS JAMSA:

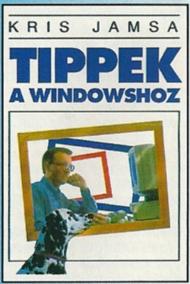
ÍGY FEJLESZD A PC-DET

„Ha van otthon PC-je, rossz hírem van: elavult" – kezdi a könyvét Krim Jamsa, a népszerű amerikai szerző. Jamsa azoknak ad tanácsot, akik maguk szeretnék felújítani számítógépüket, szisztematikusan végigvezetve olvasóit a felújítás különböző lépésein, s minden fázist szemléletes képekkel illusztrál. A gép kinyitásától – amihez lehet, hogy kevesebb kurázsi kell, mint gondolnánk – egészen a CD-ROM-olvasó és a multimédiás hangkártya üzembe állításáig gyakorlati útmutatót kapunk a memóriabővítéshez, a gép optimalizálásához, a nyomtatóhatékonyság növeléséhez stb.: ezernyi tipp és jó tanács sorakozik a könyv oldalain követhetően és közérthetően, s persze, mintegy mellékesen, a legalapvetőbb hardverismeretekbe is beavatást nyerhetünk.

Terjedelem: 360 oldal, ára: 1400 Ft

KRIS JAMSA:

TIPPEK A WINDOWSHOZ

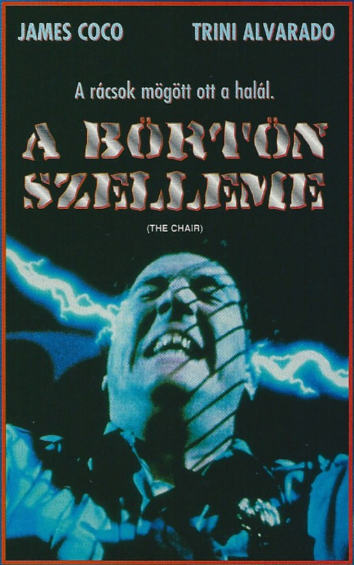

Akik meg akarják ismerni, vagy éppen „saját képükre és hasonlatosságukra" akarják formálni Windowsukat, azok nyugodtan rábízhatják magukat Jamsa másik könyvére.
Kezdők és haladók, képzettségi szinttől függetlenül, megtalálják mindazt, amit tudni érdemes erről a programról, ami valószínűleg a hazai PC-k túlnyomó többségén működik már. Rengeteg ötletet kapunk ahhoz, hogyan fokozzuk számítógépünk kapacitását a nagy összegeket felemésztő hardverfejlesztés helyett, hogyan maximalizáljuk a Windows teljesítőképességét, hogyan használjuk ki a multimédiás lehetőségeket, hogyan hangoljuk össze a DOS-t és a Windowst.

Terjedelem: 656 oldal, ára: 1600 Ft

A kiadványok megrendelhetők a Kossuth Könyvkiadó címén:
1054 Budapest, Steindl Imre utca 6. (1366 Budapest, Pf. 127.), telefax: 111-3670

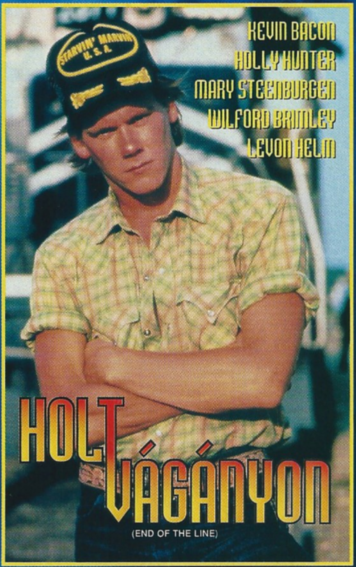
Június 21-től a Videótékákban

A BÖRTÖN SZELLEME

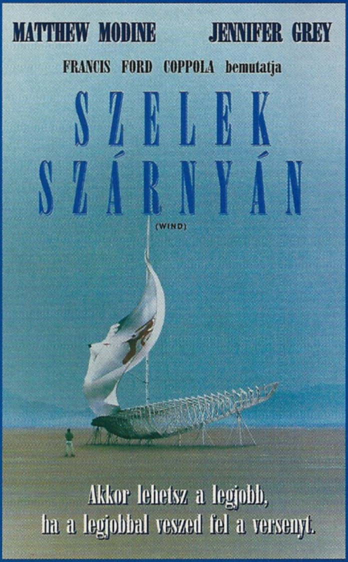
A 60-as években a Börtön lakói fellázadtak a zsarnoki hatalommal rendelkező igazgató, Callahan aljas módszerei ellen, aki a véres lázadásban kishíján halálát lelte. A feldühödött rabok villamosszékben akarták kivégezni, de sikerült elrejtőznie a meggyilkolt őrök tetemei között. 20 évvel később a börtönt rendbehozták és újra megnyitották, de a rácsok mögött újra bizarr és vérfagyasztó események készülődnek...

MIRAX

HOLTVÁGÁNYON

Egy lopott mozdony száguld Chicago felé két felfegyverkezett vasutassal a vezetőfülkében. A féket mintha nem is ismernék, átgázolnak a zsaruk barikádjain, mintha már semmi sem számítana nekik. Elszántan robognak céljuk felé: térdre akarják kényszeríteni a Vasúttársaságot, amely egyetlen döntésével megpecsételte városuk sorsát. Főszerepben WILFORD BRIMLEY (Selyemgubó), KEVIN BACON (Veszélyes vizeken), az Oscar-díjas HOLLY HUNTER (A zongoralecke) és MARY STEENBURGEN (Clifford), BOB BALABAN (Harmadik típusú találkozások)

SZELEK SZÁRNYÁN

Az Amerika Kupa megnyerésénél csak egyetlen dolog lehet jobb: elveszíteni és visszanyerni. A legnagyobb vitorlásverseny 140 éves történelmében egyetlen egyszer fordult elő, hogy az USA elveszítette a kupát. Négy ember megpróbálja a lehetetlent: saját építésű hajójukkal visszaszerezni az elveszített dicsőséget.
A Francis Ford Coppola produkciójában készült SZELEK SZÁRNYÁN a bátorság és a kitartás lenyűgözően izgalmas története egy veszélyekkel teli sportágról.
Főszerepben Matthew Modine (Csendes terror) és Jennifer Grey (Dirty Dancing).

A B+B álompár

– interjú Kim Basingerrel és Alec Baldwinnal

– Los Angeles közelében van a házam, de New Yorkban is fenntartunk egy lakást – *mondja az „álompár" hölgytagja.* – New Yorkban gyakran sétálok egyedül. Baseballsapkát húzok a homlokomba, nagy szemüveg mögé rejtőzöm, és úgy vélem, sikerül tökéletesen álcázom magam... Nemrég zongorát vittek az úton; a szállítók, amikor meglátták, letették a hangszert, és felém kiáltottak: „Helló, Kim, hogy vagy bébi?"... Alec szerint hihetetlen, hogy felismertek. Ő mindig úgy megy az utcára, ahogy épp en van.

Alec, akinek nevét nagy szeretettel ejti ki a díva, nem kevésbé híres személyiség. A három Baldwin fivér közül ő a legidősebb: 37 esztendős. Kimmel öt éve, a The Marrying Man forgatásakor találkozott, tavalyelőtt házasodtak össze. A filmbéli házaspár a történet során többször összevész, majd kibékül egymással. Hasonló párost alakítottak a Szökésben (The Getaway) című krimiben is: afféle se-vele-senélküle kettőst, akiknek kapcsolata már-már gyűlöletbe torkollik. Ám a Baldwin–Basinger kapcsolat az életben tartósnak bizonyult, és kiállta az idő próbáját.

– Az elmúlt fél évtizedben Alecnek meg nekem is voltak válságos időszakaink – *folytatja Kim* –, de a bizalom átsegített minket a nehézségeken. Nő és férfi kívánhatja egymást, lehetnek vadul szerelmesek, de addig senkit nem szeretsz igazán, amíg nem bízol benne.

– Tehát nem a szerelem szüli a bizalmat?

– Nem, semmiképp! Csak bizalom szülhet igaz ragaszkodást.

– Amikor filmet készít, kiben bízik meg?

– Először a saját érzéseimre hagyatkozom. Igyekszem bízni a rendezőben is... de Hollywoodban sajnos sok az olyan rendező, aki képtelen kellően irányítani-vezetni a színészeket. Csak néhány rendezőt ismerek, akiben már vakon megbízhatok.

– És a partnerben?

– Általában nem tudom, hogy mennyire lehet megbízni bennük, csak azt tudom, hogy milyen jó színészek. Ritka, hogy egy partner forgatás közben segítsen. Szerencsém volt, mindig jó partnereim voltak. Nem dolgoztam soha olyannal, akivel nehéz lett volna szót érteni... azazhogy néhánnyal... A férjemmel szeretek dolgozni. Ő rendkívül önzetlen, „adakozó" színész, azt akarja, hogy mindenki a legjobbat adja és adhassa.

A férjtől kérdezem:

– Molnár Ferencnek s megannyi más írónak visszavisszatérő témája az egymás sikereire féltékeny színészek házassága. A Baldwin–Basinger házaspárnak nincs ilyen gondja?

– Nekünk?! – *kérdez vissza Alec csodálkozva.* – Boldog vagyok, ha Kimmel forgathatok. Remek partner!... Hollywoodban valóban sok a művészházasság: rendező és színésznő, producer és színész, színész és színésznő. Kétségkívül feszültség forrása lehet, ha az egyik sikeresebb a pályán, mint a társa. De hát ez ilyen „biznisz"... egyszer fent, máskor lent. Az állandó szárnyalás csak a ritka kevesek kiváltsága. Az én pályám sem alakult másként. Tizenöt éve vagyok színész, és ha visszatekintek, látom a hullámhegyeket meg a -völgyeket.

A feleségtől is tudakolom:

– Szerencsés, ha két népszerű művész köti egymáshoz az életét?

– Nos, ez attól függ, hogy kik kerülnek össze – *válaszol Kim.* – Vannak olyan napjaink, amikor Alec is, én is rendkívül elfoglaltak vagyunk. Ilyenkor szinte dühítő ugyanazt a tevékenységet folytatni. De ha a társad színész, megért. Érti, hogy miről szól a mi közös hivatásunk-mesterségünk, vagyis az életünk. Ha orvos, ügyvéd, farmer vagy indián törzsfőnök volna a férjem, aligha értette volna meg az elmúlt öt évemet úgy, ahogy Alec. Nemcsak értjük, de érezzük is a másik örömét, gondját. Sok házasságban a párok nem ismerik igazán egymást, s valójában nem is tudják, mit csinál a társuk. Mi megértjük egymást, és mégis előfordul, hogy a férjem azt mondja nekem: „Néha jó volna, ha nem az lennél, aki vagy"... Akkor azt felelem: „Bizony, Alec, jó lenne, ha mindketten farmerek lennénk!"... A természet, a föld, a

Együtt érkeznek a Los Angeles-i szálloda kávéházába, de külön-külön beszélgetek velük. Alighanem jobb így: kertelés nélkül mondanak véleményt a társukról. Hollywoodban álompárnak nevezik őket. Még aki nem ismerné is Kim Basingert és Alec Baldwint, az is utánuk fordulna az utcán, oly szemgyönyörködtetőek egymás mellett. Feltételezve, hogy Amerikában – ahol John Lennon tragédiája óta a világhírű személyiségek jobbára elzárkóznak a nyilvánosság elől – két filmsztár kart karba öltve sétára indul...

növények közel állnak hozzám. Már arra is gondoltam, hogy zöldségesstandot nyitok New Yorkban, az autópálya mellett...

Igencsak bambán bámulhatok; elneveti magát:

– Oké, ez csak kóbor gondolat.

S bár konyhakert virít a kaliforniai házuk körül, abban dolgozgatnak, mégsem terveznek újabb pályamódosítást. Mindketten megtették már korábban. A két művész más-más irányból jutott fel a csúcsra. A georgiai Athensből származó Kim szülővárosának szépségkirálynője volt, s e siker adott számára önbizalmat, hogy New Yorkban próbáljon szerencsét. Ott rövid időn belül a legfelkapottabb divatmodellek egyike lett. A New York állambeli Massapequában született Alec sem a színi pályára készült: a jog és a politika tudományát tanulta az egyetemen.

Kim közel járt a harminchoz, amikor először hívták filmforgatásra, majd nem sokkal később rá osztották az egyik James Bond-krimi női főszerepét. A filmben a 007-es ügynök szeretett belé, a vászon túloldalán pedig a férfinézők milliói váltak rajongóivá. Most 41 éves, s az elmúlt évtized a zajos sikerek sorozatát hozta meg számára. Alec egyetemi tanulmányait három év után megszakítva ugyancsak New Yorkba ment, hogy ott a világhírű Lee Strasberg-intézet növendékeként immár a színjátszás mesterfogásait sajátítsa el. Még csupán a Broadwayn szerepelt, amikor felterjesztették a színpadi színészek Oscarjára, a rangos Tony-díjra. A filmszerepek később köszöntöttek rá.

New York hatalmas város. Hiába éltek egymás közelében, akkortájt nem találkoztak. Hollywood érdeme, hogy az életben is összekerülhettek. Filmen természetesen azóta is játszanak más partnerekkel, ám az igazi öröm számukra, ha együtt hajolhatnak meg egy-egy bemutató után. Gyakran foglalkoztatott színészek, kevés idejük marad a lazításra.

– Melyik szerepét szereti legjobban? *– kérdezem Alectől.*

– Sosem vagyok elégedett önmagammal *– így a válasz.* – Tudom, ma jobb színész vagyok, mint öt-tíz évvel ezelőtt voltam, de ez önmagában nem elég. A legtöbb örömöt eddig a Szökésben és az Árnyék (The Shadow) okozta... Csak néhány szerencsés színésznek van esélye, hogy jó szerepet játsszon, ahhoz pedig végképp áldott szerencse kell, hogy többször is jó szerephez jusson valaki. Régebben nagyon sok kiváló film készült, és akkor igazi jutalomjátékra is mód volt. De manapság?!... A legtöbb mozi csak szórakoztatni akar, művésznek és nézőnek egyaránt ünnepi ajándék az olyan alkotás, mint a Schindler listája vagy a Philadelphia. Persze kemény biznisz a miénk, nehéz nemet mondani. S forgatás közben nem telefonálsz be, hogy beteg vagy, akkor is megjelensz, ha éppen haldokolsz, sose kérsz akár csak egyetlen nap szabadságot... Mégis, amikor rossznak éreztem a felkínált szerepet, mondtam már nemet.

– Milyen szerepben láthatjuk legközelebb? *– kérdezem Kimtől. Mintha a férje gondolatát folytatná:*

– Nem szerződtem le semmire *– feleli.* – Csupán azért, hogy csináljak valamit, nem akarok olyan filmet forgatni, amit nem szeretnék igazán. Sajnos kevés az olyan forgatókönyv, amire azt mondod: „Kellemes, mint egy nap a tengeren". Ráadásul a nőknek ritkán írnak jó szerepet...

– Talán egy anyaszerep az életben. Akar gyereket?

– Alectől feltétlenül!... De még nem tudom, hogy a bébi jön-e előbb vagy egy nagyszerű filmszerep...

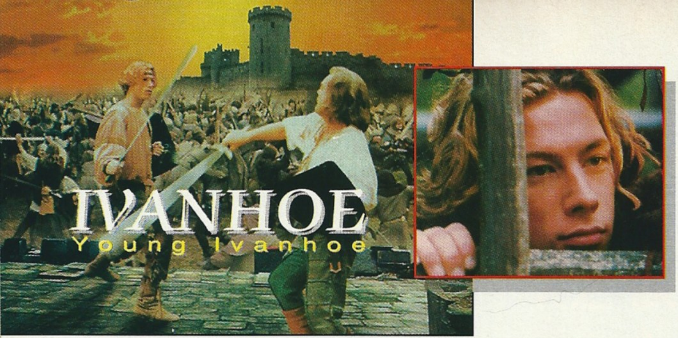
– Magyarországon egykor úgy mondták: kicsi vagy kocsi. Kérdezhetem tehát: kicsi vagy szerep?

– Kicsi is, szerep is... Igen, el tudnám képzelni, miért is ne, hogy a kettő egyszerre érkezzék...

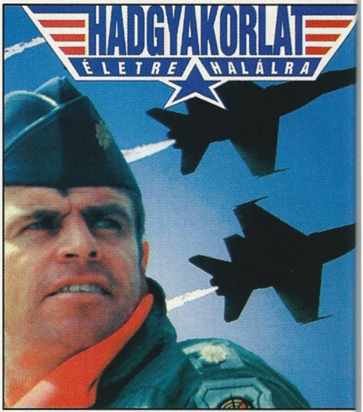
❖

A beszélgetés óta felröppent, nem kacsa hollywoodi gólyahír: a 41 esztendős Kim Basinger novemberre gyermeket vár. Alec Baldwin azt is közölte: nagy családra vágyik... Újabb szoros kötelék, amely tovább erősíti kölcsönös bizalmukat. Ám a szőke sztár rajongóinak aligha kell aggódniuk: Kim Basinger filmen még nem készül szerepkörváltásra.

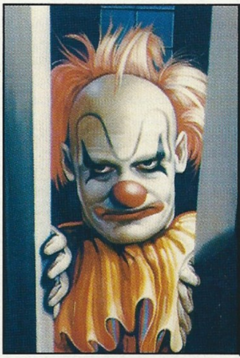
Földes Tamás
(Los Angeles)

A fiatal Ivanhoe kiszabadítja jogtalanul fogva tartott barátját Count de Bourget várbörtönéből, majd életveszélyes kalandok után az erdőbe menekül, hogy a hódító normannok ellen harcoljon. Hamarosan hasznát veszi a kemény edzéseknek és a legendás Robin Hood segítségének, mikor apját és szerelmét Count de Bourget emberei foglyul ejtik... – Walter Scott regényének új filmváltozatát „A halál neve: Caliph" rendezője készítette.
Színes, szinkronizált amerikai történelmi kalandfilm ● Főszereplő: Stacy Keach
Rendezte: Ralph Thomas ● 95 perc

Az Egyesült Államok légiereje hadgyakorlatot tart a nevadai sivatagban. A két rivális katonatiszt, Jay Rivers és Phil Clark őrnagy ebben a „játékban" is egymás ellen harcol. Rivers egyik sikeres akciója után Clark gépe műszaki hiba miatt nem indul. Másnap, amikor találkoznak a levegőben, a háborús játék igazi halálos küzdelemmé válik...
Színes, szinkronizált amerikai repülős akciófilm
Főszereplők: William Devane, Barry Bostvick, Joan van Ark ● Rendezte: Don Taylor ● 95 perc

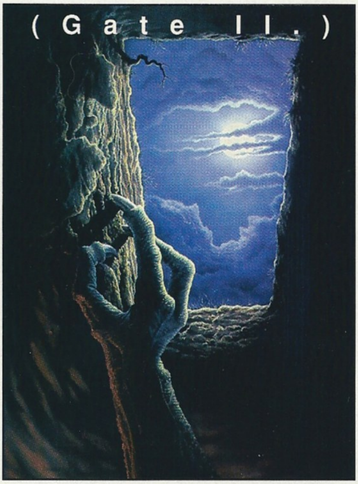
CLOWNHOUSE

CLOWNHOUSE
CLOWNHOUSE
CLOWNHOUSE

Amikor New Englandban őrültek egy csoportja megszökik az elmegyógyintézetből, bohócruhás gyilkosok karmai közé kerülnek...
Színes, szinkronizált amerikai horrorfilm
Főszereplők: Nathan Forrest Winters, Brian McHugh, Sam Rockwell ● Rendezte: Victor Salva
82 perc

Jacques Yves Cousteau kapitány filmjei elsőként mutatták be a világtengerek addig sosem látott mélyét. Ez a film, amely Cousteau kapitány hetvenötödik születésnapjára készült, felöleli egész addigi munkásságát, részleteket mutat be legendássá vált filmjéből, és most először láthatunk néhány archív felvételt a „Calypso" vízrebocsátásáról.
Színes, szinkronizált francia természetfilm ● 95 perc

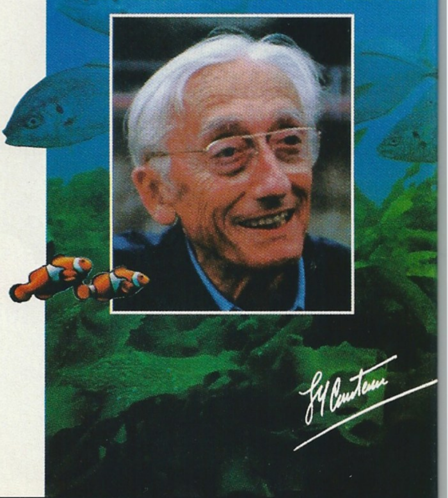
A TÚLVILÁG KAPUJA

Amikor Terry visszatér a házba, ahol ő és barátai először nyitották ki a démoni világ kapuját, ő maga is pokoli démonná változik. És most meg kell küzdenie a varázslattal...

Színes, szinkronizált amerikai horrorfilm
Főszereplők: Louis Tripp, Pamela Segall, James Villemaire
Rendezte: Tibor Takács
93 perc

COUSTEAU KAPITÁNY – AZ ELSŐ HETVENÖT ÉV

MULTIMILLIOMOSOK
(People Like Us)

A történet lerántja az álarcot a New York-i felső tízezer csillogó világáról... A népszerű Gus Bailey-ben fájdalmas emléket idéz fel Ruby Renthallal való találkozása. Ruby korábban áldozata volt a szadista Lefty Flintnek, aki Gus lányát megfojtotta. Gus elhatározza: ő lesz Lefty halálának eszköze...

Színes, szinkronizált amerikai bűnügyi film
Főszereplők: Connie Selleca, Ben Gazzara, Teri Polo, Eva-Marie Saint
Rendezte: Billy Hale

VIDEÓSTART:
JÚNIUS 12.

DON CAMILLO

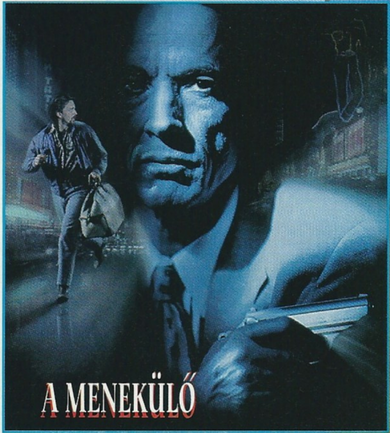
Don Camillo plébános (Terence Hill) és Peppone, a kommunista polgármester (Colin Blakely) rivalizálása teszi izgalmassá a Pó menti kisváros életét. Egészen addig, míg az Angyalok–Ördögök futballmeccsen a püspök is megsérül, s Don Camillót büntetésből egy távoli hegyi falucskába száműzi...

Színes, szinkronizált amerikai vígjáték
Főszereplők: Terence Hill, Colin Blakely ● Rendezte: Terence Hill

SZELLEMHARCOS
(W a r r i o r S p i r i t)

Az ösztöndíjas Rod Elliott és a jómódú kanadai indián, Wabi Dray a detroiti iskolában összebarátkoznak. Miután meglógnak az iskola szigora elől, Wabi apjához szegődnek és beállnak farkasvadásznak a Nagy Fehér Északon. Rod szeretné megtalálni a Szivárványhegy érintetlen aranyát, ehhez azonban meg kell küzdeniük a tundrával és a rejtélyes indián harcossal... ● Színes, szinkronizált amerikai film ● Főszereplők: Lukas Haas, Allan Musy ● Rendezte: Rene Manzor

EMBER ÉJSZAKÁJA
(Night of The Running Man)

Jerry Logan (Andrew McCarthy), a pénztelen Las Vegas-i taxisofőr egy pénzzel teli táskát talál autója hátsó ülésén. A maffia hamarosan rájön, hogy kinél kell keresnie egymillió dollárját. Jerrynek pedig idővel rá kell döbbennie, hogy David Eckhardt (Scott Glenn), a profi bérgyilkos a nyomában van. Jerry szépséges barátnőjével menekül, a bérgyilkos azonban akkor is folytatja üldözésüket, amikor a maffia lefújja az akciót...

Színes, szinkronizált amerikai krimi

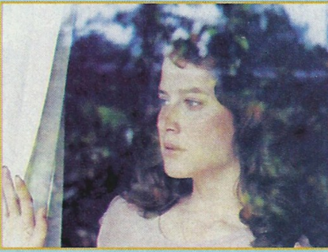
VIDEÓSTART:
JÚNIUS 26.

Debra Winger

Egy igazi egyéniség

Ma már, hogy a kilencvenes évek közepén járunk, s van bizonyos rálátásunk a nyolcvanas évek filmtermésére, nyugodtan kijelenthetjük: Debra Winger, ez a kritikusok és nézők által egyaránt olyannyira csodált asszony és színésznő az utóbbi évtized egyik nagy felfedezettje, aki valahány szerepben lép is elénk filmen, mindig elkápráztat mesterségbeli tudásával, megformált figuráinak sokszínűségével, s ellenálhatatlan, különleges női vonzerejével. Igen, talán éppen ez az egyik nagy titka: összetéveszthetetlensége, alakításainak markáns egyedisége és lebilincselő egyénisége. *Jack Nicholson,* aki már megengedheti magának, hogy őszinte legyen nyilatkozataiban, egyszerűen csak „zseninek" nevezi Winger kisasszonyt, s ez nem véletlen. Az 1976–77-ben egy ostoba amerikai tévésorozatban *(Wonder Woman)* feltűnt színésznő néhány év alatt meredeken felfelé ívelő pályát futott be, s ezt elsősorban rendkívüli tehetségének köszönhette. Hogy minek még? Persze, a nagyszerű, vagy legalábbis nagyszerűnek kikiáltott partnereknek is. Mindenekelőtt a tévésorozat után három évvel bemutatott *Városi cowboy* (Urban Cowboy, 1980) című filmre gondoljunk, amelyben *John Travolta* játszott oldalán. A film meghozta a nem is oly régóta várt sikert. Néhány apróbb szerep után Debra Winger neve immáron mindenki előtt ismertté vált. Hát még 1982-ben, amikor újabb főszerepet kapott *Nick Nolte* mellett a *Cannery Row*-ban, majd még ugyanebben az évben egy harmadik macho férfisztár partnereként tűnhetett fel a *Garni-zóná*ban (An Officer and a Gentleman, 1982) kockáin! Itt a nők bálványa, *Richard Gere* mutatott be vele néhány pikáns jelenetet. Debra Wingert ekkor már Oscar-jelöltként emlegették, akárcsak következő alakítása, a híres *Becéző szavak* (Terms of Endearment, 1983) kapcsán. Szerepeit gondosan válogatta, mindig biztosra ment. Az okos asszonyok csalhatatlan szimatával mindig pontosan ráérzett az épp neki való szerepekre, s egy idő után már megengedhette magának azt is, hogy egy-egy amúgy nagy sikernek ígérkező ajánlatot kereken visszautasítson.

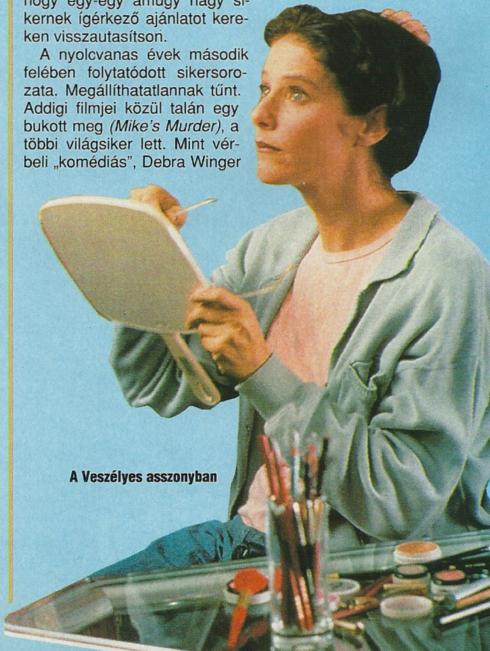
Pályája kezdetén

A nyolcvanas évek második felében folytatódott sikersorozata. Megállíthatatlannak tűnt. Addigi filmjei közül talán egy bukott meg *(Mike's Murder)*, a többi világsiker lett. Mint vérbeli „komédiás", Debra Winger minden szerepében önmaga maradt, a néző mégis folyton azt érezhette, egy új színésznőt lát a kockákon. Állandóság a változásban – ez a paradoxon éltette alakításait. Előbb *Robert Redford* oldalán jelent meg a *Törvényszéki héják* (Legal Eagles, 1986) történetében, majd a *Fekete özvegy* (Black Widow, 1987) furcsa, kicsit misztikus alkotásban vállalt főszerepet – megint csak újabb arcát mutatva a rajongóknak. Aztán, 1988-ban nem kisebb megtiszteltetés érte, mint hogy Európa egyik legjelentősebb rendezője, Costa-Gavras adott neki szerepet *Elárulva* (Betrayed) című filmjében. És még mindig képes volt a megújulásra! Négy évvel a Redford-féle emlékezetes alakítás után *John Malkovich*csal láthattuk az *Oltalmazó ég*ben (The Sheltering Sky, 1990), amely filmet nem kisebb rendező jegyzett, mint *Bernardo Bertolucci.* Majd a *Páratlan prédikátor* (Leap of Faith, 1992) következett olyan partnerekkel az oldalán, mint *Steve Martin* és *Liam Neeson.*

De ne siessünk ennyire előre! Idézzük fel e rejtélyes hölgy élettörténetét – megszakítva az imponáló sztár- és filmlistát – elsősorban korai éveit, melyek szintén nem mindennapi egyéniségről árulkodnak.

Shirly MacLaine és Jack Nicholson között (Becéző szavak)

A Veszélyes asszonyban

Veszélyes asszony

Debra Winger magyar származású család sarja. 1955. május 17-én született az Ohio állambeli Clevelandben, de még kislány korában szüleivel átköltözött Kaliforniába. Itt végezte el a California State University szociológia-szakát, majd nem sokkal később kipróbálta a kibucéletet Izraelben. Két évig maradt ott, ebből három hónapot töltött a zsidó állam hadseregében. Aztán visszatért az Egyesült Államokba, és egy kaliforniai vidámparkban dolgozott. 1973 utolsó napján azonban súlyos baleset érte: leesett barátja teherautójáról, és veszélyes koponyasérülést szenvedett. Lassú felépülése idején határozta el, hogy ezentúl csak olyasminek él, amihez nagy kedve van. Számára ez a színészet volt, s kitartása eredményeként már három évvel balesete után debütálhatott a már említett tévésorozatban. A racionális tudomány (szociológia) ismerője a különös szépségű, szabálytalan arcú fiatal színésznő, aki megjárta a hadsereget, megszokta, hogy a saját lábán álljon, s aki egyszer már nagyon közel került a halálhoz, ezután is egyéniség, független személyiség óhajtott maradni. Nem ment férjhez, de kapcsolatait soha nem takargatta képmutatóan. Egyedül neveli fiát, akinek apjához, *Timothy Hutton* filmszínészhez élettársi szálak kötötték.

Úgy tűnik, mégiscsak kevés azt mondani róla, a nyolcvanas évek egyik nagy amerikai színésznője. Hiszen az *Oltalmazó ég*, illetve *Páratlan prédikátor* csak bevezette a kilencvenes évek Winger-sikersorozatát. 1993-ban készült el *Stephen Gyllenhaal* filmje, a *Veszélyes asszony* (Dangerous Woman), majd a színész-rendező, *Richard Attenborough* alkotása, az *Árnyékország* (Shadowlands, 1993) – s vele egy újabb Oscar-jelölés a legjobb női főszereplő kategóriában –, melyben Sir *Anthony Hopkins*szal adnak egymásnak randevút.

Debra Winger nem fáradt el. Láthatóan túlemelkedett a korai kritikán, mely szerint nem elég szép ahhoz, hogy nagy filmcsillag váljék belőle. Játéka változatlan frissességgel hat, mintha az évek nem is múlnának felette. Most negyvenéves. Érett asszony és érett színésznő. Az egyik legismertebb a nagyvilágban.

❖

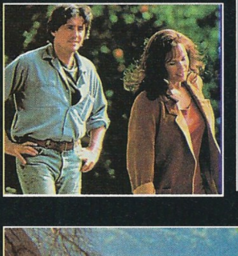
Debra Winger filmjei a videótékákban: *Veszélyes asszony, Árnyékország, Páratlan prédikátor, Oltalmazó ég, Elárulva, Fekete özvegy, Törvényszéki héják, Becéző szavak, Garni-zóna.*

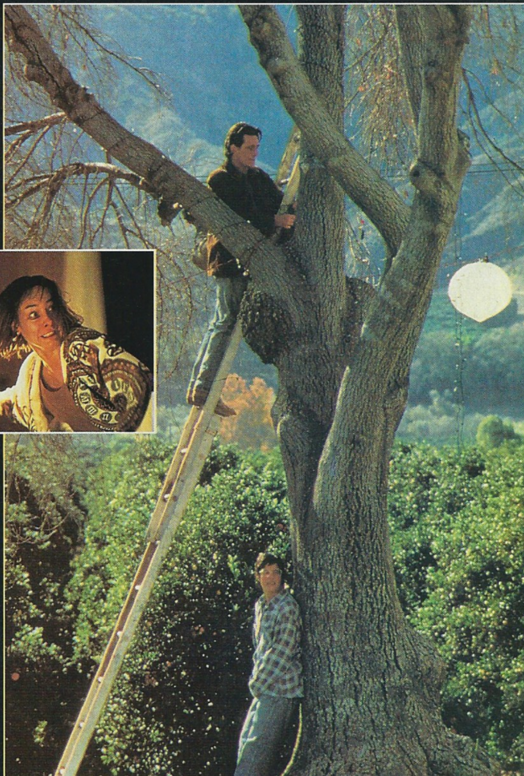
Az 1993-ban készült amerikai film egy művészházaspár, *Stephen Gyllenhaal* rendező és *Naomi Foner* producer-forgatókönyvíró közös munkáját dicséri. A rendezőről Magyarországon keveset tudunk, noha már több fontos film áll mögötte. A Cannes-i Filmfesztiválon mutatták be 1991-ben *Paris Trout* című filmjét, majd *Jeremy Irons* főszereplésével következett a *Waterland*, mely Torontóban aratott sikert a kritikusok körében. A *Veszélyes asszony* cím több műfajt is sejtethet, a szerelmiháromszög-történet központi alakjában, Marthában *(Debra Winger)* talán nem veszélyessége a legkarakterisztikusabb vonás. Az alkotók nem szokványos szerelmi történetet tálalnak sekélyes jellemekkel, olcsó és közhelyszerű cselekménnyel, hanem – Mary McGarry Morris regénye nyomán – igyekeznek három érdekes személyiség oly különböző jellemét minél precízebben kibontani, felépíteni, a gondosan kidolgozott eseményeket is a jellemfejlődés szolgálatába állítani, egészen a végkifejletig: az utolsó jelenet együtt láttatja a két nőt és a férfi főszereplőt, s világosan jelzi, hogy innen kezdve már egy újabb történet következik, a filmbe ennyi fért bele: három ember egymásra találása, amely egyben szükségszerűen az elválást is magában hordja.

A Debra Winger által megformált lány, Martha Horgan a színésznő minden bizonnyal egyik legérdekesebb szerepe eddigi pályája során. Martha az örök kívülálló, az örök félreértett, aki idegenül mozog az emberek világában. A rendező csak úgy jellemzi: ő az a lány, akit mindenki ismerhet iskolaéveiből: aki valahogy mindig kilóg az osztályközösségből, de nem deviáns magatartása miatt, hanem mert végzetesen társtalan. A filmbéli lány nagynénjével, Francesszel él együtt a városon kívül, saját házukban. Élete üres, a még mindig fiatal és agilis nagynéni mintegy a gondját viseli élhetetlen unokahúgának. Martha a munkahelyén is szürke életet él, míg Frances (a *Hannah és nővéreiből* is jól ismert *Barbara Hershey*) beleártja magát a politikába, és ügyvédjével tart fenn egy ideig szerelmi viszonyt. A film már e korai pontján világosan kiderül: a középpontban két igen eltérő személyiség „párharca" áll, akik ráadásul vérrokonok is. Az is nyilvánvalónak tűnik: e párharcból csakis Frances kerülhet ki győztesen. S ellenpontként az író és rendező a gyengébbik személyt teszi meg főhősnek. A mellékszálak ugyan néha megzavarják a nézőpont egyneműségét, mégis azt mondhatjuk, a történet Winger-Martha szemszögéből fejlődik, vele azonosul a néző, a többieket is az ő szempontjai szerint ítéli meg. Az alkotást valójában Debra Winger játéka fogja össze. Bámulunk produkciójának hitelességén, ahogy azonosulni tud az örök vesztes, a szerelmében is csalódott, majd önvédelemből gyilkosságra kényszerülő fiatal nő személyiségével. Ez valóban Debra filmje.

Az is hamar sejthető, hogy a két asszony életét egy férfi felbukkanása zavarja meg. Colin Mackey (*Gabriel Byrne* személyesíti meg, aki karrierjét a *John Boorman*-féle *Excalibur*ban kezdte) valaha író volt, feleségétől különváltan él, alkoholista, s most a két nő házát akarja alkalmi állásként rendbe hozni. A szegény Martha, aki nagynénjével szemben mintha semmit se tudna a testi szerelemről, hirtelen azt tapasztalja, hogy az idegen férfi segítőkész lovag, akire mindenben számíthat. Ezek után természetes, hogy szerelmük beteljesedik, ám másnap már más-más módon emlékeznek az együtt töltött édes órákra. A férfiben erős bűntudat él, a nő pedig – szerencsétlenségére – szerelmes lesz. A kapcsolat nem folytatódhat, ráadásul Marthát még az állásából is kirúgják, holott nem követte el a bűnt, amivel főnöke vádolja. Ezek után szinte kötelező dramaturgiai fogásnak tűnik, hogy a férfi az életrevaló nagynéni mellett köt ki, akit az új szerelem megfiatalít. Martha sorsa azonban még ennél is több rosszat tartogat a számára.

A hazugságra képtelen Martha élete összeomlani látszik...

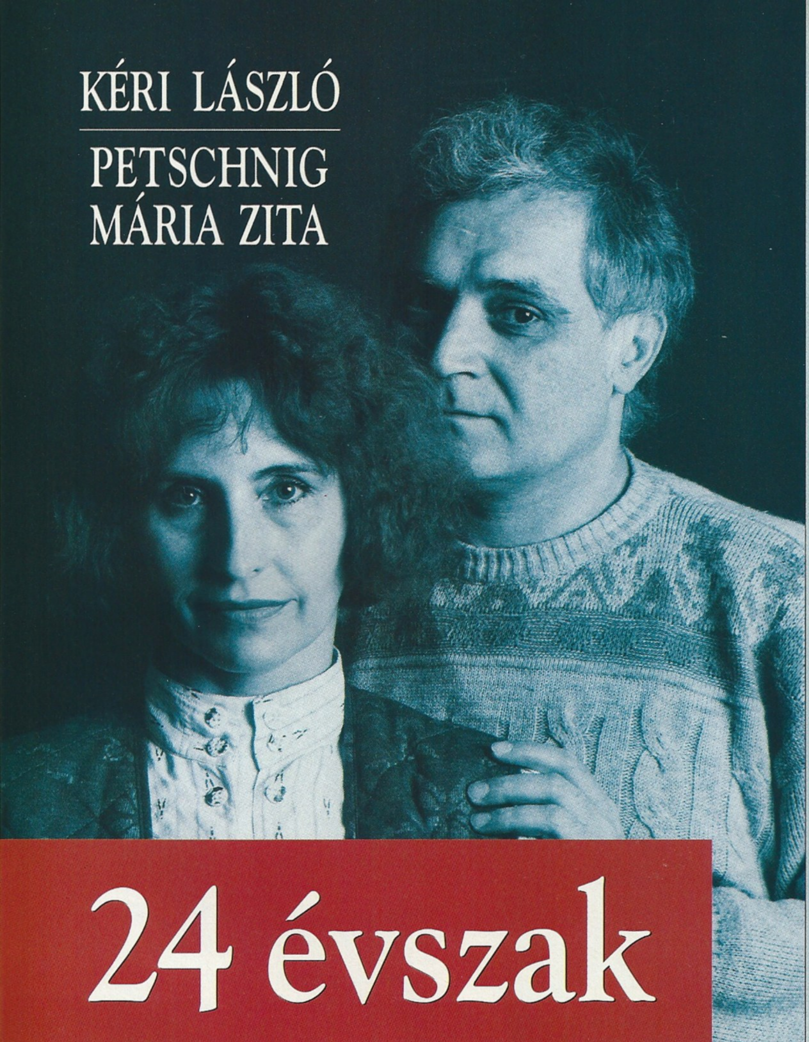

PCD 32
HORDOZH. CD TÁROLÓ
CDO 12
MODUL REND. CD TÁROLÓ
CDSP 96
FORGÓ CD TÁROLÓ
CDF 20
LAPOZGATÓS CD TÁROLÓ
FÁBÓL, MŰANYAGBÓL, FÖLDRE, ASZTALRA, FALRA SZERELHETŐ TERMÉKEK
ALPHA
MADE IN USA
LIFETIME WARRANTY
ALPHA
MINŐSÉGI GARANCIA
CDR 36
FALRA SZ. CD TÁROLÓ
CDTD 120
AJTÓS CD TÁROLÓ
TÖBB MINT 50 FÉLE CD LEMEZ,
AUDIO ÉS VIDEOKAZETTA TÁROLÓ!
CDV 50
KOMBINÁLT FA TÁROLÓ
NEW!
RENDELÉSFELVÉTEL:
TEL./FAX: 322 4403, 322 5857, 267 8549
1071 BUDAPEST, DÓZSA GY. ÚT 80. I/2a
Magyarországi Distributor
MAGNEW

KÉRI LÁSZLÓ
PETSCHNIG MÁRIA ZITA

24 évszak

Minden ígéret megcsalattatott – írja Heller Ágnes az éppen elmúló XX. századról. E könyv a századból csak hat évet idéz fel, a legutóbbi illúzióvesztéseket. 1989 után úgy tűnt, lesz esély arra, hogy ezután már csak a jövő századra figyelhessünk, azt formálhassuk. Azt hittük, minden megoldható, rendezhető, csak figyelnünk kell... Könyvünk feszes krónika az elmúlt évekről: gazdaság-politika-társadalom, aztán újra...
Ezeket az esztendőket ébren töltöttük. A kötetben közreadott cikkek, interjúk ébrenlétünk, töprengéseink dokumentumai. Mi így éltük – és írtuk meg a kort. Kérdés, volt-e értelme a virrasztásnak? Ítélje meg az olvasó.

VIDEO MAGAZIN olvasói kedvezmény

Alulírott megrendelem Önöktől Kéri László – Petschnig Mária Zita: 24 évszak című könyvét .... példányban. Kérem, szíveskedjenek részemre postai utánvéttel a könyve(ke)t megküldeni. 950 Ft kedvezményes áron.

Név: ....

Cím: ....

INTERA RT. 1054 Budapest, Akadémia utca 15.
Telefon/Fax: 131-3128, 131-1711

Nyerjen audio-videó ajándékkosarat

a RÁDIÓ TELEVÍZIÓ és a video magazin

közös rejtvénypályázatán!

Lapunk, közösen a Rádió és Televízió Újsággal, havonta egyszer filmes, videós rejtvény megfejtésére invitálja az Olvasót. Önnek nincs más dolga, mint helyesen megválaszolni az itt és az RTV-Újság 25. számában található kérdéseket.

A megfejtők között a következő nyereményeket sorsoljuk ki:

I. díj: egy 40 ezer forint értékű ajándékkosár audio- és videókazettákkal, plakátokkal!
II. díj: egy műsoros videókazetta és két filmes plakát!
III. díj: két filmes plakát!

Megfejtése akkor érvényes, ha helyes válaszait a lap alján, valamint az RTV-Újságban található szelvényen bejelöli, a két kitöltött szelvényt az újságokból kivágja, s együtt elküldi **július 7**-ig a következő címre:

Magyar Rádió, RTV-Újság szerkesztősége,
1801 Budapest, Bródy Sándor u. 5–7.
A borítékra vagy levelezőlapra kérjük, írják rá:
„Videórejtvény!"

Egy pályázó több szelvénypárral is pályázhat!

A nyertesek névsorát a Video Magazin augusztusi, illetve az RTV-Újság 34. számában olvashatja. A rejtvényfejtést megkönnyíti, ha rendszeresen olvassa a két újság cikkeit! Új rejtvénnyel legközelebb szeptemberben jelentkezünk.

Áprilisi pályázatunk nyertesei:

I. díj (40 000 Ft értékű audio-videó ajándékkosár):
JAMRIK ZSOLT – Balassagyarmat
II. díj (egy műsoros videókazetta, két filmes plakát):
NAGY KÁLMÁN – Zalaegerszeg
III. díj (két filmes plakát):
SZERENCSE ATTILA – Veszprém

Gratulálunk!
A nyereményeket eljuttatjuk nyerteseinknek!
(A helyes megfejtés: 2, 3, 1, 2, 1, 1, 1, 1, 1, 1)

VÁLASSZA KI A KÉRDÉSEKRE A HELYES VÁLASZT, S ANNAK SORSZÁMÁT TÜNTESSE FEL A REJTVÉNYSZELVÉNYEN!

VI. KI KAPOTT OSCAR-DÍJAT IDÉN AZ ALÁBBI SZÍNÉSZEK KÖZÜL?
1. Winona Ryder
2. Susan Sarandon
3. Dianne Wiest

VII. KI A POKOL ANGYALA CÍMŰ FILM SZTÁRJA?
1. Michael Paré
2. Michael Dudikoff
3. Charlie Sheen

VIII. MI A NEVE SPIELBERG LEGÚJABB VÁLLALKOZÁSÁNAK?
1. Dreamworks
2. Dreamteams
3. Dreammakers

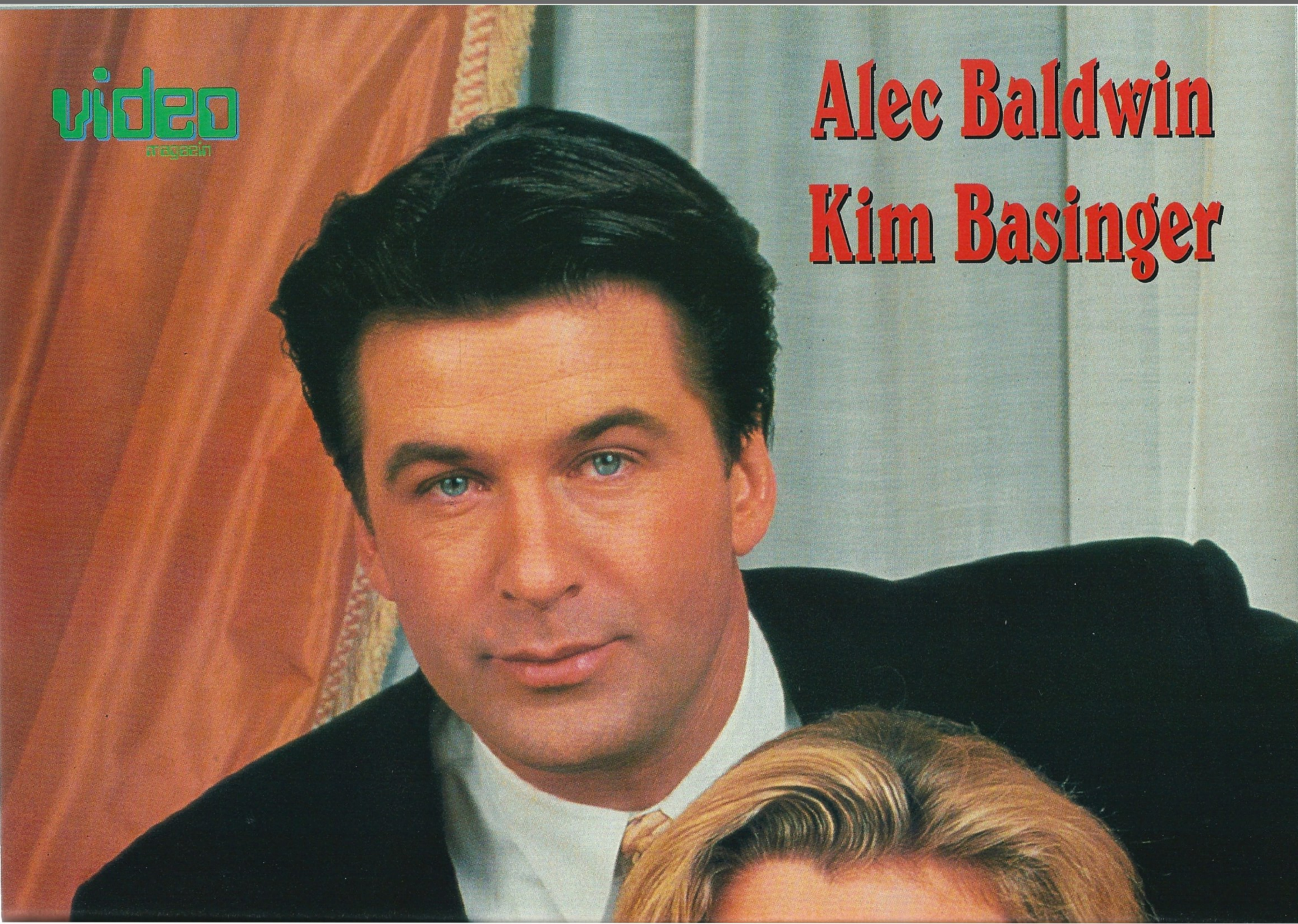
IX. MI TOM HANKS LEGÚJABB, A FORREST GUMPOT KÖVETŐ LEGÚJABB FILMJÉNEK CÍME?
1. Apollo 13.
2. Sabrina
3. Forrest Gump 2.

X. KI A NŐI FŐSZEREPLŐJE A MEGINT TANÚ CÍMŰ FILMNEK?
1. Moór Marianna
2. Csernus Mariann
3. Fehér Anna

RÁDIÓ TELEVÍZIÓ **REJTVÉNYSZELVÉNY 95/6.** video

VI	VII	VIII	IX	X
1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.

video
magazin
Brad
Pitt

video
magazin
Alec Baldwin
Kim Basinger

BRAD PITT

A stúdiók álma. A nők bálványa, a férfiak kedvence. Tiszta, jóképű arcvonásaival, izmos testével, magasságával, sugárzóan kék szemével, amely néha zöldnek látszik, angyalokat idéző mosolyával ő, Brad Pitt az ideális fiatal férfisztár, a legszexisebb férfi cím újdonsült birtokosa. James Dean, Carry Grant, Cark Gable szerepeinek folytatója, az új Robert Redford

Akit a Sors dédelget

„Nem szeretnék a «következő» lenni. Nem akarok az «Ifjú Hollywood» ideáljaként filmezni. Szeretnék széles skálájú és jó színész lenni. Különben is, hol vannak az új Al Pacinók? A De Nirók, Robert Duvallok? Persze vannak köztünk fiatalon is elég jó színészek, mint Keanu Reeves, Gary Oldman, Dermot Mulroney vagy a nemrég elhunyt River Phoenix, de szeretném hinni, hogy kevésbé vonzó külsővel is lehet valaki sztár" – nyilatkozta nemrégiben Brad meglehetősen ingerülten a külsejére vonatkozó riporteri kérdésekre.

Ajtónyitogató és sétáló csirke

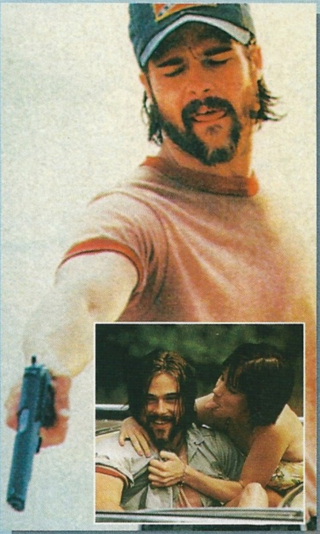
Persze tagadhatatlan, hogy ő a sokáig hiánycikk, a nélkülözött szívtipró. William Bradley Pitt szépfiú: duzzadó ajkaiból, feszülő izmaiból és hibátlan bőréből csak úgy árad a szexuális vonzerő.

William Bradley Pitt december 18-án született Oklahomában. Egyes adatok szerint 1964-ben, mások szerint 65-ben. Springfieldben nőtt fel. Apja teherautókkal fuvarozó szállítási vállalat tulajdonosa. Az iskolai zenekarban Pitt a legjobb zenész. Máig zongorázik, játszik a gitáron, és unott perceiben zenés darabokat ír. Barátja, a szintén tehetséges színész *Mulroney* alkalmi zenekarában is játszik. (Máig tart a szakmában kivételesen jó kapcsolatuk.) Zenei érdeklődése ellenére a Missouri Universityn újságíró tanfolyamra jelentkezik. Kereskedelmi manager-zsurnalisztika szakon végez, de elunja, és a középiskolai hobbit, a színjátszást folytatja. Énekel és táncol kollégiumi musicalekben, súlyzókkal erősíti magát, és kiváló atlétává válik. Két szemeszter után erőt vesz rajta az anyjától, Jane-től örökölt csavargó kedv, és kerékpáron nekivág Kaliforniának. E kedvtelése máig tart. (Egy-egy film után Európa nagyvárosaiban tűnik fel kerékpárjával.)

1968-ban Los Angelesbe kerekezik, hátára vetett tömött zsákkal. A bicaj ledöglik, így autóstoppal ér célhoz. Úgy dönt, moziban a helye. Amíg színi tanulmányokat folytat, élnie is kell valamiből. Alkalmi munkát vállal. Limuzinok ajtajait nyitogatja, reklámcédulákat osztogat, árumintapéldányokkal házal, sőt, hatalmasra kitömött jelmezben ő a Chicken Burger büfék előtt sétáló csirke. *„Mulatságos volt. Ráértem arra, hogy az utca embereit figyeljem. Ezt később a filmekben remekül kamatoztattam."*

A Dallastól a Thelma és Louise-ig

Majd beiratkozik egy gyorstalpaló tévészínészképző stúdióba és várja a jószerencsét. Egy napon ügynöke szerepet szerez

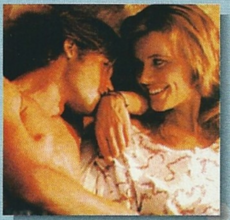

Kalifornia: együtt Juliette Lewisszal

neki a híres *Dallas* sorozatban. Pitt játssza Charlie Wade-t, az együgyű udvarlót, akit a szénakazalban tetten érnek. Felfedezi a tévé. Jön az *Another world* (Egy másik világ), majd a családok által kedvelt másik szappanopera, a *Growing Pains* (Növekvő fájdalom). Tagja lesz a *Stoning in Fulham City*-sorozat szereplőinek, *Ken Olin Jill Eikenberry* mellett. Sikere van az *Image*-ben is.

És végre jönnek a filmszerepek is. Az első a *Cutting Class,* 1989-ben készült. Egyetemista, aki szadizmusával kínozza szerelmét, és elmegyógyintézetbe juttatja a legjobb barátját. Következő szerepét a *Happy Together* (Boldogan együtt) című produkcióban kapja. Ez egy romantikus vígjáték. Azonban a tévé nem mond le Brad Pittről. A *Too Young To Die* (Túl fiatal a halálhoz) forgatásakor találkozik össze a 17 éves *Juliette Lewisszal*, aki egy 14 éves serdülőt játszik és a Pitt által ábrázolt fickó kábítószerélvezetbe hajszolja, majd prostituáltat nevel belőle, végül gyilkosság lesz kapcsolatuk vége. Sem Pitt, sem Juliette nem tartják sokra a tv-filmet, kivéve, hogy hat évig tartó élettársi kapcsolatuk első emléke fűződik hozzá.

Geena Davisszel (Thelma és Louise)

„Ő az én legjobb barátom és kollégám. Nemrégiben is együtt játszottunk a Kaliforniában. Remélem, még jó néhány filmben egymás partnerei leszünk. Megegyeztünk abban, hogy szétválunk. Ez mindkettőnk pályájára fontos. Nem szabad lekötnöm őt, olyan fiatal."

A harmadik nagyfilmje a moziban vetített 1991-ben készült *Across The Tracks.* Ismét egy serdülőkről szóló filmdráma. Pitt egy atlétát játszik, aki versenyre készül. Most jól jöttek az egyetemi futó- és kosárlabdaedzések. Pitt szép izmokat növelt. Majd jött a *Contact* (Érintkezés). Forró szeretkezések és unalmas történet. Ennyire emlékszik Pitt, nem úgy arra a filmre, amelyben világsikere lesz, holott összesen alig 15 perce van a több mint kétórás filmben. Brad a jóképű országúti csavargó, a piti tolvaj. Furcsa, de ezt a szerepet (J. D. – azaz James Dean névjegybetűi) eredetileg *William Baldwin*nak szánták a *Thelma és Louise*-ban, de a középső Baldwin fivér nem ért rá a *Lánglovagok* miatt és visszautasította az ajánlatot.

A két világsztár, *Susan Sarandon* és *Geena Davis* már hallottak a jóképű Pittről, így örömmel fogadták a tehetséges fiút, aki még két ekkora művész mellett is megállta a helyét. Ez az újonc a nők szerint feltűnően csinos volt, mutatós izmokkal rendelkezett, és ehhez még játszani is tudott.

„Az ágyjeleneteknél folyton a mamára gondoltam. Mi lesz, ha látja a fiát Geena Davisszel egy olyan... nos... hát intim jelenetben. Nagyon zavart az egész. Egy nagy rakás ember figyelte minden mozdulatomat. Reszketett a kezem, izgultam, Geena pedig jól szórakozott rajtam. A rendező Ridley Scott úgy igyekezett enyhíteni szorongásomon, hogy egy csomó jó dögös zenét tett fel a lemezjátszóra. Szeretem a hangos, vad muzsikát..."

Robert Redfordra emlékeztetően: Folyó szeli ketté

A film azóta a kölcsönzők egyik favoritja külföldön is, idehaza is, Pitt pedig azóta kapós partnere a hollywoodi nagyságoknak.

REDFORD MÁSA?

„Tudtuk, hogy nem fognak sorbaállni jegyért a mozipénztárak előtt, ha a »River« megy, de ez egy nagyon szép film. Délutáni mozi. Nem az estéken élvezhető, kukoricarágcsálás közben, hanem a délutáni nyugalomban. Redford óriási munkát végzett, amikor a könyvet megszólaltatta" – meséli a *Folyó szeli ketté* című filmről Brad.

A Norman MacLean életrajzi regényéből készült filmben Pitt kapta az ifjabb fiú szerepét. A szinte Isten háta mögötti vad és érintetlen világban egy tiszteletes él fiaival. Norman az idősebb, komoly és művelt, Paul (Pitt) forróvérű, vad és szoknyabolond. Mégis mindannyian a Big Blackfoot folyó nyugalmának varázsa alatt élnek, és a horgászás iránti kölcsönös szenvedélyük összefűzi őket. A folyó mint egy érzelmi tükör segíti megérteni önmagukat és egymást.

Robert Redford saját ifjúkori hasonmását fedezte fel Brad Pittben, és ráosztotta azt a szerepet, amelyet ő maga játszott volna el húsz évvel azelőtt. Redford és Paul Newman különben is a Pitt család kedvencei. *„Úgy nőttem fel, hogy valamennyi főszerepükben láthattam őket, a családommal együtt. Mindig tiszteltem az erkölcsi magatartást, munkamorált, amivel ők játszanak, akármilyen szerepet formáltak is meg."*

Az aprólékos munkával készített film alaposan kifárasztotta Pittet, úgyhogy a befejezés után átruccant Amszterdamba.

„A város egy kissé emlékeztetett New Yorkra. Az egyik ház ablakában olvastam, hogy kiadó szobájuk van. Két és fél hónapig laktam ott. A kutya sem ismert.

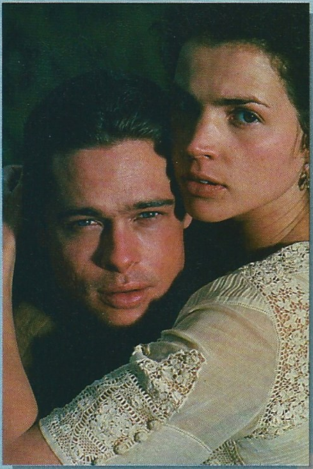
Nem volt más dolgom, mint hogy reggelente felültem a biciklimre és hajrá! Kikarikáztam a városból. Megismertem a környező városokat. Különben bevett szokásom, hogy minden városban-országban, ahol járok, valamilyen titkos helyre eldugok egy kerékpárt. Így legközelebb van mivel járnom. De néha elfelejtem a helyet. A londoni bicajomat például sohasem találtam meg.

Tom Cruise nyakharapása

1993-tól már sorozatban jöttek a filmszerepek. Például a *Kaliforniában* egy demoralizált, széteső karaktert formál meg, aki autós kalandor. Társnőjével együtt gyilkol. Vadság, közöny és kegyetlenség jellemzi. Partnernője ismét *Juliette Lewis.*

A *True Romance* végre vígjátéki feladat. Tony Scott rendezésében hemzsegnek a sztárok. *Christian Slater, Gary Oldman, Val Kimer, Patricia Arquette, Dennis Hopper.*

Julia Ormonddal: Szenvedélyek viharában

„Hál'istennek nem volt rajtam semmi felelősség. A haverokkal kosaraztam a forgatások közti szünetben."

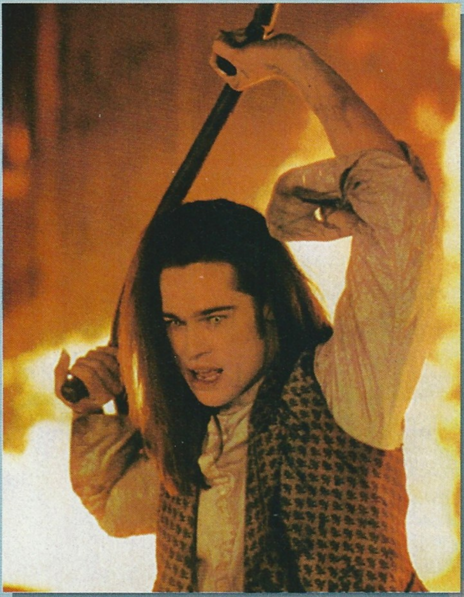
Az *Interjú a vámpírral* című a kasszasikerre számító producerek a szépfiúk versenyét állították fel. *Tom Cruise* és *Antonio Banderas* mellé *Christian Slater* és *Brad Pitt* álltak kamera elé. Nem is csalódtak a bevételben.

„Szegény apám nem tudom, mit szól majd a filmhez. Nem azért, mintha olyan erotikus lenne, mint a Thelma, vagy olyan véres, mint a Kalifornia, de Tom a nyakamba harap. Még most is tele vagyok sebhelyekkel, annyiszor ismételtük a jelenetet. A műfogak rendkívül élesek voltak, szegény Tom hiába igyekezett vigyázni rám. Örültem a szerepnek, mert nem akarom, hogy beskatulyázzanak a széplelkű kisfiúk szerepébe... Az a koszos körmű tömeggyilkos is a Kaliforniában kedvemre való volt. Hadd utáljanak egy ideig a nézők."

Baleset után

Legújabb munkái hamar eljutottak Magyarországra is. Az *Egy kis szívesség* (The Favor) már a tékákban, őszől kazettán is látható vámpíros filmje, s már a mozikban a legjobb operatőrnek járó Oscar-díjjal kitüntetett *Szenvedélyek viharában.*

„A legnagyobb élő színésszel, Anthony Hopkinsszal, bocsánat, a Sirrel játszani megtiszteltetés. Ő játssza apámat, Ludlow ezredest, én a fékezhetetlen fiát, Tristant. A bátyámmal, Alfréddal (Aidan Quinn) versengünk az ő szeretetéért és a nő nélkül élt évek után felbukkanó Susannah-ért, Julia Ormondért. Csupa szenvedély ez a családregény" – nyilatkozott a filmről Brad, akinek több filmje vár bemutatásra. Így az izgalmas *Seven* (Hét) valamint a *John Malkovich*csal forgatott *Forget Me Not* (Ne felejts el). Valahol egy dobozban pihen a *Dark Side Of The Sun*. A *Seven* forgatásán egy autós üldözéses jelenetben olyan súlyos balesetet szenvedett a karján és a kézfején, hogy csak négyórás operációval tudták a sérült inakat úgy összevarrni, hogy Brad használni tudja ujjait. Sok vért vesztett, mert a felboruló autóban a kinyílt ajtó szorult rá a kézfejére és nagy nehezen tudták kiszabadítani. A színész ennek

Interjú a vámpírral

ellenére folytatta a felvételt. Másnapra viszont hatalmas kötéssel jelent meg. Ha a rendező, *David Finchner* nem ragaszkodik az azonnali kórházi vizsgálathoz, könnyen végzetessé válhatott volna a baleset. Így is hat hétig tartott a teljes felgyógyulás.

„Megvagyok, jól vagyok. Most végre tudtam egy kis pénzt is keresni. Minden centemet egy birtok vásárlásába fektettem be. Le vagyok égve, de végre van valamim. Végtére is elmúltam harminc. Gondolnom kell a jövőmre, és mi van, ha már nem tudok tovább dolgozni?" – tette fel magának az őszinte kérdést. Bár ez az idő a kamaszos külsejű, tehetséges Brad Pitt-től még meglehetősen távol van. S ha legközelebb ismét Amszterdamban támadna kedve biciklizni, bizonyára már kevesen lennének, akik nem ismernék fel.

Tatár Eszter

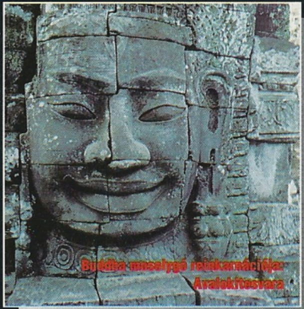
BRAD PITT JÁTÉKFILMJEI:

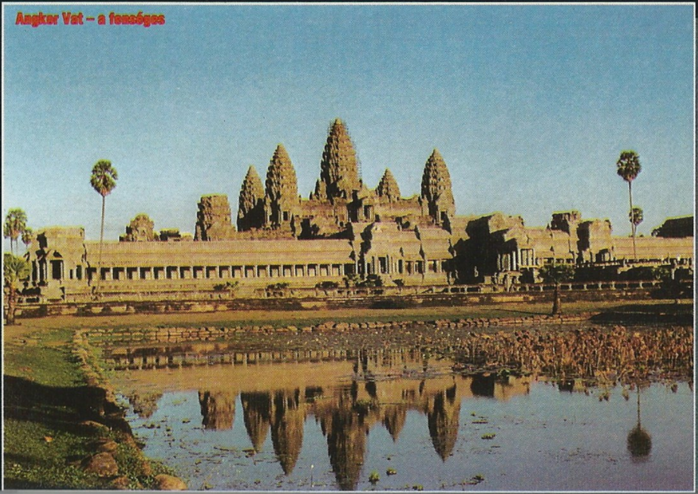
CUTTING CLASS (1989) R.: Rospo Pallenberg
HAPPY TOGETHER (1989) R.: Mel Danski
ACROSS THE TRACKS (1991) R.: Sandy Tung
CONTACT (1991)
JOHNNY SUEDE (1991) R.: Tommy DiCillo
THELMA ÉS LOUISE (Thelma and Louise, 1991) R.: Ridley Scott *(InterCom)*
COOL WORLD (1992) R.: Ralph Bakshi
FOLYÓ SZELI KETTÉ (A River Runs Through It, 1993) R.: Robert Redford *(InterCom)*
KALIFORNIA (1993) R.: Dominic Sena *(Mokép Videókiadó)*
TRUE ROMANCE (1993) R.: Tony Scott
EGY KIS SZÍVESSÉG (The Favor, 1994) R.: Donald Petrie *(Columbia TriStar)*
INTERJÚ A VÁMPÍRRAL (Interview with the Vampire, 1994) R.: Neil Jordan *(szeptembertől videón: InterCom)*
SZENVEDÉLYEK VIHARÁBAN (Legends of the Fall, 1994) R.: Edward Zwick *(már a mozikban, novembertől videón: Columbia TriStar)*
SEVEN (1995) R.: David Fincher

SZABÁLYTALAN ÚTINAPLÓ

A CSODAVILÁG

A tékákból szép számmal kölcsönzik Bertolucci: *A kis Buddha* című művét. Részben ez is az oka, hogy közreadjuk két újságíró kolléga különleges utazásának rendhagyó élményeit az egykori khmer királyi székhelyről, Angkorról. A IX. századtól csaknem fél évezreden át volt az akkori világ legnépesebb városa s a hinduizmus, a buddhizmus központja. A nyár elérkeztével, az utazások időszakában pedig egyben egy kis ajánlat lehet e rendhagyó írás a kamerával útra kelőknek. Még akkor is, ha tudjuk: csak keveseknek adódhat egy ilyen „nagy utazás". Akiknek nem, azoknak fájdalomdíjul íme a riport.

Buddha mosolygó reinkarnációja: Avalokitesvara

Angkor Vat – a fenséges

Hogy nem csupán pihenni repültünk a napfényes, de még mindig egy kicsit véres Kambodzsába, azt már lehetett sejteni a feszített munkatervből is (utazással együtt hat nap: három film, tizenöt helyszín, plusz vágóképek), de hogy nem is fogunk aludni...! Álmomban sem gondoltam volna. Ez már a harmadik hajnal, amikor arra ébredek – éjfélig tartott a nagy vacsora, a tenger „gyümölcskosarának" telhetetlen fosztogatása –, hogy *Jelen János*, Angkor és egyúttal a Királyi Angkor Alapítvány kifáraszthatatlan apostola ott áll a nyitott ajtóban – alakját a majdnem teljesen ijesztő és misztikus sárgásfehérre festi –, és rémülten riadóztat: Elkésünk újra, már fél öt van!
Elég! Nem megyek! Szemeket összeszorítani, ágyszélben megkapaszkodni, szuszogni! Ma aludni akarok. Menjen *Nagy Sanyi*: ő az operatőr, legalább egy tízessel fiatalabb is nálam, és úgy tele van ambícióval, mint a khmer őserdő őskhmer fákkal és romokkal. Filmezze le csak ő ezt az újabb napfelkeltét Angkor Vatban, én meg majd elmesélem és megírom. Normális munkamegosztás, nem? Elalvóban még hallom, hogy Sanyi öltözködik és közben motyog: kazetta, mikrofon, kábal, aksi, statív, karóra, napszemüveg, krém, polárszűrő. Ennyi. Ja, és a kamera. Nyolcig aludhatok.

❖

Kopognak. De hiszen csak most feküdtünk le! Egy rémült gechko szalad át a takarómon. Ártalmatlan kis hüllők, legalább száz van belőlük szanaszét a szobában, főleg a falon és a plafonon. Meg lehet őket szokni. De minek!
Az ajtónyílásban János. Az örök nyugtalan. Már úton kellene lennünk – sápítozik. Gatya, póló, csuka... fél perc az öltözés, gyorsabb, mint Aszódon, a laktanyában, az éjféli riadókon. Teljes menetfelszerelésben a szálloda előtt. Az öreg sofőr franciául köszön, és meghajolva nyitja ki a taxi ajtaját külön-külön mindenki előtt. Utazunk. Nem tovább, mint 15–20 percig, de félálomban most ez is óráknak tűnik. Mire megint ez a korai rohanás, hiszen még koromfekete az ég!? János szerint behozhatatlan a késésünk. A rejtélyes hindu „mesebirodalom", Angkor Vat templomvilágának magas falai sötéten rajzolódnak ki a rózsaujjú hajnal első sugaraiban.

❖

Ébredés. A fiúk ott kinn a terepen az utolsó külső snittekhez készülődhetnek. Nem azért, mert elunták vagy elfáradtak, hanem mert ez a több ezer négyzetkilométeres, roppant „tervezőasztalon" szétszóródott ősváros és templombirodalom úgy épült, úgy települt, szerkesztődött az egyenlítői dzsungel közepébe, hogy az a zarándok, aki elmulasztja, hogy az éppen ágaskodó új Nap sugarainál szerezze az első képeket a grandiózus látványról, kilenc óra után már csak egy élettelen kőcsodát bámulhat áhítattal: kúpos homokkő tor-

eredeti, mint a rekonstruált város- és templomszerkezet: ismeretlen vizesárkok, víztározók, elterelt folyók régi medreinek körvonalai és mindenekelőtt elfelejtett utak árnyékszalagjai késztették a kutatókat az egész angkori történelem fejlődésének újragondolására.
Az ember pedig néz, néz a lencsén át a néma templompiramisok felé, törölgeti a homlokát a 42 fokos hőségben, ámul és gyönyörködik, és mégis szomorú, hogy az egészből alig ért meg egy kis porló homokkő brahmin szobornyit...

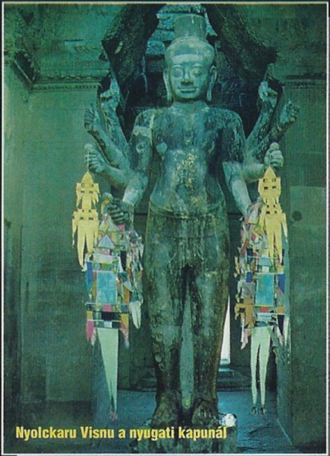
❖

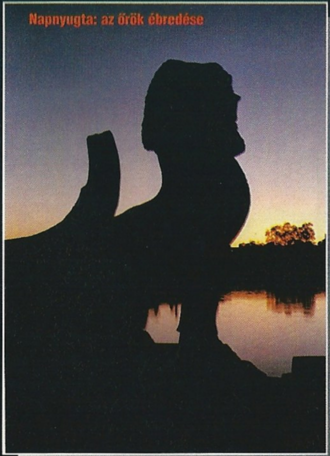
Azt mondják, akár hetekig lehet itt filmezni-fényképezni, akkor se mutatja meg magát a város annak, aki nem próbálja meg fölfejteni a gigantikus építkezés magasztos titkait. A Város – ahogyan a mesés gazdagságú Angkor szanszkrit jelentése hirdette. Egy-két kilométernyit megyünk Jánossal a töredezett kőúton az erdő mélye felé, aztán megfordulunk, hogy egyszer legalább gyalog közelítsük meg a birodalmi székhelyet. Hasonlóan az ősi porban poroszkáló vándor-zarándokhoz, aki áthatolhatatlan dzsungelben, óriási mocsarak között kiépített, több száz kilométer hosszú, nyílegyenes országúton közeledett úticéljához. Van időnk: operatőrünk most belső udvarok árnyékos reliefjeit, szobrait, faragványait filmezi, a külső fényt csellel, úgy mondják, indirekt módon, fémlapokkal igyekszik beloopni a sötét falak közé. Vagy tán szunyókál valahol a napon?
Ráérünk vallatni a régmúltat – János mesél, mint aki átélte a kort – s felidézni a közelmúlt híreit, eseményeit, például azt, hogy éppen egy éve félmillió dollár értékű szoborkincset rabolt el innen húsz egyenruhás fegyveres, gránátvetővel robbantva be a siam-reapi műemlék-nagyraktár három vasajtaját. Jó „leletek" ma a nemzetközi műkincspiacon a világörökség részét képező épületerdő kődíszei. Vagy talán azért hurcolták el őket, hogy valahol, nem egyenlítői fényviszonyok között filmezhesse le valaki az ülő oroszlánokat, leheletkönnyű kőtáncosnőket? Sajnos, nem elég mulatságos e viccelődés. Ezt az ezeréves, európai értelemben „középkori" csodavilágot bő száz éve fosztogatják műértők és kiszolgálóik, amióta több évszázados, őserdő benőtte „Csipkerózsika-álmából" felébresztették a gyarmatosító franciák. Sok értékes darabja – például a nagytemplom bejárata – Párizsban található, a Guimet Múzeumban, más pompás leletek Amerikába vándoroltak a „dollárfolyón" vagy a fegyverkereskedelem csatornáin. S ha éppen nem lopták, hát törték, pusztították „lelkes" köveit.
A puccsista Lon Nol tábornok katonái 25 éve tábort vertek a kultikus romok között – húsz évre megadták a „hangot a zenekarnak". Pol Pot vörös khmerjei – polgártársaik milliójának legyilkolása közben – őseik, múltjuk, történelmük kincseit se kímélték. Három ember híján az összes tudós régészt, aki Angkorral foglalkozott, megölték, hiszen az írástudók mind gyűlölt ellenségeik

kat, faragott falakat, vizesárkokat, tavakat, medencéket övező kőkorlátokat, lépcsőket, kőoroszlánok védelmezte utakat, széttárt kámzsájú, kobrára emlékeztető, hétfejű kígyóistenségszobrokat. De az égre futó napkorong egyre meredekebb sugarai alatt ezek rövid 1-2 óra múltán már szétporzó délibábként enyésznek el az emberi szem befogadóképessége számára, s majd csak a hanyatló tűzgolyó nyugodt fénypásztája enged újra szabad teret az isteni látványosságnak. Mintha csak érezték volna a 800–1000 év előtti tervezők és építők – a kor matematikájának, csillagászatának, építőművészetének, filozófiájának, esztétikájának tudósai –, a Dzsajavarmanok, istenkirályok okos alattvalói, hogy valaha ide high-tech műszerekkel felszerelt filmesek zarándokolnak majd.
De vajon ugyanazt látták a brahmin papok, buddhista boncok ezer éve, amit a mai turista fantáziája „hunyorít" a gigantikus romok helyére? Kilenc óra után a látogató, aki kiballag a kövekhez, már csak ilyesmikről álmodozhat. Filmezni, fényképezni? Ugyan! Halandók hiábavalósága... A polárszűrő valamit segít – az égből jövő erős fényekkel szemben –, de aligha jön le a muszterról más, mint a valóság torz karikatúrája. Mintha a legszebb nőt csak fentről fényképezhetnéd: az orra belóg az áll alá, a szeme bebukik üregébe...

❖

Csak gyorsan, versenyben az idővel. Szétfeszítem a statív lábait, s a kamera keresőjét a kőrengetegnek feszítem. A fekete-fehér elektronikus kép silány leképzése a tündökletes látványnak. Talán majd a szalagon a stúdióban – reménykedem. Zátonyi Tibi két gépe kattog mellettem. Neki könnyű – irigykedem –, a celluloid jóval többet bír, mindig is nagyobb lesz az átfogása, mint a videónak, a legmodernebb digitalizáció ellenére is.
János szerint e látható építményerdő oly mértékben eltér az eredeti állapotoktól, hogy a gyanútlan látogató alig valamit érthet csak meg a korabeli funkciókból és élőviszonyokból. Mert a 9–13. század között virágzó angkori birodalom összeomlása után a hódítóknak s a természet kényekedvének kiszolgáltatott khmer főváros – 500 év hihetetlen fejlődésének eredménye – szinte nyomtalanul eltűnt. Csak egyetlen temploma – Angkor Vat – maradt meg vallási zarándokhelyül, de már nem a hinduista szellemvilág, hanem a buddhista megvilágosodás-vallás hívei számára. Aztán az is magára hagyatva pusztult, mint a többi hatalmas építmény. A francia restaurátorok – egy csoportjuk ma is itt tisztogatja, faragja a sérült, hiányos szobrokat – a 19. század végétől kezdve szinte felmérhetetlen munka eredményeként a dzsungelbe süllyedt templomok jó részét kiásták, szétszedték, kőről kőre beszámozták, aztán újra összerakták, akkori tudásuk szerint, közel harminc év alatt. E század 30-as éveiben aztán néhány légifelvétel megdöbbentette a korabeli tudósokat, hogy mennyire más lehetett az

Nyolckaru Visnu a nyugati kapunál

Napnyugta: az örök ébredése

Város a fikuszgyökerek alatt: Bayon

tottak, s célba lőttek ártatlan remekművekre. Aztán a súlyos harcok végén jöttek a megfejthetetlen hovatartozású rablóbandák, és százszámra hordták a thai határon át, ami mozdítható volt... S tessék, most még itt vagyok én is, aki mindig, mindenhonnan viszek haza egy darab követ...

❖

Tikkadtan, fáradtan, ábrándozástól álmosan áll az operatőr a kamera mögött – 12 órás kőerdei csavargás és hőguta után –, és vár az új, a koraesti „találkozásra". Arra az egy órányi élvezetre, amelyet a nyújtózkodó hajnal után most a térdeplő alkony lámpásánál szerezhet magának a türelmes vándor. De megéri. Az egész napra halott, ellágyult, kifehéredett, fényárnyékká egyszerűsödött kőcsipke város – A Város – most megint kivirul, kiszíneződik, kitárulkozik a kíváncsi szemek előtt, úgy, ahogyan az isteni erő jelenlétét hivatott megjeleníteni évszázadok óta. Végre! Forgatunk. Boldogan szaladnak a méterek, él a „masina", és a masiniszta fellelkesülve nézi, hogyan éled újjá a sokáig holtnak látszó „anyag": az építmény a tájban.
Néhány narancslepedőbe öltözött bonc jellegzetes khmer mosollyal szemléli távolabbról reménytelen harcomat az idővel. Fehér ember, nehéz vasakkal, szánalmasan küzd a káprázattal. Hiába, na! Kevés ez a pár nap. Vissza kellene jönni hamar... Talán egy csereüdülés a boncokkal...

❖

Gyalog megyünk Angkor felé annak a nyílegyenes útnak egy darabján, amely valaha a birodalom legfontosabb délkelet–északnyugat irányú főútvonala volt. Valamit megérzek abból a döbbenetes élményből, amit a korabeli ázsiai utazó átélhetett az ismeretlen, mesékben élő, áhítattal emlegetett csodaváros felé közelítve. Ahogyan a messzeségben felsejlik a ritkuló fák között valami különös képződmény, amelyről eleinte nehéz megállapítani, hogy vajon a természet, az ember vagy az Isten alkotta-e; ahogyan megy az ember az úton, s egyre inkább feltárulkoznak a tornyok, a falak, a kapuk, a hihetetlen méretek, a lenyűgöző hatású harmónia, s mennél jobban közelít a vándor, mennél többet lát, annál hívogatóbb titkok csábítják egyre tovább, egyre előbbre az egyenes úton. Az Út közvetett és szimbolikus jelentése természetesen jól ismert volt számára is. A taoizmus mint filozófiai irányzat is élt már akkoriban az egész délázsiai kontinensen, de mint az Angkorban jelentős számban letelepült vagy megfordult kínai kereskedők vallása is ismeretes volt. A tao jelentése pedig: az Út, amely kiindulópontja kell hogy legyen a mai utazónak is – jöjjön bármelyik Keletről vagy Nyugatról –, ha valóban s mélységében is meg akarja ismerni egy rövid tündöklése alatt is káprázatosat teremtő, régesrégi civilizáció, Angkor titkait.

Bakonyi Péter

Multimédia

Az IFABO újdonságai

Május első felében zajlott le Budapesten a számítástechnika tavaszi nemzetközi vására, az IFABO (a másikat, a Compfairt ősszel tartják). A lenyűgözően látványos, nagy látogatottságú kiállítás sok más újdonság mellett módot adott arra is, hogy a kiállítók, köztük a hazai multimédia-fejlesztők és -forgalmazók is bemutassák a legújabb termést. A külföldi kiállítók – minden nagy cég jelen volt, amely Magyarországon is működik – és az e területtel is foglalkozó hazai cégek nagyobb része főként a a multimédiás fejlesztésekre és alkalmazásokra létrehozott új hardverrel és szoftverekkel vonult fel.

Nagy érdeklődés kísérte a különböző nagy hálózatok első hazai „fecskéinek” (CompuServe Hungary, EuNet, Odin, stb.) fellépését és előfizetőgyűjtési tevékenységét, noha szolgáltatásaik többnyire még meglehetősen drágák, és inkább csak a cégek, vállalkozások számára kifizetődőek. A jövőt azonban sok szempontból ők jelentik, hiszen túl a kapcsolatteremtés általuk nyújtott, szinte korlátlan lehetőségén, ma már a legkülönfélébb multimédiás alkalmazások is „hívhatók” a hálózatokon. Csak egy a sok közül: például a kereskedelmi célú, és más hálózatokon át megközelíthető World Wide Weben egy-egy úgynevezett „Home Page” a teljes multimédiafegyvertár felvonultatásával, szöveg, kép, hang és videó interaktív kombinációjával – vagyis CD-ROM-szerűen – ad képet arról a cégről, intézményről vagy más szervezetről – akár egy országról –, amely vállalkozik egy ilyen Home Page megalkotására.

Sok szakember tanulmányozta a CD-ROM- és más multimédiás fejlesztésekre, videószerkesztésre és -digitalizálására, a háromdimenziós animációs és videótechnika alkalmazására készített, egyre egyszerűbben kezelhető eszközöket, szoftvereket. Itt nehéz az Apple Macintosh gépek előnyeit behozni – de persze a nagyközönség, és főleg a gyerekek körében nagyobb sikert arattak a „virtuális valóságon” alapuló játékok. Mások a rájuk szegeződő mikrokamerák és képernyők előtt ülve beszélgettek a valamivel távolabb ülő látogatótársaikkal, ekképp próbálgatva a különböző cégek által kiállított videókonferencia-eszközöket.

Ami a CD-ROM-fejlesztő és -forgalmazó cégeket illeti, mindannyian igyekeztek bemutatni legfrissebb termékeiket és választékukat. Minden jel szerint a hazai piac még a mai ínséges időkben is igen gyorsan bővül, az importált lemezek csak egy szűkebb kört elégítenek ki, és igen nagy az igény – sőt vásárlóerő is volna – a jelenleginél jóval több magyar nyelvű anyagra. Az előttünk álló időszakban egyaránt megférnének a piacon a „saját” hazai fejlesztések éppúgy, mint a külföldi anyagok magyar nyelvű adaptációi. Az új CD-ROM-kiadványok között továbbra is vezetnek a főként angolt tanító nyelvoktató programok. Például ilyen anyaggal lépett piacra a nemrégiben ismertetett „Nyelvmester” elnevezésű CD előállítója, a Vision-X, amely igen praktikusan használható, sokirányú tudásszintmérésre alkalmas angol teszt-CD-t jelentetett meg. Ez a nyelvvizsgára készülők fontos segédanyaga lehet. Új nyelvoktató programokkal jelentkezett a PicDic-sorozatot kifejlesztő bajai csapat, a Profi-Média Kft., amely ClipDic címmel angol videóklipek nyelvi anyagát dolgozta fel az élőbeszéd megértésének, fordulatai használatának elősegítésére, ugyanakkor bemutatta a televízió hANGOLka című műsorából ismert pedagógus, *Szabados Márta* „Kiejtésiskolájának” CD-ROM-változatát, „született” angol beszélőkkel és sok-sok gyakorlási lehetőséggel. De itt említhetjük azt is, hogy a Kossuth Könyvkiadó is erre az alkalomra időzítette az „Asterix, az angoltanár” című népszerű és sikeres program második lemezének kiadását.

Új kiadványokkal jelentkezett a hazai piac legnagyobb CD-forgalmazója, az immár fejlesztőként is aktív amerikai-magyar vegyesvállalat, az AUTOMEX. A cég sokezer CD-t árul, köztük a legfrisebb, Amerikából importált programok tömegét. A vásáron az egyetlen magyar CD-gyártó

üzemmel, a Videoton CD-vel közösen tartott sajtóbemutatón ismertette meg az érdeklődőket új kiadványával, a Topó együttes interaktív CD-jével, és számolt be a hazai CD-ROM-piac helyzetéről. Ugyanitt a VTCD is bemutatta egy irodalmi ritkaság, a híres Balassa-kódex mini-CD változatát, amely nem kerül kereskedelmi forgalomba, hanem az irodalmárok, könyvtárosok érdeklődését hivatott felkelteni az új médium lehetőségei iránt.

Nagy érdeklődés kísérte a Kossuth Könykiadó kísérletét, amely más utakat követ, és célja a multimédia-forgalmazás és -kiadás bekapcsolása a „könyves” vérkeringésbe. Ezt segíti elő a kiadó most indított multimédiaklubja, amely – idehaza elsőként – könyvklubszerű rendszert kíván megvalósítani a CD-ROM-kereskedelemben. Az első egy-két hét tapasztalata alapján a klubtagság számszerű alakulása rendkívül ígéretes.

A vásáron persze, a fentiekkel együtt, jelen volt még számos CD-ROM-forgalmazó cég a Kontakt Design Stúdiótól a Miximig, a maguk színes, főként amerikai választékával, s ami a videósokat külön érdekelheti, mindannyiuk kínálatában megtalálható nemcsak a híres filmlexikon-CD, a Cinemania (mellyel e rovatban hamarosan bővebben is foglalkozunk), hanem sok más, film- és videóanyagok tömkelegét tartalmazó multimédia-lemez is.

Boris János

VIDEO PREMIER

COLUMBIA TRISTAR
HOME VIDEO

Június 22.

A 3 NINJA VISSZARÚG

Colt, Rocky és Tum Tum újra belekeveredik valamibe, amiből nem következhet más, mint a távol-keleti harcművészeti fogások gyakori alkalmazása, sok-sok akció és poénok tonnaszámra.

RUBIN ÉS ED

Abszurd, kiszámíthatatlan és bizarr komédia. Rubin és Ed a 90-es évek leglökötteb duója

54-ES, JELENTKEZZ!

a RENDŐRAKADÉMIAT és a CSUPASZ PISZTOLYT elfelejtheted, mert itt az

54-ES, JELENTKEZZ!

EGY LEBILINCSELŐ KOMÉDIA

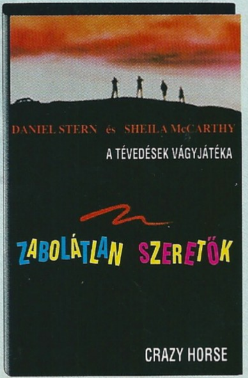

A BERLIN ÖSSZEESKÜVÉS

A berlini fal összeomlásának napjaiban Harry Spangler CIA ügynök megbízást kap egy terrorista csoport leleplezésére, akik akkora adag halálos kémiai vegyületet raboltak, amellyel kiírthatnának egy egész országot.

ZABOLÁTLAN SZERETŐK

Főhősünk, Mat majd' beleőrül, amikor szinte egyszerre veszíti el feleségét Kathyt és imádott motorbiciklijét. Mindent megtenne, hogy legalább ex-nejét visszaszerezze, és elijessze annak új, rátarti barátját, Harryt.

Magyarországon forgalmazza az INTERCOM

ÜGYNÖKEINK

INTERFILM 1126 Budapest, Németvölgyi út 68. Tel.:155-9094
INTERCOM 1113 Budapest, Karolina út 65. Tel.: 209-0933
ALPIN PITON GMK 1146 Budapest, Dózsa György út 19.
VIDEO NIVO Budapest, XIII. Vág u. 9. Tel.: 149-1335
S. I. COOP Kft. 1147 Budapest, Lőcsey u. 12/b Tel.: 164-2055
MOTOPHON BT. 3527 Miskolc, Hunyadi. u. 5. Tel.: 46/346-847
MOTOPHON WORLD CENTER BT. 8300 Keszhely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764

video magazin **Tanácsadó 18.**

Horváth János rovata

Kamkorderek akkumulátorai II.

Az új generáció

Várható, hogy hamarosan nemcsak tőlünk nyugatabbra, hanem nálunk is újfajta akkuk jelennek meg az üzletekben, amelyek egyszer majd a nikkel-kadmium típusúak helyébe léphetnek. Első helyen említendők ezek között a nikkel-hidrid (NiH) akkuk. Ezeknél a mérgező kadmiumot kiküszöbölték, így az elhasználódott energiatárolókat nem kell elkülönítve kezelni. Nagy lépés ez a környezet védelme érdekében, annál is inkább, mert bár külföldön ezt régóta komolyan veszik, hazánkban még csak a kezdeti lépéseknél tartanak a rossz akkuk, elemek begyűjtésében.

Nikkel-Hidrid – a zöld alternatíva I.

Az újfajta, tavaly bemutatott „zöld” akkuk csereszabatosak a nikkel-kadmiumokkal (azaz mindenhol alkalmazhatók, ahol azok) és egy sor előnyük van. Névleges teljesítményüknek csaknem száz százalékát le tudják adni, azonos méret mellett negyven százalékkal nagyobb a kapacitásuk, és ismeretlen számukra a memory-effektus. (Ez akkor jön létre, ha az akku teljes energiájának rendszeresen csak egy részét használjuk el, és innen mindig újratöltjük. Ilyenkor az akku úgy „emlékszik”, hogy csak „ennyire futja”, és nem hajlandó akkor sem tovább dolgozni, amikor szükségünk lenne rá.) Az eddigi rózsaszínű képhez hozzátartozik azonban, hogy sajnos ma még jóval drágábbak a hagyományosaknál, és önlemerülésük gyorsabb, mint a kadmiumosoké.

Nem szeretik a ma általánosan elterjedt gyorstöltőket – ilyennel töltve akár tönkre is mehetnek a túltöltődés következtében. Ezért egyre több gyártó jelenik meg a piacon speciális, vagy legalábbis univerzális hálózati adapter/töltő egységekkel.

Az új akkufajta legfőbb propagálója a kifejlesztésben is tevékenyen részt vállaló német VARTA cég. Elképzelései szerint a jelenlegi igen-igen sokféle méretű, kapacitású és érintkezőjű akkuk kavalkádja helyett négy típussal lehetne ellátni a piacot. Ám a gyártók a jelek szerint nem túlságosan érdekeltek a dologban.

Lítium-ion – a zöld alternatíva II.

Ez az akkufajta jó két éve kapható (elsősorban a Sony mint fejlesztő kardoskodik mellette). Igen kis méretű, és kis tömegű: egy százgrammos akku kb. egy óráig biztosítja a kamkorder energiaellátását (a hasonló tömegű NiCd csak félórás üzemidőt „engedélyez”). Ismeretlen számára a memory-effektus, és nagyobb az a hőmérséklet-tartomány, amelyben maximális a teljesítőképességük: 0 °C-tól plusz 50 °C-ig. (A NiCd-akkuk 10 °C és 35 °C közötti hőmérsékleten „ténykednek” optimálisan.) További előnyük, hogy önlemerülésük is csekély, kb. egy hét alatt egy százalék. Nem érzékenyek a túltöltésre, és sokkal kevésbé károsak a környezet szennyezése szempontjából, mint a NiCd. Minimum ezer töltési ciklust kibírnak. Meglehetősen drágák, és 7,2 V-os feszültségükkel egyelőre kilógnak a sorból (a többiek általában 4,8 vagy 6 V-osak).

A fentiekből érzékelhető, hogy még eltarthat egy ideig, amíg a VARTA egységesítésre való törekvése célt ér, és a konkuráló cégek egységes rendszerben egyeznek meg. Addig is egy dolgot tehet a kamkordertulajdonos: meglévő akkujára odafigyelve, igyekezzék minél tovább életben tartva a legtöbbet kihozni belőle. Ehhez nyújt segítséget – mintegy a most és az előző számban leírtak összefoglalásaképpen is – néhány hasznos tipp.

Hasznos tippek az akkuk kezeléséhez

1. A feltöltés előtt mindig használjuk el a teljes kapacitást.
2. Ha nem vagyunk tisztában a töltöttségi állapotával, „teszteljük” le a kamkorderen (általában a keresőben tájékoztató kijelzés látható erről).
3. Azok az akkuk, amelyek sokáig hevernek parlagon, lustává válnak. Időről időre lássuk el őket munkával.
4. Semmiképpen ne süssük ki izzóval az akkut!
5. Hosszabb ideig maradnak rajtra kész állapotban, ha hűvös helyen tároljuk őket.

6. A tartalék akkukat téli, szabadban történő forgatáskor tartsuk a zsebünkben testmelegen, az optimális energialeadás érdekében.
7. Soha ne töltsünk hideg állapotban lévő akkut (télen, hazaérkezésünk után hagyjunk időt arra, hogy hőmérséklete elérje a szobahőmérsékletet).
8. A feltöltés után legkésőbb két órával vegyük le a töltőről.
9. Az új akkukat ún. formálásnak kell alávetni: ugyanis néhány egymást követő teljes feltöltés és teljes kisütés szükséges ahhoz, hogy igazán formába lendüljenek.

ZOOM
VIDEOPREMIER: 1995. JÚNIUS 13.
A NAGY AMERIKAI VADON
Végzetes nász
AZ ERŐ BENNED VAN
Alan Desmond (Rupert Frazer - A Nap birodalma, Gandhi) angol üzletember külföldi útja során megismerkedik a gyönyörű és titokzatos német lánnyal, Karinnal (Meg Tilly - A nagy borzongás, Ágnes - Isten báránya). Szenvedélyes szerelem alakul ki köztük, és a lány időnkénti furcsa viselkedése ellenére hamarosan összeházasodnak. De az esküvő után egyre gyakoribbá válnak Karin ijesztő hangulatváltásai, valamint a rejtélyes természetfeletti események...
Hanna-Barbera
JONNY Quest
Kalózok a mélyből
EGÉSZ ESTÉT BETÖLTŐ TÖRTÉNETEK
Az ifjú hősre, Jonny Quest-re és barátaira ebben a hátborzongató, rajzos kalandfilmben lélegzetelállító izgalmak várnak! Dr. Benton Quest korszerű technikával felszerelt tengeralattjárója és Jonny nemzetközi bűnözők kezére kerül, akiknek a vízalatti szuperjárgánnyal veszedelmes terveik vannak.
Stan Dryer (Ted Jan Roberts - Csodagyerek I-II, Veszélyes hely) egy átlagos középiskolás tinédzser. Egy napon megkeresi Yung, a furcsa kínai öregember, és egy titokzatos gyűrűt ad neki. Yung halála után a fiú rájön, hogy az ajándék mágikus ereje soha nem álmodott hatalomhoz juttatta. De a gonosz Vonn (William Zabka - Karate kölyök I-II), a gyűrű párjának tulajdonosa üldözőbe veszi, mivel egy ősi legenda szerint az, aki mindkét ékszert megszerzi, legyőzhetetlenné válik.
1024 Budapest,
Keleti Károly u. 28/b.
Telefon: 212-4541,
Telefax: 212-3880
ZOOM

NEMZETKÖZI VIDEÓS

A videózás immáron olyan integráns része lett életünknek, hogy szinte nem múlik el nap, hogy ne találkoznánk vele valamilyen formában: betérünk egy tékába, és válogatunk a polcokon, kölcsönkazettákkal tovasiető embereket veszünk észre a metróban vagy az utcán. Videófilmhirdetéseket böngészünk a magazinokban, CDD-ár alatt játék- vagy mesefilmeket vásárolunk videókazettán. Ha két fiatal megismerkedik az iskolában vagy a diszkóban, szinte bizonyos, hogy néhány percen belül már egymás filmnéző szokásait, videós izlését boncolgatják, hiszen abból nagyon sok minden kiderülhet az újdonsült ismerős egész személyiségéről. És micsoda egymásra találás, amikor rájönnek, mindkettőjük kedvence *Julia Roberts* vagy *Susan Sarandon, Anthony Hopkins* vagy *Brad Pitt*.

Sokakat már kialakult izlés, rögzült vonzódások vezetnek, amikor eldöntik, milyen filmet tegyenek be a magnóba. Tudjuk jól, léteznek kifinomult füllel-szemmel rendelkező igényesek, akik *Visconti, Pasolini, Bergman* vagy *Wajda* alkotásainál kommerszebb filmekkel nem töltik az idejüket. Mások a horrorfilmekért rajonganak, amerikai vígjátékokra vadásznak, esetleg westernek bámulásában élik ki romantikus vágyaikat vagy modern akcióhősök kalandjain ámulnak, s másnap lemennek a konditerembe, hátha még nekik is lehet egyszer *Stallone*-vagy *Van Damme*-izomzatuk.

Mások, akik nem ennyire válogatósak, többnyire kölcsönfilmeket nézegetnek. Az amatőr megfigyelő náluk gyakran azt veheti észre, hogy az emberi értékeket felvonultató filmek – *Howards End, Ébredések, A hullámok hercege, A Halászkirály legendája, Holt költők társasága* stb., esetleg kosztümös drámák: *1492, Cyrano de Bergerac, Veszedelmes viszonyok* stb. – érik el a legnagyobb sikereket. Ezek a produkciók ugyanis tartózkodnak a szélsőségektől (sok vér, borzalom, aberrációk, abszurditások), amit ábrázolnak, az mind nagyon is emberi, mégis a különösség varázsával hatnak a nézőre. *Emma Thompson, Barbra Streisand, Dustin Hoffman* és *Robin Williams* tűnik fel gyakran az efféle „arany középutas" filmekben.

Bizonyára számos videórajongót befolyásolnak a különböző sikerfilmlisták is. Korosztályonként, baráti társaságonként vagy egyéb szempontok alapján változik, kinek mely filmeket ajánlott megnéznie, mert mindennapi beszélgetőpartnerei is ugyanezeket az alkotásokat ismerik. Szociológus hajlamú tékások tudnának sokat mesélni arról, kik milyen filmekért járnak a kölcsönzőjükbe, s talán arról is, ki miért szereti ezt vagy azt a műfajt. Kár, hogy máig nem készült statisztika a videó-sikerlistákról, azok izlésformáló hatásáról. Egyáltalán: híján vagyunk országos, összegző objektív sikerlistának, de a filmnézési szokásokat összegző felméréseknek is.

❖

Pedig joggal hihetnénk, egy ilyen népszerű, s minden jel szerint – Magyarországon is – mind közkedveltebb és meghatározóbb szabadidős tevékenység már régen felkeltette a statisztikusok figyelmét. Ez persze lehet, hogy így is van, mégis, hitelt érdemlő külföldi kiadványok tanúsága szerint a videózással kapcsolatos felmérések még Amerikában és Nyugat-Európában is roppant hiányosak és szórványosak. Ahhoz, hogy egy bizonyos film eljusson kazettán a nappalinkba, természetesen szükséges, hogy legyenek a nagyvilágban és idehaza filmgyártó, videokiadó- és forgalmazó cégek. Ezért aztán már a videófilm létrejöttében és közönséghez kerülésében érdekelt vállalatok meghatározása sem egyszerű feladat. Talán e kissé összetett helyzet, a definíció nehézsége (valamint e kulturális ágazat relatíve ifjú kora) az oka annak, hogy hivatalos statisztikák nemigen szólnak külön videófilmgyártásról és -forgalmazásról. Annak tehát, akit statisztikailag érdekel e téma, bizonyos egyéni felmérésekhez, magánkezdeményezésekhez kell fordulnia, hogy egyáltalán valamiféle adatok álljanak a rendelkezésére. Egészen az elmúlt évekig a létező becslések erősen eltértek egymástól, többnyire kizárólag egy-egy részletkérdéssel foglalkoztak, s vonatkozási területük is nagyrészt csupán néhány nyugat-európai ország, esetleg Amerika volt.

A statisztikai próbálkozások első számú forrása természetesen önmagát kínálta: piaci információt a kiadók és terjesztők országos forgalma jelentett, de sok szakember ezek reprezentativitását is erősen megkérdőjelezi. Ezzel együtt három intézmény is akadt, mely elkészítette a maga videós statisztikáit – a legkülönbözőbb szempontok szerint: az *International Video Federation (IVF)*, az *Espace Vidéo Européen (EVE)*, valamint a videózásra szakosodott *Screen Digest* című sajtóorgánum. Máig az ő felméréseiket tekinthetjük mérvadónak, minden hiányosságuk dacára. Az első ilyen, viszonylag áttekintő jellegű felmérés az 1993-as esztendőről szól, de az abban szereplő becslések sajnos a kelet-európai térségre nem vonatkoznak.

Az 1993-as év szórványos adatai azt mutatják, hogy már a kiadók és a terjesztő cégek száma sem határozható meg pontosan. Franciaországban például 1985-ben rendelkeztek bizonyos számbeli adatokkal francia videós cégekre vonatkozóan, de mivel ezek közül számos már megszűnt, illetve újabbak alakultak, az adatok itt se tükrözik a valóságot.

Videókazetta-kölcsönzések és – eladások szám (millió db)

Ország	*kölcsönzések* 1993	*eladások* 1993
Ausztria	24	*n. a.*
Belgium	15,6	4,6
Svájc	5,6	2,6
Németország	170	28,5
Dánia	13	4,3
Spanyolország	130	8
Franciaország	85,3	28,9
Finnország	6	1,8
Nagy-Britannia	328	60
Görögország	8,1	0,1
Olaszország	66,7	16
Írország	20,3	1,1
Luxemburg	0,6	0,14
Norvégia	20	1,1
Hollandia	33	6,8
Portugália	14,8	1
Svédország	25,7	3,1

n. a.: nincs adat

Videókazetta-kölcsönzők száma

Ország	1993
Ausztria	400
Belgium	800
Svájc	350
Németország	6 600
Dánia	925
Spanyolország	3 500
Franciaország	1 500
Finnország	1 100
Nagy-Britannia	7 400
Görögország	800
Olaszország	1 500
Írország	1 456
Norvégia	360
Hollandia	850
Portugália	600
Lengyelország	8 000
Svédország	2 000

A terjesztéssel kapcsolatban figyelemre méltó, hogy egyes országokban nagyvállalatok kezében összpontosul a piac jelentős része. Amerikában a Buena Vista, a Warner Home Video, a Columbia Tristar, a Fox Video cégek tettek szert vezető szerepre a filmterjesztésben (Magyarországon sem alakult másként a helyzet). Németországban 1992-ben öt vállalat között oszlott meg a terjesztési piac 63 százaléka, Finnországban egy évvel később azt regisztrálták, hogy a piac 41százalékát egyetlen vállalat látja el, más megközelítésben: a piac 80 százalékát négy cég ellenőrzi. 1993-as francia adatok szerint az eladások 75 százalékát hat cég bonyolította. Ebből következik, hogy a független vállalkozások csak a piac kis hányadát tudják birtokolni, s általában anyagi nehézségekkel küzdenek. E cégek gyakran alternatív

TATISZTITKOK

A videóipar feketepiac által okozott veszteségei – mozi, tv, videó (millió $, becslés)

Ország	1993	1994
Ausztria	*n. a.*	10,
Belgium	7	6,2
Bulgária	10	10
Svájc	10,5	10,5
Csehország	14,2	14
Ciprus	29	15
Németország	53	53
Spanyolország	59	53
Franciaország	24–48	50
Finnország	*n. a.*	1,3
Nagy-Britannia	*n. a.*	112
Görögország	37	55
Magyarország	25	26
Olaszország	357	234
Írország	27,3	*n. a.*
Hollandia	13	14,5
Portugália	15	10
Lengyelország	*n. a.*	39
Románia	9	20
Oroszország	40	*n. a.*
Szlovákia	6	5

Forrás: MPEAA

terjesztési módokat választanak, leggyakrabban postai küldeményként kézbesítik a kazettákat. A bizonytalan adatok alapján csak sejthető, hogy Franciaországban a legnagyobb arányú a kis cégek csődbejutása.

Hasonlóan az előbbiekhez, bizonytalan becslések állnak rendelkezésre a kazettakiadások számát illetően is. Vannak olyan országok (Izland, Spanyolország, Finnország stb.), melyekben törvény kötelezi a kiadókat a kiadványok cenzúráztatására – engedélyeztetésére –, de e törvények léte még nem jelent elegendő alapot korrekt számbeli becslésekhez. Igy tehát csak annyi állítható például Spanyolországról (1993-as adat), hogy a cenzúráztatott 2631 film közül 1295 (49 százaléka) volt amerikai importtermék, míg az összes megjelent filmnek csupán 16 százalékát tették ki a spanyol produkciók (420 alkotás). A finnországi adatok is nagyon hasonlóak: itt is mintegy 49 százaléka az amerikai termékek aránya a 24 százaléknyi finn alkotással szemben. Finnországban egyébként megfigyelhető az amerikai importtermékek számának elég jelentős csökkenése: az előbbi, 1993-as adat beszédes az 1988-as számhoz képest, amikor is az éves kiadásnak még 67,4 százaléka volt amerikai film.

Azt is érdekes megfigyelni, hogy – legalábbis egyes országokban – viszonylag alacsony a játékfilmek aránya az összes kazettaforgalomhoz képest. A brit adatok szerint a bejegyzett évi 15 ezer kiadásból mindössze 20 százalék volt játékfilm (3 ezer alkotás), a többi dokumentumfilm, eredetileg tv-műsor, testedző program stb. (E számadatok úgy érvényesek, hogy játékfilmeken csak *új* alkotásokat értenek, vagyis a filmklasszikusok kiadása videókazettán nem tartozik bele a 2o százalékba!)

A videókazetták európai eladása és kölcsönzése szintén kemény dió statisztikai szempontból. Csak általános megfigyeléseket olvashatunk ki a számokból: mind Amerikában, mind a kontinensen erősen csökken a kölcsönzések száma, ellenben növekedésnek indult a műsoros kazetták eladása. Ugyanakkor bizonyos országokban (Spanyolország, Franciaország stb.) újra fellendülőben a tékák forgalma. Szinte természetes, hogy az olyan cégeknek, mint a Walt Disneynek (illetve az őt képviselő Buena Vista forgalmzó cégnek), lényegesen nagyobb haszna van eladásokból, mint kölcsönzésekből. (Magyarországon is ez a helyzet.) Az is általánosan megállapítható, hogy mind kölcsönzések, mind vásárlás esetében a videópiac három sztárja a játékfilm, a zenés videó és a gyermekprogramok. De növekszik az érdeklődés egyéb műsoros kazetták iránt is. Sokan vásárolnak videón tv-sorozatokat, dokumentumfilmeket, sportműsorokat is.

❖

A statisztikai adatok a kalózkodást illetően a legbizonytalanabbak. Pedig e sajnálatos tevékenység a videózás, tipikus velejárója, mimdenütt a világban. A kalózkodás ellen küzdő szervezetek, cégek is csak becslésekkel rendelkeznek, s a feltételezések legtöbbször túl óvatosak ahhoz, hogy közzétehetők legyenek. Ehelyett inkább az egyes országokat, illetve vállalatokat ért károsodás számadatait szokták nyilvánosságra hozni.

A magyar videós szakemberek pedig csak titkos álmaikban és magánbeszélgetéseikben reménykednek abban, hogy egyszer Magyarországon is készülnek majd részletesebb videófelmérések, -statisztikák. Addig viszont a kiadóknak meg kell elégedniük saját forgalmuk, gyártási és eladási adataik ismeretével, házi sikerlistáik készítésével. A videózást kedvelő polgár pedig ebből legfeljebb ez utóbbiakat követheti nyomon, s maradnak a hazai videós statisztitkok.

Máté J. György

(Az információk, statisztikai adatok forrása: Statistical Yearbook 1994–1995, a European Audiovisual Observatory évkönyve.)

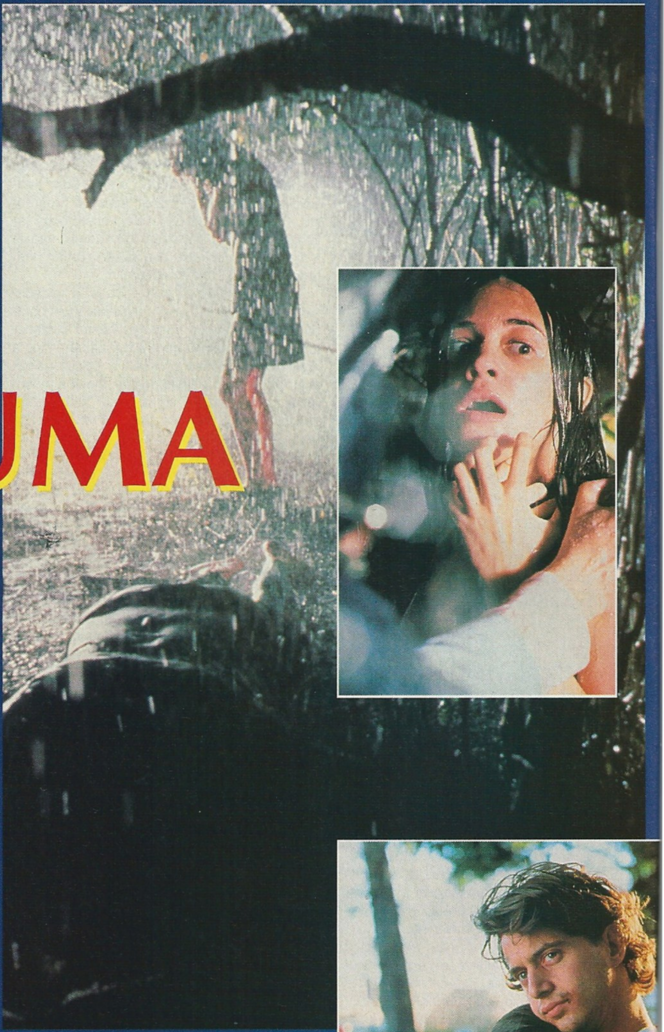
Műsoros videókazetták kölcsönzéséből, eladásából származó bevételek (millió ECU, áfával együtt)

Ország	kölcsönzés			eladás		
	1989	1993	93/89	1988	1993	93/88
Ausztria	38,59	35,24	*–9%*	2,74	30,84	*347%*
Belgium	67,06	40,38	*–40%*	*n. a.*	76,16	*732%*
Svájc	45,56	32,37	*–29%*	14,45	59,54	*225%*
Németország	502,42	381,44	*–24%*	53,14	427,84	*507%*
Dánia	52,17	46,11	*–12%*	*n. a.*	59,23	*3 309%*
Spanyolország	375,77	169,01	*–55%*	10,90	117,96	*230%*
Franciaország	149,57	244,34	*63%*	113,64	731,52	*178%*
Finnország	48,73	20,45	*–58%*	6,07	17,76	*140%*
Nagy-Britannia	834,33	676,92	*–19%*	278,79	824,36	*60%*
Görögország	72,67	10,69	*–85%*	*n. a.*	1,20	*n. a.*
Olaszország	286,75	162,95	*–43%*	22,77	380,23	*187%*
Írország	48,72	45,00	*–8%*	2,56	16,25	*58%*
Luxemburg	1,75	1,43	*–18%*	*n. a.*	2,32	*675%*
Norvégia	114,47	79,42	*–31%*	0,52	23,35	*2 857%*
Hollandia	69,66	89,91	*29%*	6,44	83,49	*681%*
Portugália	44,41	27,45	*–38%*	*n. a.*	16,47	*95%*
Svédország	154,93	84,43	*–46%*	4,14	23,46	*138%*

A borzalom kedvelői jól teszik, ha *Dario Argento* nevét örökre belevésik az eszükbe, vagy legalábbis feljegyzik egy papírlapra, mely előreláthatólag soha nem fog elveszni. Ugyanis a Rómában 1943-ban született rendező korunk egyik nagy horrormestere, a sokkoló kamerabeállítások, a néző félelmét és fantáziáját komolyan próbára tevő jelenetek nagy szakértője. Huszonnégy évesen kezdett filmkészítéssel foglalkozni, több alkotásának édesapja, *Salvatore Argento* volt a producere. Dario mester a rendezésen kívül zeneszerzéssel és forgatókönyvírással is megpróbálkozott – sikerrel. De mégis a rendezés maradt első számú szerelme.

1968-ban készítette első produkcióját *Oggi a me...domani a te* (Ma nekem, holnap neked) címmel, ekkor még csak forgatókönyvet írt. Majd a *Volt egyszer egy Vadnyugat* (C'era una volta il West) következett, itt is a sztori megalkotásában vett részt. Ám 1969-ben már rendezőként debütált. Máig mintegy húsz-huszonkét filmes munkában vett részt, melyek jelentős hányada rémtörténet. Köztük van a *The Cat o' Nine Tails* (1971), a *Dawn of the Dead* (1978, rendezte George A. Romero), az *Inferno* (1980), a *Two Evil Eyes* (1990), valamint az 1993-as *Trauma*. Felsorolásunkból azonban nem hagyhatjuk ki az idehaza is jól ismert *Harapós nőt* (Innocent Blood, 1992), *John Landis* rendezését a szexis francia vámpírlányról *(Anne Parillaud)*, aki vérszívásával vámpírgengsztereket (!) kelt életre. Ebben a filmben Argento színészként mutatkozott be.

TRAUMA

A *Trauma*, Argento egyik legfrissebb alkotása legjobb formájában mutatja a rendezőt. Műve bővelkedik a hátborzongató, a nézőket székükhöz szögező epizódokban. A történet ugyanakkor pszichothriller sémákra épül: tinédzser lány (őt *Asia Argento*, a rendező lánya személyesíti meg) menekül az álarcos, feltehetően pszichotikus gyilkos elől, aki áldozatainak fűrésszel vágja le a fejét. Mit tehet egy ifjú hölgy, aki nemrég még egy hídról akarta magát a mélybe vetni, vagy csupán a karperecét ejtette le (?), most meg azt kell tapasztalnia, hogy egy szellemidéző szeánszot követően szüleit is lemészárolta az őrjöngő ámokfutó? Természetesen egy fiatal hős karjaiba veti magát, de csak ideiglenesen. Nem egyszerű szerelmi történetről van szó, hiszen a lányról is folyton kiderül, hogy korántsem egyszerű eset, egy ideig szanatóriumban ápolták, s az áldozatok is mind valamikori ideggyógyintézeti ápoltak! Úristen, mi készül itt?! – mondhatja a néző a körmeit rágcsálva. Szerencsére kiderül (a hős és a lány kideríti), hogy az aljas ideggyógyász a gyilkos. Akkor meg miért tűnt el a lány? Öngyilkos lett tán? A fiatal hős *(Christopher Rydell)* mindenesetre teljesen összetörik: se szerelem, se életcél. De aztán, egy Hitchcock *Vertigó*ját idéző felismerési jelenetben felfedezi, hogy a lány mégiscsak él és mozog, nem követte édesanyját a sírba, ahogy búcsúlevelében ígérte. Aura (így nevezik a fiatal hősnőt) azonban bevallja, hogy az időközben meghalt pszichiáternek, Judd doktornak bizony semmi köze se volt a tömegmészárláshoz. Most már a fiún van a sor, hogy kiderítse, vajon ki is volt hát a rejtélyes mészáros. Láttunk már nehezebb feladványokat is, de ez sem olyan könnyű...

MI ÚJSÁG, RENAULT?

Szabadon másolható és terjeszthető®

Minden pedagógus vásárlóm

ötvenezer

forinthoz juttathatja saját munkahelyét. A szokásos kedvezményeken felül 50.000,– Ft átutalásáról gondoskodom arra az alapítványi (intézményi) számlára, amit a Renault-t vásárló pedagógus vevőm megjelöl számomra.

50.000,-

Álmos István (44 éves)
A Renault Barcs tulajdonos igazgatója. Üzemmérnök, egy gyermek édesapja.
Felesége könyvtáros, pedagógus.

ALFA JÁRMŰTECHNIKAI KFT. • 7570 Barcs, Keleti Ipartelep
Postafiók: 91 • Telefon: 82/463-121 • Telefon/Fax: 82/ 461-066

RENAULT
ÉLMÉNY VELE ÉLNI
BARCS

Hirdetésünk a takarékosság szándékával készült fekete-fehérben.

Jogi kérdezz-felelek!

Mindennapi videóséletünkben számtalan kérdés merül fel a videóvilág szinte minden szereplőjében: a kölcsönzőbe betérő filmbarátban, a videótékásban, s még a videóforgalmazók körében is. E felmerülő kérdésekre igyekszünk feleletet adni dr. Kiss Zoltán igazságügyi videószakértő segítségével.

A dobogókői vásáron több videótékás is megkérdezte, jogsértést követ-e el az a kiadóvezető, aki a tékások előzetes figyelmeztetése vagy értesítése nélkül a szokásosnál lényegesen rövidebb védelmi időt kivárva adja el a filmet helyi televízióknak, kábeltársaságoknak?

Ezzel az észrevétellel már nem először találkozunk, de különösen a helyi televíziózás előretörésével és a kiadók úgynevezett összjogos (videó + tv) vásárlásainak térnyerésével emelkedett az ilyen „ügyek" száma. A gond a kiadók és a videótékások feloldhatatlannak tűnő érdekellentétében van: a kiadóknak az a céljuk, hogy egy filmből minél több bevételt préseljenek ki minél rövidebb idő alatt, míg a videótékások értelemszerűen minél hosszabb, zavarmentesebb kölcsönzői periódusra törekednek. Kétségtelen tény, hogy a televíziós bemutatás minden formája egy időre viszszaveti az adott film tékaforgalmát. (Érdekes módon egyes helyeken ezzel ellentétes tapasztalatok is vannak: volt, ahol megugrott a kazetta iránti kereslet a tévépremier után.)

Mindenesetre a tékások döntő többsége nem örül a gyors tévépremiernek. A szokásjog és a nemzetközi gyakorlat általában 6–12 hónap védelmi időt ír elő a videóforgalmazás számára. Az utóbbi időben azonban előfordult, hogy egyes filmek 2-3 hónap után már a televíziós műsorújságokból köszöntek vissza. Az alapkérdés itt az, vajon jogi vagy erkölcsi kategóriával állunk-e szemben. Elméletileg hivatkozni lehetne a Ptk. egyik szakaszára, amely kimondja: *„Aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, szerződési nyilatkozatait megtámadhatja, ha tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette."* A videótékás ugyanis az árbevétele alakulásának szempontjából lényeges körülmény tekintetében nem kapott megfelelő tájékoztatást, melyet úgy is lehet értelmezni, hogy megtévesztették. Ennek ellenére nem látom értelmét és hasznát annak, hogy az amúgy is leterhelt bíróságokat ilyen típusú perekkel árasszák el a tényleges és a vélt károsultak. Rendkívül problémásnak tűnik a keletkezett kár összegének bizonyítása, a polgári peres ügyek átfutási idejéről nem is beszélve.

Maradjunk annyiban, hogy ebben az esetben csupán etikai vétséggel állunk szemben, amit a jog eszközeivel igazán nem lehet befolyásolni.

Szintén Dobogókőn vetődött fel a kérdés, mit tehet az a videótékás, aki egy komplett, működő üzletet vesz át, és csak utóbb derül ki, hogy a kazettaállomány valamilyen szintig „fertőzött"?

Az első reakció természetesen az, hogy a vásárlónak körültekintően kell eljárnia és meg kell győződnie a videókazetták eredetiségéről. Mindannyian tudjuk, hamisítvány és hamisítvány között óriási különbség van, ezért a jóhiszemű vevőtől is elvárható a gondosság az adásvétel során (a rosszhiszemű eladó felelősségét most ne firtassuk). Nyilvánvaló, hogy az eredeti kiadói kazettákhoz megszólalásig hasonló másolatok más megítélés alá esnek, mint a primitív, „kétszáz méterről is" felismerhető hamisítványok. De menjünk tovább: minden körültekintés ellenére – finoman fogalmazva – nem eredeti kazetták is átcsúszhatnak a mustrán. Ebben az esetben célszerű szakértőhöz fordulni, aki hitelt érdemlően nyilatkozhat az eredetiségről. Jelenlegi ismereteim szerint a hatóságoknak az ASVA szakvéleményét és az igazságügyi szakértői véleményt el kell fogadniuk. (Persze külön kérdés, hogy az ASVA-nak mennyi a szabad kapacitása a piaci megrendelők számára.) Újabban a VÉSZ (Videósok Érdekvédelmi Szövetsége) is elláthat bizonyos ellenőrzési, minősítési feladatokat, de ennek alapfeltétele, hogy a csatlakozni kívánó videotéka feleljen meg a szervezet meglehetősen szigorú belépési feltételeinek. A VÉSZ ugyanis csak saját tagjait ellenőrizheti, ezt a szervezet alapító okirata is pontosan rögzíti.

A szakértő által hamisnak ítélt kazettákat azonnal ki kell vonni az üzletből (a nagyobb baj megelőzése érdekében), az eredetiek pedig a – lehetőség szerint kéznél tartott – szakvélemény birtokában tovább kölcsönözhetők.

video magazin klubkártya tékások számára!

12 hónapon át ingyen küldjük címére a lapot!

VIDEÓHÁZ

1114 Budapest Bocskai út 23. • Telefon: 371-0866
Minden vásárlásnál **2%** engedmény!

manager tours

1065 Budapest, Nagymező u. 12. • Telefon: 322-6666,
Fax: 342-3399
Minden utazás díjából egyszeri **6%** engedményt adunk.

RENAULT

Alfa Járműtechnikai Kft. 7570 Barcs, Keleti Ipartelep
Telefon: 82/463-121 • Telefon/Fax: 82/461-066
Klubtagoknak minden Renault-vásárlásnál egyszeri
100 000,– Ft kedvezményt nyújtunk.

Primőr Kozmetikai Kft.
A szokásos kereskedelmi árrésen felül további **5%**
engedményt kínálunk szerződni kész partnereinknek.
6100 Kiskunfélegyháza, Molnár Béla u. 3.
Telefon: 76/463-111 • Fax: 76463-011

Guszti bácsi (volt Gelka)
Zsellér Gusztáv ügyvezető, 1117 Budapest,
Karinthy Frigyes út 15. • Telefon: 161-2652, 166-9015
Szervizeiben klubtagjaink
anyagáron javíttathatják
tékájukban lévő képmagnójukat, televíziójukat!

A **ROZMARING Kft.** budapesti virágboltjaiban
10% kedvezményt adunk

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ

A Kossuth Könyvkiadó könyvesboltjaiban
5% kedvezményt adunk!
A kedvezmények köre egyre bővül, melyről
a Video Magazinban folyamatosan tájékozódhat!

10 000 forint (áfával)

Megrendelhető az alábbi címen:
Videóház:
1114 Budapest, Bocskai út 23.
Érdeklődni lehet Szentgyörgyi Viktóriánál:
Tel.: 371-0866
Kérjük, megrendelésekor küldjön magáról egy színes vagy fekete-fehér portréfelvételt!
Megrendelését követően csekket küldünk az Ön számára, melynek befizetése után személyesen veheti át kártyáját vagy kívánságára postázzuk.

Megrendelő

Megrendelem a Video Magazin tékás klubkártyáját 10 000 forint értékben.

Megrendelő neve: ....
A téka neve, címe: ....
....
Levelezési cím: ....
....

Kérem, postázzák a klubkártyát. ☐
Személyesen veszem át a klubkártyát ☐
Jelölje be X-szel a megfelelő választ

EGY DRAKULA LONDONBÓL:

Gary Oldman

GARY OLDMAN DRAKULA GRÓFKÉNT TÖBB MILLIÓ NÉZŐRE TERJESZTETTE KI FÉRFIÚI BŰVEREJÉT, OLYANNYIRA, HOGY HIÁBA AZ ÚJABB SZEREPEK, GARY NEVE MELLETT A DRAKULA – ÚGY TŰNIK – ÁLLANDÓ JELZŐ MARAD

Nagy tehetségű különc London egyik legsötétebb negyedéből, New Crossból, aki viseltes sorsú karakterek eljátszásával építgeti karrierjét. Ő testesítette meg Sid Vicioust, a Sex Pistols vezető zenészét a *Sid and Nancy*ban, Joe Ortont, a homoszexuális írót a *Prick Up Your Earth*ben (Toll a fülben), láthattuk Kennedy feltételezett gyilkosa, Lee Harvey Oswaldként Olivert Stone *JFK*-jában, a Bram Stoker- és Coppola-féle *Drakulá*ban s a *Rómeó vérzik*ben.

A NEGATÍV HŐS

Gary Oldman szerint az eredeti Bram Stoker-jelző, amit leghíresebb filmje címe visel, erősen megkérdőjelezhető. Coppola több helyen belenyúlt a sztoriba, hogy az filmszerű legyen, mert Bram Stoker eredetije túl unalmas lett volna. A könyvben például Drakula nem hal meg, hanem ahogy a vámpírokkal lenni szokott, szívébe döfnek egy karót, s így teszik csak ártalmatlanná, amit a rendező kevésnek talált. Szó volt folytatásról Anthony Hopkinsszal *Van Helsing kalandjai* címmel, de miután Drakula halott, természetszerűen Oldman nélkül... Drakulától függetlenül is Gary Oldman eleve elrendelt, félig-meddig negatív hős kliséje olyan mítosz része, amelyet az angol színész font maga köré. A ma 37 éves művésznek bizony boldogtalan gyermekkora volt. Részeges apa, aki kilép a családból, amikor Gary alig hétéves. Nővérei házasságai révén gengszter rokoni szálak. Iskolakerülés. Naphosszat csatangolás London utcáin, bandákba verődve. Két *Malcolm MacDowell*-el kapcsolatos filmélmény mégis kiemelte ebből az elátkozott világból. A *Tombol a Hold* és a Ha... című filmekben a *„sorscsapás feletti győzelem és a hatalom elleni lázadás”* bátoríthatták a 15–17 éves Garyt, hogy megtegye első lépéseit a londoni színitanodák irányába.

Első próbálkozásával a Királyi Színművészeti Akadémián kudarcot vallott; azt tanácsolták, válasszon más pályát, de Gary a tanácsot nem fogadta meg, s miután a Rose Beruford Beszéd és Színművészeti Főiskolán átvette a színészdiplomát, a Royal Court Theatre-rel, majd a Royal Shakespeare Companyval lépett fel. Tehetségéhez ekkor már nem férhetett kétség. 1981-től a televízióból is ismerősek elnagyolt, de finomnak is mondható vonásai. 1985-ben a londoni színművészeti akadémia lapja, a Dráma Magazin az év legjobb férfi színészének járó díjával tüntette ki, *Anthony Hopkins*szal megosztva, amely külön megtisztelő. Ekkor figyelt fel rá *Alex Cox*, aki meghívta a *Sid And Nancy* férfi főszerepére. S ezzel kezdetét vette filmszínészi karrierje. Meg sem állt Hollywoodig, s a Drakula financiális sikerével korlátlan lehetőségek nyíltak előtte. 1993-ban a Cannes-i Filmfesztiválon, azaz egész Cannes-ban, ahova a fesztivál zsűritagjának hívták meg, senki sem volt nála népszerűbb. Hiába húzta a szemébe kalapját vagy bújt idegenlégiós ruhába, sapkával és napszemüveggel a rajongók kíváncsisága elől, lépten-nyomon felismerték, sőt néhányuk szállodai szobájába is benyitott, hogy élőben is megpillanthassa, s azután továbbálljon.

Milyen érzés lehet ennyire az emberek szexuális érdeklődésének középpontjában lenni? – tették fel neki a kérdést, hiszen többé-kevésbé erről is szó van. *„Én sohasem élnék vissza ezzel a helyzettel”* – emlékezett Oldman. *„Akkoriban mintha egy aranyhal lettem volna.”* S milyennek látja önmagát? *„Rendben vagyok önmagammal, semmi különöset nem látok magamon. Nem borotválkozom rendszeresen, nincs hajszárítóm, nem használok fésűt, illatszereket s nem vagyok egy Don Juan-alkat. De jól megvagyok a külsőmmel.”* Nem piperkőc, mégis árad lényéből egyfajta elegancia, amilyen a westernhősöké. Farmerjei, jópofa mellényei, trikói, bőrdzsekijei azért a legmarkánsabb divatházak címkéit viselik. Az olasz divatdiktátor, Giorgio Armani, akivel úgy látszik, hasonló az öltözködési ízlésük, persze Drakulát is beszámítva, gyönyörű elátkozott álomférfinak nevezte. A legilletékesebb, Coppola, aki a JFK-ban figyelt fel rá, mint színészt friss, újszerű tehetségnek tartja, akinek legnagyobb erénye szívből jövő játéka.

Coppola Drakulájában

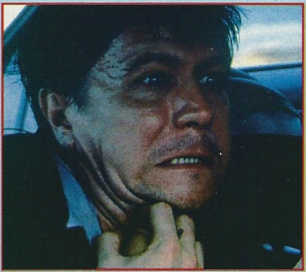
SAJÁT VÍZIÓK

Drakula valóban lehetőséget adott Oldmannek arra, hogy a színészek színészévé váljon. Hírnevét mégis inkább arra fordítja, hogy saját művészi elképzeléseit valósítsa meg. Felállított egy produkciós irodát, a Matisse Productiont, amely a művészet különféle válfajait támogatja

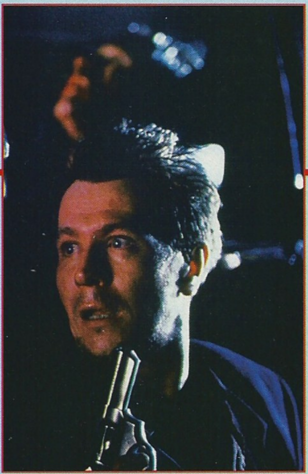
GARY OLDMAN FILMJEI:

REMEMBERANCE (1981)
MEANTIME (1983) R.: MIKE LEIGH
HONEST, DECENT AND TRUE (1985)
SID AND NANCY (1986) R.: ALEX COX
PRICK UP YOUR EARS (1987) R.: STEPHEN FREARS
29-ES VÁGÁNY (1987) R.: NICOLAS ROEG *(VICO)*
WE THINK THE WORLD OF YOU (1988) R.: COLIN GREGG
CRIMINAL LAW (1989) R.: MARTIN CAMPBELL
ROSENCRANTZ ÉS GUILDENSTERN HALOTT (ROSENCRANTZ AND GUILDENSTERN IS DEAD, 1990) R.: TOM STOPPARD *(ODEON)*
A POKOL KONYHÁJA (STATE OF GRACE, 1990) R.: PHIL JOANOU *(COLUMBIA TRISTAR)*
CHATTAHOOCHE (1990) R.: MICK JACKSON
JFK - A NYITOTT DOSSZIÉ (JFK, 1992) R.: OLIVER STONE *(INTERCOM)*
DRAKULA (BRAM STOKER'S DRAKULA, 1992) R.: FRANCIS FORD COPPOLA *(COLUMBIA TRISTAR)*
TRUE ROMANCE (1993) R.: TONY SCOTT
RÓMEÓ VÉRZIK (ROMEO IS BLEEDING, 1994) R.: PETER MEDAK *(MOKÉP VIDEÓKIADÓ)*
LUCAS (1994) R.: LUC BESSON
HALHATATLAN KEDVES (IMMORTAL BELOVED) R.: BERNARD ROSE *(ŐSZTŐL A MOZIKBAN)*

Rómeó vérzik

a tárlatoktól a színházi előadásokon át a filmig. S arról a környezetről sem feledkezett meg, ahonnan származik. Több filmet készített Londonról, az ottani emberekről. A *The Lords Of The Urban Joungle* (A városi dzsungel urai) című alkotásban hat férfi beszélget, iszogat, vitatkozik s végül összeverekszik egy londoni lakásban együtt töltött éjszakán.

„Még ha milliókat fizetnek is dollárban egyetlen filmszerepért, s a te szádból hangzanak el is a mondatok, a film akkor is a rendező, a producer, az író víziója – vallja Oldman –, *s én a saját víziómat akarom."* Önmaga Coppola filmje után három ízben állt filmfelvevő elé. Cameo szerepe volt Tony Scott True Romance című filmjében, hedonistát alakít a *Rómeó vérzik*ben, s legutóbb a *Lucas*t forgatta *Luc Besson*nal. Oldman utóbb egy őrültet játszott el, aki Beethovent dúdol, miközben hatalmas pisztolyával kiirt egy egész családot. (*„Ismét egy vonzó szerep."*)

Oldmannek olyan oldala is van, amelyről – ha nem is rejtegeti – még nem ismerheti a nagyközönség. Világhírű művészekből álló kiterjedt baráti körében olvasottságáról híres. A szakmán belül kritizálja az amatőrizmust és a konzervativizmust, imádja Brechtet, s falja az íróról szóló irodalmat. Shakespeare Hamletjének egy rongyosra olvasott példányával közlekedik, amit valamikor majd előad a Broadway-n. Kiválóan utánozza több színészkollegáját és barátait, így *Robert De Nirót*, *Sean Conneryt*, *Anthony Hopkinst*, *Stinget*, *Bonót*. Egyébként kedvelt társasági ember. Azonban gyakran kínozza depresszió, amire gyógymódként pszichoterápiát használ, gyógyszerként pedig szeszesitalt... De nem alkoholista. Priusza is van ittas vezetésért egy *Kiefer Sutherland*del töltött este emlékeként...

Beethoven megformálójaként a Halhatatlan kedves című filmben

SZERELMEK ÉS VÁGYAK

Eddig kétszer nősült – és vált el. A 80-as években egy angol színésznő, *Leslie Manville* férje volt, akitől Alfie nevű fia született. A fiú jelenleg Londonban lakik anyjával. Oldman '89-ben ismerkedett meg *Uma Thurman*nal, akit hamarosan feleségül vett, de egy közösnek induló film forgatása alatt kiderült, hogy nem tudnak együtt dolgozni, s ez egyben kapcsolatuk végét is jelentette.

A színészek miért lesznek szerelmesek színésznőkbe? – szólt a rajongói kérdés. *„Ez a szakma rizikója"* – jött rá Oldman válasza. És elérte az újabb végzet: a *Halhatatlan kedves* forgatása alatt melegedett össze *Isabella Rossellini*vel, s a kapcsolat azóta is tart. (E legújabb filmben egyébként a nagy zeneszerzőt, Beethovent alakítja.) *„Amikor szerelmes vagy, hiába tudod, hogy hibát követsz el, nekiindulsz, mint egy kötéltáncos. Egy dolgot azért megtanultunk. Telefonon keresztül nem lehet fenntartani egy kapcsolatot."*

Gary Oldman, miután feliratkozott a filmtörténet halhatatlanjainak listájára, nem zárkózik el további filmszerepek elől. A közeljövőben tervezi létrehozni manhattani apartmanja alagsorában színházát, de emellett szívesen dolgozna *Martin Scorsesé*vel vagy *Woody Allen*nel, akiket a rendezők közül a legizgalmasabb alkotó személyiségeknek tart.

V. M.

S I K E R

VIDEO TRAVEL

NON-STOP 0-24
Fót, Kalász u. 41.
Tel.: 06-20-410-758
Bp. XIII.ker. Váci út 28.
Tel.: 140-2528
Bp. XIII. Dózsa György út 140.
Tel.: 140-8888

1

1. True Lies - Két tűz között (UIP-Duna Film)
2. Végveszélyben (UIP-Duna Film)
3. Az ügyfél (InterCom)
4. Farkas (Columbia TriStar)
5. Maverick (InterCom)
6. A holló (InterCom)
7. Wyatt Earp (InterCom)
8. Ragadozó 2. (FoxVideo)
9. Ómen 3. (FoxVideo)
10. Az arcnélküli ember (UIP-Duna Film)

SELECT VIDEO

A SELECT VIDEO boltjai:
1073 Bp., Dohány u. 1/c.
Nyitva: Non-stop
1045 Bp., Virág u. 7.
Nyitva: 6.30–22.00
1013 Bp., Alagút u. 4.
Nyitva: 10.00–21.00

2

1. Az ügyfél (InterCom)
2. Rendőrvicc (Columbia TriStar)
3. Végveszélyben (UIP-Duna Film)
4. Wyatt Earp (InterCom)
5. Maverick (InterCom)
6. Az arcnélküli ember (UIP-Duna Film)
7. Acélhatár (Flamex InterStar)
8. Tökéletes alibi (Flamex InterStar)
9. Telihold (Flamex InterStar)
10. Cujo (Flamex InterStar)

KERES-KÍNÁL

Rovatunkban ingyen tesszük közzé magánszemélyek 100 szónál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk a Kedves Ovasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

- Eladó M7-es PANASONIC VHS videókamera tartozékokkal együtt. Cím: Almási István, 2840 Oroszlány, Népek barátsága u. 43. 3/9. Tel.: 34/360-072.
- Budapesti videótékában nagy gyakorlattal, komoly filmismerettel rendelkező fiatal pár elhelyezkedne. Telefon: 276-2989. Név és cím a szerkesztőségben.
- Keresem a CINEMA 1991/1., 1992/1., 2., 3., 4., 7., 1993/1. számát 2000 ezer Ft-ért. Csak ollózatlan számot vásárolok meg. Nagy Gábor 2360 Gyál, Brassói út 34.

FÉNYSZOLG

FÉNYSZOLG
Kis-Práter Videótéka
(Non-stop) 1085 Budapest,
Práter u. 59.
Premier Videótéka
1042 Budapest
Megyeri út 224.

1

1. Végveszélyben (UIP-Duna Film)
2. Takarodó (FoxVideo)
3. Az ügyfél (InterCom)
4. True Lies - Két tűz között (UIP-Duna Film)
5. Ragadozó 2. (FoxVideo)
6. Drágán add a halálod (Best Hollywood)
7. Maverick (InterCom)
8. A holló (InterCom)
9. Farkas (Columbia TriStar)
10. Szex dupla whiskyvel (LUXx Video)

FÓKUSZ VIDEO

FÓKUSZ üzletek címei:

1131 Budapest, Esztergomi u. 46.
1031 Budapest, Tóga u. 8.
1031 Budapest, Szérűskert u. 29.
1031 Budapest, Huszti út 17.
1161 Budapest, Csömöri út 182.
1181 Budapest, Üllői út 346. (NON-STOP)
1181 Budapest, Havanna u. 50.
1214 Budapest, Erdősor u. 36.

1

1. Mr. Jones (InterCom)	6. Ragadozó 2. (FoxVideo)
2. Ha a férfi igazán szeret (Columbia TriStar)	7. Wyatt Earp (InterCom)
3. Ruby Cairo (UIP-Duna Film)	8. Rendőrvicc (Columbia TriStar)
4. Az ügyfél (InterCom)	9. Rapa-nui (UIP-Duna Film)
5. Titty (Fókusz Video)	10. Vasakarat (InterCom)

TOP VIDEO

1026 Bp., Szilágyi E. fasor 67. nyitva: 10–22
1045 Bp., Rózsa u. 19. nyitva: 10-22.30
1081 Bp., Népszínház u. 34. nyitva: 11–21
1124 Bp., Hegyalja út 93. nyitva: 10–22
1102 Bp., Állomás u. 13. nyitva: 10–22
1138 Bp., Gyöngyösi sétány 6. nyitva: 10–22
2030 Érd, Bem tér 1. nyitva: 10–21

8

1. True Lies - Két tűz között (UIP-Duna Film)	6. Mr. Jones (Columbia TriStar)
2. Ragadozó 2. (FoxVideo)	7. Maverick (InterCom)
3. Az ügyfél (InterCom)	8. Szuperhekus kutyabőrben (Fórum Film)
4. Végveszélyben (UIP-Duna Film)	9. Félelem nélkül (InterCom)
5. A holló (InterCom)	10. Jakuza zsaru (Galaxy Video)

FOTIFON

Nyitva 0–24-ig!

2

IV. Petőfi u. 23.
VI. Podmaniczky u. 61. T.: 111-5612
XIII., Pannónia u. 13. T.: 153-1765
XIV., Erzsébet királyné útja 41/A. T.: 251-9496
XVI., Szlovák út 86. T.: 163-0634

1. Az ügyfél (InterCom)	6. Wyatt Earp (InterCom)
2. Maverick (InterCom)	7. Farkas (Columbia TriStar)
3. True Lies - Két tűz között (UIP-Duna Film)	8. Ragadozó 2. (FoxVideo)
4. Végveszélyben (UIP-Duna Film)	9. Ne állj szóba idegennel (UIP-Duna Film)
5. Jack, a villám (Buena Vista)	10. Tiszta őrület (InterCom)

TOP TEN VIDEOTÉKA

1118 Bp., Villányi út 62

2

1. Az ügyfél (InterCom)	6. Mr. Jones (Columbia TriStar)
2. True Lies - Két tűz között (UIP-Duna Film)	7. A pénz boldogít (UIP-Duna Film)
3. Wyatt Earp (InterCom)	8. A holló (InterCom)
4. Ragadozó 2. (FoxVideo)	9. A pokol ingája (VIP Art)
5. Maverick (InterCom)	10. Rendőrvicc (Columbia TriStar)

TOP TEN — BONUS
Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta
díjtalan kölcsönzésére jogosítja
a TOP TEN üzletekben.
Érvényes 1995. július 10-ig.
A szelvény tagságival érvényes!

FÉNYSZOLG — BONUS
Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros videókazetta díjtalan kölcsönzésére jogosítja
a Fényszolg üzleteiben
Érvényes 1995. július 10-ig.
A szelvény csak tagságival érvényes!

BMK — BONUS
bmk VIDEOTÉKA
Budapest, XI., Etele (volt Szakasits Á.) út 55.
Telefon: 186-9444
Nyitva:H–P 9–19, Sz 9–12
Ha kivágja ezt a szelvényt, egy műsoros
kazetta díjtalan kölcsönzésére jogosítja
a BMK tékájában, amennyiben
a Video Magazint a BMK-ban vásárolta.
Érvényes 1995. július 10-ig.
A szelvény tagságival érvényes!

FÓKUSZ — BONUS
Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta
díjtalan kölcsönzésére jogosítja
a Fókusz üzletekben.
Érvényes 1995. július 10-ig.
A szelvény tagságival érvényes!

SELECT — BONUS
Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta
díjtalan kölcsönzésére jogosítja
a Select Video üzletekben.
Érvényes 1995 július 10-ig.
A szelvény tagságival érvényes!

TOP VIDEO — BONUS
Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta
díjtalan kölcsönzésére jogosítja
a Top Video üzletekben.
Érvényes 1995 július 10-ig.
A szelvény tagságival érvényes!

SZÍNES VIDEOTÉKÁK — BONUS
Bp. VII.Dohány u. 46
(bejárat a Klauzál u.-ról)
Ny.: 8-22-ig
Bp. VII. Thököly u 7.
Non-stop
Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta
díjtalan kölcsönzésére jogosítja
a Színes videotékák üzleteiben.
Érvényes 1995. július 10-ig.

OPTICORD VIDEO — BONUS
9444 Fertőszentmiklós
Szt. István út 23.
3529 Miskolc
Szemere út 8.
Budapest:
1046 Dunakeszi út 11.
1117 Regős köz 1.
1211 Kossuth L. út 24.
1220 Leányka út 3.
Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta
díjtalan kölcsönzésére jogosítja
az Opticord Video üzletekben.
Érvényes 1995. július 10-ig.
A szelvény tagságival érvényes!

WR 3

WR 3:
Bp. XI. ker., Lágymányosi utca 14.
Nyitva tartás:
H–P: 7–24
Szo–V: 3–24

1

1. Az ügyfél (InterCom)	6. Ragadozó 2. (FoxVideo)
2. Végveszélyben (UIP-Duna Film)	7. Wyatt Earp (InterCom)
3. Maverick (InterCom)	8. Farkas (Columbia TriStar)
4. True Lies - Két tűz között (UIP-Duna Film)	9. Az arcnélküli ember (UIP-Duna Film)
5. A holló (InterCom)	10. A szomszéd nője mindig zöldebb (InterCom)

WR 3 — BONUS
Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta 12 óra időtartam
díjtalan kölcsönzésére jogosítja
a WR 3 tékában.
Érvényes 1995. július 10-ig.
A szelvény tagságival érvényes!

„AKADÉMIKUS" filmek

A téma, mint mindig, ezúttal is az utcán hevert. Nem tudni, hogy *Paul Maslansky* producer hányszor ment el mellette, de mégis ő volt, aki elsőnek botlott bele a kézenfekvő filmötletbe. Maslansky egy külső forgatás alkalmával figyelt fel a busznyi rendőrstatisztára. Varázslatos látványt nyújtottak, volt közöttük tejfeles szájú és idősebb évjáratú, alacsony és magas, kövér és sovány, fekete, fehér és még ki tudja milyen nációjú, átlagos kinézetű és jóképű, s folytathatnánk a sort. Az éppen szolgálatot teljesítő rendőr meg is jegyezte, szerinte valamennyien megbuktak volna a vizsgán, ha valóban felvételiztek volna az akadémiára. A producer viszont úgy gondolta, hogy ez az egyenruhában parádézó színes társaság ideális szereplője lehetne egy sztorinak, hiszen az iskolában, illetve a kiképzés ideje alatt nyilván rengeteg izgalmas, érdekes kaland történik velük, s „az sem kizárt, hogy ha úgy adódik, ők lennének a nap hősei".

A jóból mégsem árt meg a sok?

Az eredeti elképzelés szerint véresen komoly lett volna a történet, ám addig-addig alakult, változott a dolog, míg vígjáték nem született belőle. Nem is akármilyen! Harsány, bombasztikus ötletekkel teli, helyzetkomikumra, valamint buta, együgyű, ám szeretetre méltó figurákra épülő mozi, amely megpróbált visszanyúlni a legjobb hollywoodi hagyományokhoz, a klasszikus amerikai burleszkhez. Ennek megfelelően keveredtek benne a régi és az új ötletek, az eredeti és az elcsépelt gegek, a fejbeverés és farbarúgás az igényesebb megoldásokkal. Vagy ahogyan Maslansky mondta: *„Nem alkalmaztunk intellektuális irodalmi poénokat, arra törekedtünk, hogy teljesen közérthető, mindenki számára fogható filmet készítsünk. Emiatt azután több a helyzetkomikum, mint a verbális humor, de szép számmal akad olyan geg is, melyet még a leggyakorlottabb mozinéző sem látott."* Persze azt senki sem gondolta, hogy egy pillanatig is veszély fenyegetné *Chaplin, Buster Keaton*, vagy éppen *Stan és Pan* helyét.

A Rendőrakadémia (merthogy mi másról esett is eddig szó) fogadtatása minden várakozást felülmúlt. Amerika és a világ rácsodálkozott a nyolcvanas évek Keystone-kopóira. A közönség már ki volt éhezve az ilyen blőd komédiára, falta a rendőrvicceket, minek eredményeképpen a sorozattá bővült történet minden idők legsikeresebb filmkomédia-szériája lett. Az 1984-es alapprodukcióval együtt eddig összesen hét Rendőrakadémia-film készült. Első ránézésre minden egyszerűnek tűnik, a filmek tovább gubancolják az előző rész elvarratlanul hagyott szálait, és ennyi általában elég is, hogy a stúdió megérezze a pénzszagot. Valójában mindig biztosra mentek.

Az orosz maffia megzabolázása

Az alkotók persze nem elégedhettek meg ennyivel, tudták, hogy a sorozat sajátos jegyei mellett minden epizódnak különböznie kell a korábbiaktól, vagyis újabb és újabb ötleteket, jól kidolgozott vicceket kell szállítani. De vigyáztak a minőségre abban a tekintetben is, hogy a sorozat filmjei ne hasonlítsanak egyik kortárs komédiára sem. Ennek ékes példájául álljon itt az eddigi utolsó rész, a legfrissebb videópremier, *A Rendőrakadémia Moszkvában* (1994), melyben régi, kedves hőseink az orosz maffia megzabolázására indulnak. És Moszkva, amely pedig már megélte Batu kán hordáinak támadását, Napóleon seregének megszállását, Hitler csapatainak kegyetlen rohamát, ilyet még nem látott. A Rendőrakadémia tagjai, a világ legalkalmatlanabb, legszerencsétlenebb és legnevetségesebb bűnüldözői megszállják a cárok, komisszárok és a kaviár városát. S ez a vegyes, de fölöttébb összeszokott, kemény utcai harcokban edződött csapat teszi a dolgát: megakadályozza a keresztapa Konstantin Konalin világratörő terveit.

Kedvencek a rendőrlányok

A Rendőrakadémia sikere – az első hat rész több mint félmilliárd dollárt hozott a konyhára – sokakat megigézett. Gyors egymás utánban jöttek az utánzatok, a sorozat filmjeit, ötleteit másoló művek. A legtöbbje olcsó, másodvonalbeli produkció, melynek egyetlen célja – bevallva-bevallatlanul – a siker meglovaglása. Az esetek többségében vállalásukat maradéktalanul teljesítették is. A legegyszerűbb megoldásként egyesek még egyenruhát sem váltottak. Az *Újoncok* (1986) című vígjátékban például a kalifornia kisváros seriffjének fő a feje, mert az állam kormányzója érkezik hozzájuk látogatóba. Hogy az esetleges rendbontást megelőzze, úgy dönt, hogy a bűnözőket felveszi rendőri állományba. Ebből persze rengeteg bonyodalom származik, s talán mondani sem kell, a magas vendég látogatása sem úgy sül el, ahogy kellene.

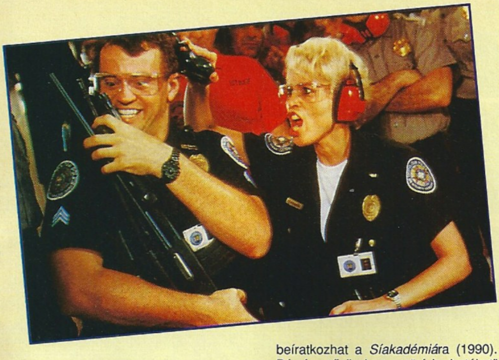
Hát még ha az akadémiát végzett rendőrlányokat prostituáltak, narkósok és pornókereskedők ellen vetik be, mint a *Próbarendőrök* (1989) című filmben. Rick Sloane rendező nyíltan a Rendőrakadémia babérjaira pályázott, amikor két további folytatást is készített, a csinos *Ginger Lynn Amber* főszereplésével. A rendőrlányok amúgy is kedvenc figurái a zsaruvígjátékoknak. A sorból talán az FBI-akadémia (1988) emelkedik ki, melyben a politikusok nyomására a neves testület két lányt is kénytelen fölvenni a kezdő évfolyamának hallgató közé.

Fő az egyenruha

Persze a rendőrakadémián kívül számtalan más oktatási intézmény is van, amely a nézőközönség megnevettetését tűzte ki céljául. Ott van mindjárt a másik egyenruhás szervezet, a hadsereg. A katonák kiképzése, mint vígjátéki téma talán régebbi, mint a rendőrök esetében, hiszen alig van olyan ismert komikus, aki ne bújt volna angyalbőrbe. Az egyenruhások rendjének megbontása, a merev katonai szabályok áthágása ideális táptalaj a könnyed szórakoztatás számára, hiszen a sorból kilógó újonc, a kétbalkezes, tökkelütött katona mindig nevetésre ingerel. A legtöbb (férfi) nézőt örömmel tölti el az a tudat, hogy fricskát kap az általa oly „nagyrabecsült" szervezet. Mint például a még Rendőrakadémia előtt született *Katonai akadémiában* (1980), melyben négy fárasztó újonc fenekestül felfordítja a katonai kiképző iskola életét.

*A Tengeralattjáró akadémiá*ban (1990) viszont éppen ilyen fickókra van szükség, hiszen csak néhány beavatott nagyfejű tiszt tudja, hogy a kipróbálás előtt álló szupertitkos tengeralattjáró tervezésébe apró hiba csúszott, és a bárkát egy 57-es évjáratú Chevrolet hátsó része meg egy nagy adag padlófényező tartja leginkább össze. Ezért találják ki, hogy az eleve pusztulásra ítélt hajót válogatott idiótákkal töltik meg, akikért senki sem hullajt könnyeket. S megkezdődik a nagy kaland, a járgány első és egyben utolsó útja: a vadászat a Rózsaszín Októberre...

Lökött tanárok

Nagyszerű hóviszonyok, szikrázó napsütés, csinosabbnál csinosabb lányok. Mi más kell, hogy az ember jól érezze magát a téli vakáción. Ráadásul, ha gondja van a síeléssel, bármikor beíratkozhat a *Síakadémiá*ra (1990). Bár úgy tűnik, hogy a "síakrobatákat" jobban érdekli az, hogy mi történik az ágyban. Az *Autós akadémiá*ban (1987) természetesen az áhított jogosítvány megszerzése a cél. Az egyetlen problémát az jelenti, hogy nemcsak a diákok, hanem az őket okító tanárok is kellően lököttek. Mint Larry, az akadémia vezetője, aki a válásával és a beosztottjaival van elfoglalva, a helyettese pedig azzal, hogyan fúrhatná meg főnökét. Csoda, hogy az akadémia hallgatói meg leginkább az ellenkező nem képviselői iránt tanúsítanak érdeklődést?

Jártunk már a földön, vízen, a hegyekben és Moszkvában, a sort fejezzük be a levegővel, azaz a *Stewardess akadémiával* (1986). A légikisasszonyképzőben is vidám az élet, ráadásul a tanulók szexisebbek, mint a rendőrakadémián. Éppen ezért legalább annyira veszélyeztetettek, csak éppen a férfiutasok és a kollégák támadása nagyon is nyilvánvaló célra irányul.

❖

Paul Maslansky nem sejthette, hogy amikor leforgatta az első Rendőrakadémia-filmet, a vígjáték műfajának egy új, sajátos alműfaját teremtette meg. Mert a kedvező fogadtatás, az anyagi siker szinte azonnal beindította a hollywoodi gőzhengert, amely néhány év leforgása alatt magá alá temette a nézőket. Az „új hullám" térnyerését látva a kritikusokat a rosszullét kerülgette, máig keresik a magyarázatot a jelenségre. Olyan széria ugyanis még nem született, amelyben íly felemás módon keveredne az igénytelenség az igényességgel, a szellemtelenség a szellemességgel.

Sz. G. G.

AKADÉMIA-FILMEK A TÉKÁKBAN:

AUTÓS AKADÉMIA (*DRIVING ACADEMY*, 1987) R.: OZ SCOTT (*VICO*)
FBI AKADÉMIA (*FEDS*, 1988) R.: DAN GOLDBERG (*INTERVIDEO*)
KATONAI AKADÉMIA (*UP THE ACADEMY*, 1980) R.: ROBERT DOWNEY (*INTERVIDEO*)
NINDZSA AKADÉMIA (*NINJA ACADEMY*, 1990) R.: NICO MASTORAKIS (*INTERVIDEO*)
PRÓBARENDŐRÖK (*VICE ACADEMY*, 1989) R.: RICK SLOANE (*VICO*)
PRÓBARENDŐRÖK 3. (*VICE ACADEMY 3*, 1992) R.: RICK SLOANE (*BEST HOLLYWOOD*)
RENDŐRAKADÉMIA (*POLICE ACADEMY*, 1984) R.: HUGH WILSON (*INTERVIDEO*)
RENDŐRAKADÉMIA 2. (*POLICE ACADEMY 2*, 1985) R.: JERRY PARIS (*INTERVIDEO*)
RENDŐRAKADÉMIA 3. (*POLICE ACADEMY 3*, 1986) R.: JERRY PARIS (*INTERVIDEO*)
RENDŐRAKADÉMIA 4. (*POLICE ACADEMY 4*, 1987) R.: JIM DRAKE (*INTERVIDEO*)
RENDŐRAKADÉMIA 5. (*POLICE ACADEMY 5*, 1988) R.: ALAN MYERSON (*INTERVIDEO*)
RENDŐRAKADÉMIA 6. (*POLICE ACADEMY 6*, 1989) R.: PETER BONERZ (*INTERVIDEO*)
A RENDŐRAKADÉMIA MOSZKVÁBAN (*POLICE ACADEMY: MISSION TO MOSCOW*, 1994) R.: ALAN METTER (*INTERCOM*)
SÍAKADÉMIA (*SKI SCHOOL*, 1990) R.: DAMIEN LEE (*BEST HOLLYWOOD*)
SÍAKADÉMIA 2. (*PREMIER INTERNATIONAL*)
STEWARDESS AKADÉMIA (*GOING STEWARDESS SCHOOL*, 1986) R.: KEN BLANCATO (*VIDEA*)
TENGERALATTJÁRÓ AKADÉMIA (*GOING UNDER*, 1990) R.: MARK W. TRAVIS (*INTERCOM*)
TENGERÉSZAKADÉMIA (*LOS CABALLEROS DEL BOTON DE ...*, SPANYOL) R.: RAMON TORRADO (*HUNGAROVIDEO*)
ÚJONCOK (*RECRUITS*, 1986) R.: RAFAL ZIELINSKI (*VICO*)

COMET
Professzionális VHS
videókazetták profi
felhasználók részére
5-től 210-percig, 5 percenként
tetszés szerinti hosszban
Standardtól a csúcsminőségig
1000 db-ig 24 órán belül
NTSC szabvány szerint is
– műsoros kazettához
– oktatókazettához
– reklámkazettához
– VHS-kamerákhoz
Megrendelés:
Tel.: 06-26-326-226
Fax: 06-26-325-102
Minőségi fokozatok:
BASF Super High Grade Back Coated
BASF High Grade Back Coated
BASF High Grade
BASF Super Grade
Added Value by BASF
BASF
COMET COMET COMET

NÉVJEGY

A cég neve: LUXx Video
Alapításának éve: 1992
Tulajdonos-ügyvezető: Kovács István
Magyarországon eddig megjelentetett műsoros videókazettáinak száma: 103
Legnagyobb videósikerei: Francias pezsgő, Jancsi és Juliska, Hótehénke, Egy szexbomba Budapesten, Linda, te édes, Szex dupla whiskyvel
1995-ben még tervezett filmmegjelenések száma: 35

LUXx VIDEO

– Hogyan válik valakiből szexfilmgyártó, -kiadó, -forgalmazó vállalkozó?

– Korábban fotóriporterként dolgoztam egy országos hetilapnál, s úgy lesz valakiből szexfilmkiadó, hogy ezt a műfajt nem veti meg, ráadásul szereti is. Nyugat-Európában járva, bizony bementem pornómozikba, szex-shopokba, s olyan tékákba, ahol ilyen típusú kazettákat százával árusítottak – feleli *Kovács István.* – Azt tapasztaltam, hogy igenis van igény erre a műfajra, s úgy gondoltam, ha nyugaton ebben látnak üzleti fantáziát, akkor ebben a műfajban idehaza is van üzleti lehetőség, hiszen a magyar ember semmiben sem különbözik más ország népeitől.

– E műfaj alkotásait számtalan jelzővel illetik: erotikus film, szexfilm, szoft pornó, kemény pornó, vagy egyszerűen csak pornó. Mi a különbség közöttük, s a LUXx Video filmjei közülük mely kategóriába sorolhatók?

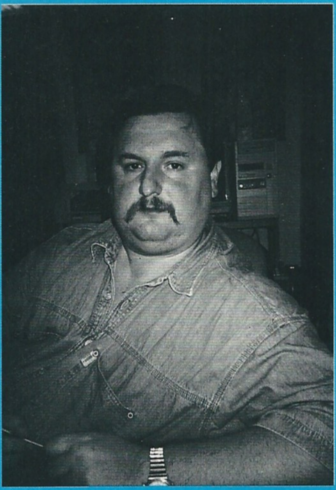
– Az erotikus filmben az aktust legfeljebb csak imitálják, de semmi nem látszik. A szexfilmben az aktust inkább csak jelzik, mint mutatják. A vadhajtásokról, a perverziókról most ne beszéljünk, de a kemény pornó az, amely az aktust közvetlen közelről, élesben mutatja. A LUXx Video a kemény pornóval foglalkozik, de hozzáteszem, hogy nem szeretem ezt a kifejezést. Magyarországon ugyanis ezt a szót alaposan lejáratták. Odáig jutottunk, hogy egy idáig csak rajzfilmekkel foglalkozó kiadó nem meri felvállalni, sőt tagadja, hogy pornófilmeket is kiad, igaz, más néven. Tisztában vagyok azzal, hogy sokan megvetik ezt a műfajt, de tapasztalatból tudom, hogy sokan kedvelik is. A LUXx Video számukra készíti a filmjeit. Úgy érzem, nem vagyunk erőszakosak, hirdetéseink – a szexlapokban megjelenteket kivéve – szolidak. Mi nem akarjuk, hogy bárkinek az erkölcsi érzékét sértse a mi tevékenységünk, de célunk, hogy akit érdekelnek az ilyen típusú filmek, azok hozzá is férhessenek.

– A magyar törvények egyáltalán engedélyezik pornófilmek gyártását, kiadását, forgalmazását?

– Tény, hogy Hegyeshalomnál az autósokat máig tábla figyelmezteti, hogy egyebek mellett pornótermékeket is tilos behozni az országba. Ugyanakkor ezt a műfajt más törvények is érintik. Például 20 százalék kulturális járulék sújtja. Mivel illegális terméket nem lehet járulékoltatni, ebből következik, hogy az csakis legális lehet. Emellett szexuális árucikkeket nem lehet forgalmazni kétszáz méteres körzeten belül ott, ahol vallásgyakorlására szolgáló intézmények, valamint alsó és középfokú oktatási intézmények működnek. Ezek szerint e helyeket kivéve nem tiltott a forgalmazásuk. Egyébként elfogadom, hogy megadóztatják a műfajt – a járulék egyfajta adónemnek tekinthető –, de a nyereséget kellene megadóztatni, nem pedig azt az összeget, amellyel valójában nem is rendelkezik a vállalkozó. A járulékot ugyanis a bevétel után kell fizetni, miközben kiadásként ott szerepel az üres kazetta, a borító ára, a szerzői jogdíj, az ügynöki jutalék, amely mind-mind kiadás.

– Mennyire érzi a kiadóvezető erkölcsrombolónak az általa készített és kiadott filmeket?

– Egyáltalán nem érzem erkölcsrombolónak a műfajt. Aki nem tart igényt ezekre a filmekre, az ne nézze meg! E filmeket 18 éven aluliak elvileg meg sem nézhetik. Arról nem a kiadó tehet, ha ez nem mindig valósul meg. De szeretnék viszszakérdezni. Menynyivel rombolják jobban az erkölcsöt a pornófilmek az erőszakfilmeknél, a horrornál? Vajon menynyire hasznos az, hogy *Schwarzenegger,* vélt igazsága okán, önbíráskodóan halomra gyilkolja gépfegyverével öszszes ellenfelét? S az művészi, ahogy például egy népszerű sci-fi-horrorban egy űrhajó teljes személyzetét felzabálják az idegen lények? Ezek a helyes minták a videózóknak? Érdekes módon a pornót éppen azok a kiadók támadják, akik a vértől csöpögő erőszakot ábrázoló filmeket is forgalmazzák. A szexfilm legalább nem az erőszakról, a gyűlölködésről szól. Mi valamennyi filmünk borítóján figyelmeztetjük az embereket: csak 18 éven felülieknek! Hány horror- vagy véres akciófilm esetében olvasható ez? Szeretnék párhuzamot is vonni: ha valaki sok horrorfilmet néz, az nem fogja legközelebb hátba döfni az első járókelőt. Ugyanígy, ha valaki pornófilmet néz, nem fog megerőszakolni egy nőt.

– Akadnak, akik a pornót a prostitúcióval is összefüggésbe hozzák, amelyhez bűn is tapadhat. Lehet, hogy ez is fokozza az ellenérzést a műfajjal szemben?

– A szexipar két önálló ágazatáról van szó, a prostitúciónak semmi köze a pornóhoz, a -filmkészítéshez. E filmekben nem prostituáltak dolgoznak, a szereplők munkájának semmi köze a prostitúcióhoz. Inkább a fotómodellséghez áll közelebb, csak a lányok és fiúk többet mutatnak magukból. E szereplőknek különben is egész más a lelkiviláguk. A lányok többségének állandó barátja van, s teljesen tisztességes életet élnek. Amikor egyszer megtudtam egy lányról, hogy prostituált, másnap már nem is dolgozhatott nálam.

– A mindennapi emberek számára azért e szereplők mégsem tekinthetők hétköznapi lányoknak...

– Igen, valóban, szabadabb az erkölcsi felfogásuk.

– A szexiparhoz vagy a videóiparhoz áll közelebb a szexvideófilm gyártása, kiadása, forgalmazása?

– Egyértelműen a videóiparhoz tartozik. Egy videótéka választékában ugyanúgy ott a helyük az ilyen típusú filmeknek is. Azzal viszont egyetértek, hogy egy kölcsönzőben más helyiségben, esetleg függönnyel elválasztva kellene kitenni a polcokra, vagy más módon elkülöníteni az e műfajhoz tartozó produkciókat, hogy akit nem érdekel, az ne is találkozzon velük. Persze tudom, ez a hazai tékák többségében nehezen megoldható.

– A LUXx Video filmjei e speciális hazai piac hány százalékával büszkélkedhetnek?

– Becslésem szerint a hazai szexvideófilm-piac kilencven százalékán a LUXx Video és a másik nagy pornókiadó osztozik, a többin a kisebb, többnyire alkalmi kiadók filmjei.

– Amikor a nyolcvanas évek második felében tömegméretekben terjedt el a videózás, a rém- és horrorfilmekhez hasonlóan a szex-, a pornófilm, mint tiltott gyümölcs, nagy népszerűségnek örvendett. Azóta ez a kiemelt érdeklődés fokozatosan csökkent, s a felmérések szerint a műfaj elért egy 5-6 százalékos nézettségi arányt. E mérsékelt érdeklődés mellett még megéri kiadni ilyen típusú filmeket?

– Tény, hogy mára csökkent az igény, beállt a piac. De úgy vélem, a kereslet nem elsősorban azért mérséklődött, mert jóval kevesebben kíváncsiak ezekre a filmekre, hanem mert az embereknek egyre kevesebb a pénzük a szórakozásra, a videózásra, s ezen belül e műfajra is. Kisebb az igény, mint amelyet a jelenlegi kínálat mutat, de nagyobb lenne e kínálatra a kereslet, ha jobbak lennének a gazdasági körülmények. Úgy tudom, Nyugat-Európában az imént említett arány 15 százalék.

– Akkor most sajnálnunk kell önt?

– Erről nincs szó, mert akkor le kellene húzni a redőnyt. A LUXx Videónál nagy előny, sokat lehet spórolni, hogy mi készítjük a filmeket: nem kell külön szerzői jogot fizetni, magunk vágjuk, rendezzük a produkciókat. De csak Magyarországra nem éri meg filmet csinálni, csak úgy, ha külföldön is el lehet adni. Mi például külföldi filmek hazai forgalmazási jogáért cserélünk általunk gyártott műveket.

– Mi újat lehet még nyújtani egyegy új produkcióban? Van-e egyáltalán igény újabb és újabb filmekre?

– Az érdeklődők mindig igénylik az új történeteket, s szeretik nézni a korábban nem látott lányokat. Hogy miért igénylik? Beszéljünk egyszer arról is, hogy e filmek a nézőknek egyrészt szórakozást jelenthetnek, másrészt egészséges szexuális vágyat ébreszthetnek bennük, gazdagíthatja fantáziájukat, esetleg házasságokat menthetnek meg.

– Hosszú távra tervez a LUXx Video?

– Igen, úgy hiszem, mindig lesz annyi igény e műfaj iránt, hogy tovább tudjunk dolgozni.

Falus Tamás

MOZI

ELŐZ

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

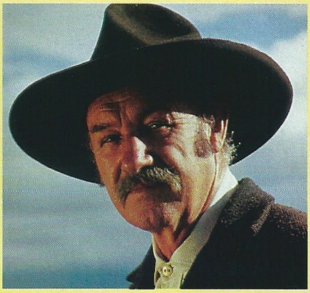
első amerikai filmjét forgatja a spanyol **Fernando Trueba**, a tavalyi Oscar-díjas *Belle Epoque* rendezője. A szójátékon alapuló *Two Much* című film főszereplőjének házája vezető filmszínészét, **Antonio Banderast** kérte fel, akinek méltó hollywoodi társai lesznek: **Melanie Griffith,** aki egy örökösnőt alakít, valamint **Daryl Hannah** és **Joan Cusack.** A forgatás egyik napján váratlanul megjelent **Madonna,** aki Banderast látogatta meg. Az énekesnő az *Evita* megfilmesítését tervezi, s erről csevegett a felkapott spanyol sztárral. A beszélgetést követően Banderas nem győzte megnyugtatni a kíváncsi újságírókat: felesége társaságában fogadta Madonnát...

Woody Harrelson a *Született gyilkosok* után valamivel jobb útra tér, ezúttal rendőr, s csak egy pénzszállító vonatot rabol ki társával, **Wesley Snipes**szal, gyilkosságra nem vetemedik. A produkció címe: *Money Train.*

A vietnami háború idején játszódik az *Operation Dumbo Drop* című komédia **Ray Liotta, Danny Glover,** valamint egy bébielefánt főszereplésével.

A MAGYAR MOZIKBAN

Sharon Stone-t új oldaláról ismerhetjük meg: a gonoszt alakító **Gene**

Gene Hackman

Hackmannel veszi fel a hősies küzdelmet. A *Gyorsabb a halálnál* (Quick and the Dead) című filmben ő az a titokzatos, bosszúra éhes hölgy, aki belovagol Redemption városába, csípőjén egy hatlövetűvel. Az elátkozott városban Herod (Hackman) a kérlelhetetlen úr, akinek riválisai soha nem maradnak életben...

Ennél valamivel kedélyesebb film a *Richie Rich – Rosszcsont beforr,* **Macaulay Culkin** főszereplésével. Ő Richie úrfi, a Rich cég hetvenmilliárd dollárnyi vagyonának egyedüli örököse, akinek saját hullámvasútja van, fitness-edzője nem más, mint **Claudia Schiffer,** s McDonald's étterme is különbejáratú... Richie-nek azonban egyelőre nincsenek barátai – ám idővel talál magának.

A kritikusok szerint **Eddie Murphy** legjobb napjait idézi **Will Smith** és **Martin Lawrence,** akik két miami nyomozót alakítanak a *Bad Boys* című legújabb amerikai mozisikerben. A gondok akkor kezdődnek, amikor a rendőrség raktárából eltűnik százmillió dollár értékű heroin, s minden rendőr gyanússá válik...

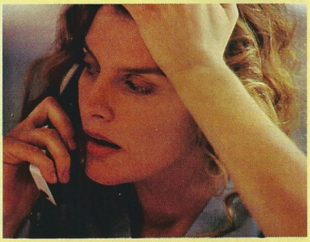
A sajnos a valóságban is pusztító vírus veszélyeire is figyelmeztet a *Vírus* (Outbreak) című film, melyben **Dustin Hoffman**t látjuk viszont **Rene Russo, Morgan Freeman, Donald Sutherland** társaságában. Egy eladásra becsempészett majom szállítja Afrikából Amerikába a gyorsan terjedő gyilkos vírust, amely néhány óra alatt ledönti egy kisváros polgárait. A fertőzött területet lezárják, ahová hamarosan megérkezik dr. Sam Daniels

Kevin Spacey és Dustin Hoffman (Vírus)

(Hoffman) orvosalezredes, akinek felesége is megkapja a gyilkos kórt. Úgy tűnik, nincs ellenszer... A film egyelőre meg nem a valóság.

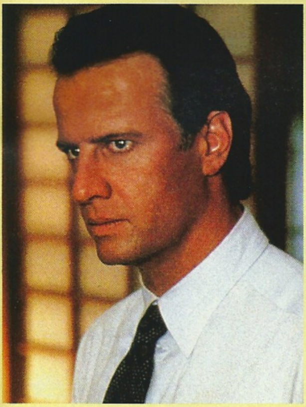
Ismét akciófilmben szerepel **Chris-**

Rene Russo

E T E S

VIDEO

Christopher Lambert

topher Lambert, *A prédá*ban (The Hunted). A **Joan Chen** által alakított csodaszép hölgy körül bonyolódnak az események, akihez három nindzsa érkezik, hogy a szokásos szertartással végezzenek áldozatukkal...

A *Tank Girl* már egész más időben és környezetben játszódik: 2033-ban, az elsivatagosodott Földön, ahol a legnagyobb kincs a víz. Az akció-vígjáték sztárjai **Lori Petty, Malcolm McDowell** és **Ice-T.**

A *Mestercsapda* egy szó szerint vérbeli akciófilm: egy lakodalom kellős közepén egy fényűző villában kommandósok végeznek a násznéppel – tévedésből. A főszereplők: **Gary Busey** és **Michael Paré.**

A gyerekeknek visszatér a nyáron *Maugli, a dzsungel fia,* ezúttal játékfilmen. Mauglit az egykoron **Bruce Lee**-t megformáló **Jason Scott Lee** alakítja, színésztársai **Sam Neill, John Cleese, Lena Headey és Cary Elwes.**

A HONI VIDEÓPREMIEREK KÖZÜL

hamarosan látható lesz az igencsak látványos mozifilm, a legjobb filmhang és hanghatás-vágás Oscar-díjával kitüntetett *Féktelenül,* **Keanu Reeves, Jeff Daniels, Dennis Hopper** főszereplésével.

Az *Ómen* most már tényleg befejeződik, jön a IV. fejezet!

Sharon Stone és **Sylvester Stallone,** a két nagyágyú együtt tér vissza *A specialista* című filmmel videókazettán. A gonosz ellenség szerepében, szokás szerint, megint **James Woods**szal hadakoznak szimpatikus hőseink. A pirotechnikusoknak ezúttal is akad éppen elég dolguk, a szokásos Sharon-féle erotikus jelenetekre pedig most zuhanyzás közben kerül sor.

A szépséges **Greta Scacchi** az *Emésztő tűz*ben tűnik fel ismét. Színésztársa egyben férje, **Vincent D'Onofrio,** akivel *A szerelem fészkei* című filmben is együtt játszott.

Jean-Claude Van Damme júliusban *Időzsaru* lesz a videókazettákon, érdekes utazást tesz múltban és jövőben, hogy megoldjon egy rejtélyt. **Meryl Streep** *Veszélyes vizeken* fog evezni és kalandozni – nem önszántából. Pedig ártatlan kis csónaktúrára indul férjével és gyermekével a sebes vizeken, amikor a családtól különös fiatalemberek kérnek segítséget...

Lory Petti

Fekete komédia *A végső megoldás,* melyet tíz esztendeje mutattak be először, **Katharine Hepburn** és **Nick Nolte** főszereplésével.

Shirley MacLaine játékát is újra élvezhetjük: *Égi jel* a címe az 1990-ben készült alkotásnak.

További címek a közeljövő videópremierjeiből: *Ellenséges szándékkal, Angyalok a pályán, A sors kegyeltje, Tigrisek városa, Szupermanus, Testek kémiája 2. El Mariachi, Zebracsíkok.*

Michael Cimino 1987-ben rendezte *A szicíliai* című izgalmas filmet, melyben a fiatalkori **Christopher Lambert**-rel találkozhatunk, valamint **John Turturró**val, immáron augusztus elején. S végül íme néhány ajánlat augusztusra, hogy a nyár derekán se felejtsük majd el bekapcsolni képmagnóinkat: *Junior, Az éj színe, Frankenstein, Végsebesség!*

**KIM BASINGER,
ALEC BALDWIN**

9200 Sunset
Blvd. 710.
Los Angeles, CA
90069
USA

**ROBERT
REDFORD**

Rt. 3,
Box 837
Provo, UT
84601
USA

SZTÁRCÍMEK AUTOGRAMGYŰJTŐKNEK

VIDEORENT * GALAXY VIDEO * PREMIER INTERNATIONAL
Elöször volt a Terminátor
Utána jött a Pusztító...
2033-BAN AKKOR SEM LEHETSZ BIZTONSÁGBAN, HA A LEGÚJABB RIASZTÓ-RENDSZERREL SZERELTÉK FEL A LAKÁSODAT. A TEHETŐSEBB EMBEREKET ROBOTOK VÉDIK. ÁM A FÉLIG EMBER FÉLIG GÉP ŐRÖK LEGÚJABB GENERÁCIÓJA ÖNÁLLÓSITJA MAGÁT...
...És most itt van az
AUTOMATIC
Olivier Gruner

BRIAN BOSWORTH
Hamarosan bemutatjuk a Hideg, mint a kő sztárjának új akciófilmjét!
Az amerikai hadsereg legkeményebb őrmestere bosszút áll családja gyilkosain.
A háború csak a kezdet
VIDEORENT * GALAXY VIDEO * PREMIER INTERNATIONAL

LUXxVIDEO®

Egy álomszerű utazás a szex varázslatos, gyönyörűséges birodalmába.

Magyar szereplők!
Szupersztár: Anita Rinaldi!

Ára: 2.760,– + ÁFA

A film 1995-ben 2 kategóriában pornó Oscar díjra jelölve!

Az álomszerű utazás folytatódik a szex varázslatos, gyönyörűséges birodalmába.

Magyar szereplők!
Szupersztár: Anita Rinaldi!

Ára: 2.760,– + ÁFA

Jókedvű fiatalok pajzán kalandjaikat mesélik el egymásnak. Csak győzzük utánozni őket!

Magyar film,
magyar szereplők!
Rendező: KOVI

Ára: 2.760,– + ÁFA

**Megjelenés:
1995. június 6.**

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvétellel megrendelhetők:

Kedves vásárlóink! A Videó Magazin jellege miatt egyes, a hírdetésekbe található képek nem egyeznek meg pontosan a borító szex-képeivel.

LUXx VIDEO: 1085 Budapest, Baross u. 48. Tel.: 134-2124, 134-0363
Interfilm Kft.: 1126 Budapest, Németvölgyi út 66. Tel.: 155-9094
Alpine Piton Video Nivo: 1146 Budapest, Dózsa György út 19. Telefon: 06-60-340-900
S.I. Coop Kft.: 1147 Budapest, Lőcsey u. 12/b. Tel.: 164-2055
Video Nívó Bt.: 1133 Bp., Vág utca 9. Tel.: 149-1335
Motophon Bt.: 3530 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46-346-847
R-System: 1212 Bp., Béke tér 9. Tel.: 277-2960
VIDEÓHÁZ: 1114 Bp., Bocskai u. 23. Tel.: 371-0866

MEGRENDELŐLAP
A KAZETTA CÍME: DB
....
....
....
....
A megrendelőlapot kitöltve, (nyomtatott betűkkel), címmel ellátott borítékban kérjük elküldeni a LUXx Video címére: 1085 Budapest, Baross u. 48.
Név: ....
Cím: ....
Kérjük nyomtatott betűkkel kitölteni!
Dátum: Aláírás:

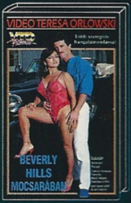

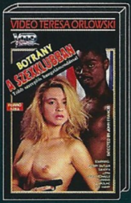

AKCIÓS FILMEK KÖLCSÖNZŐI JOGGAL!

most csak 999 FT + ÁFA

FÓKUSZ AKCIÓ!

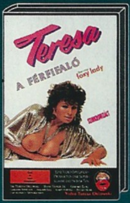

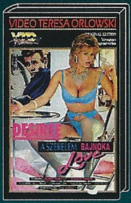

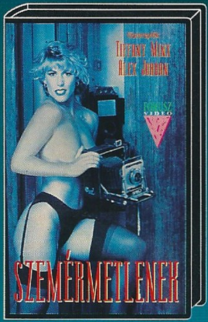

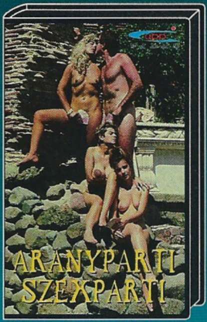

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvéttel megrendelhetők:

Fókusz Video 1062 Bp., Andrássy út 107. Tel.: 141-5886 • Videoház 1114 Bp., Bocskai út 23. Tel.: 371-0866 • Interfilm 1126 Bp., Németvölgyi út. 66. Tel.: 155-9094 • Alpine Piton Video Nívó 1146 Bp., Dózsa Gy. út 19. Tel.: 06-60-340-900 • S. I. COOP Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/b. Tel.: 164-2055 • Video Nívó Bt. 1133 Bp., Vág utca 9. Tel.: 149-1335 • Motophon Bt. 3500 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: (46) 352-847

Egy különleges bűnügyben a nyomok egyre mélyebben az erotika vad és rejtett területeire vezetnek...
Színes, szinkronizált amerikai erotikus film
91 perc, ára: 2760 Ft + ÁFA

Az Aranypart egyik legszebb kastélyában a heti bridzspartira készülnek. Az események azonban váratlan fordulatot vesznek...
Színes, szinkronizált amerikai erotikus film
77 perc, ára: 2360 Ft + ÁFA

⇦⇦⇦ ÚJ FILMEK!

M E G R E N D E L Ő L A P

A megrendelőlapot kitöltve, címmel ellátott borítékban kérjük elküldeni a Fókusz Video címére: 1062. Budapest, Andrássy út. 107.

A KAZETTA CÍME: .... DARAB ....

....

....

....

Név: ....

Utca, hsz.: ....

Helység: .... Ir. szám.: ....

Kérjük nyomtatott betűkkel kitölteni!

A film krónikája

Csaknem háromezer képpel, 648 oldalon jelent meg június első hetében *A film krónikája* című nívós könyv az Officina Nova gondozásában. A születésének századik évfordulóját ünneplő filmművészet előtt tiszteleg a világhírű Krónikák sorozat legújabb kötete. Az enciklopédikus igénnyel készült olvasmányos mű mindazokhoz szól, akik szeretik a filmet, akik szeretnek vagy szeretnének eligazodni e legnépszerűbb művészeti ág történetében, rejtelmeiben. A videózók számára is segíthet a választásban, hiszen a filmtörténet sok-sok – e kötetben is felidézett – remeke kölcsönözhető a magyar tékákban is.

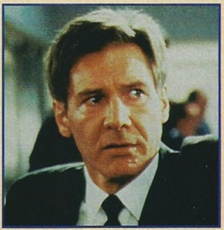
Lakossági videókazetták: Növekvő választék!

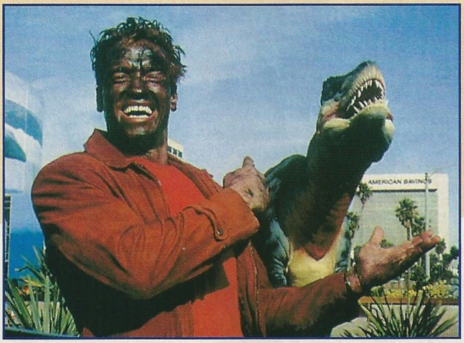
Augusztustól az év végéig folyamatosan bővül a közvetlenül a lakosság számára megjelenő műsoroskazetta-kínálat. Az áprilisi első csomag után a *Warner Brothers* augusztusban újabb sikerfilmjeit jelenteti meg 1800 forint körüli ajánlott fogyasztói áron. Jön a *Halálos fegyver* mindhárom része **Mel Gibson**nal, **Danny Glover**rel, az *Ártatlanságra ítélve* **Harrison Ford** főszereplésével, *A vasmacska kölykei* **Goldie Hawn**nal, **Kurt Russell**lel, valamint a *Végtelen történet*. A *Végtelen történet* a *2.* résszel tovább folytatódik a Warner novemberi újabb kínálatában, melyben helyet kap a minden idők legtöbb Oscarját begyűjtő, 1959-ben készült alkotás, a *Ben Hur*, **Charlton Heston**nal a főszerepben. Megjelenik a **Kevin Costner**-féle *Robin Hood*-feldolgozás, a *Börtöncsapda* **Jean-Claude Van Damme** játékával, s *Az eastwicki boszorkányok* **Jack Nicholson**nal, a **Sarandon-Cher-Pfeiffer** hármassal.

Augusztus végén a *Columbia TriStar* is megkezdi a tékákból már ismert játékfilmjei kiadását a lakosság számára, elfogadható áron. **Van Damme**-mal a *Hiába futsz*, **Clint Eastwood**dal a *Célkeresztben*, **Bruce Willis**szel az *Árral szemben*, **Sylvester Stallone**-nal a *Cliffhanger* és **Arnold Schwarzenegger**rel *Az utolsó akcióhős* című filmek közül válogathatunk videókönyvtárunk számára.

Október elején a *20th Century Fox* rukkol ki meglepetéssel, az egész világon. Kiváló minőségben ismét bemutatja videón a *Csillagok háborúja* trilógiát, mely csak néhány hónapig lesz kapható lakossági forgalomban.

A *Walt Disney* az elmúlt hónapokban sorra döntött meg minden eddigi magyar videós rekordot. Háromnegyed év alatt már több, mint 60 ezer példány talált gazdára mind a *Hófehérke...*, mind az *Aladdin* kazettákból. A néhány hónapja kapható *Macskarisztokratákból* is elfogyott már 15 ezer. Az előzetes tervek szerint legközelebb szeptember elején a *Dumbo* jön kazettán két *Micimackó* epizód kíséretében, november elején pedig a régóta várt *Az oroszlánkirály!*

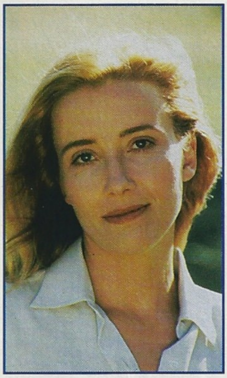
Újra Michael Jackson...

...kerül a világ érdeklődésének középpontjába e hónapban, hiszen június 16-án jelenik meg az énekes sztár legfrissebb albuma az egész világon, így Magyarországon is. A két CD-ből álló lemez 153 percnyi zeneanyagot tartalmaz, címe *HIStory, Past, Present & Future Book I*. A kiadvány két részből áll: a *History Begins* tizenhat számból álló gyűjtemény: **Michael Jackson** eddigi legnagyobb sikereit tartalmazza (például a *Beat It, Billie Jean, Thriller, Heal the World, Bad, Black or White* című felvételeket), míg a *History Continues*on tizenöt vadonatúj szerzeményt hallható. A régi dalokat újrakeverték, így azok a digitális technika segítségével a ma ismert legmagasabb hangminőség színvonalá szólnak. A dupla CD-hez egy 52 oldalas színes könyv is tartozik, amely eddig még nem látott képeket, érdekességeket mutat be az énekesről. A lemezzel és a könyvvel egy időben lát napvilágot a dalok klipjeit tartalmazó VHS-videókazetta is, bizonyára azokkal a felvételekkel is, amelyeket csaknem egy éve, nagy Budapesten rögzítettek.

Emma, a forgatókönyvíró

Forgatókönyvírásra vállalkozott az Oscar-díjas angol színésznő, **Emma Thompson**. Jane Austen 1811-ben írt regényéből, az *Értelem és érzékenység* című műből készített adaptációt. A mű két lánytestvérről szól, s a XIX. századi erkölcsökről. Emma természetesen a maga számára tartogatja az egyik női főszerepet, míg a férfi főszereplő a világ által a *Négy esküvő és egy temetés* című sikerfilmből megismert **Hugh Grant** lesz (lásd címlapunkon). A rendezői feladatokat Ang Lee vállalta magára. S ami a legfontosabb: a nagy tervekhez már producereket is sikerült találni.

Tapasztalatcsere a kalóziparról

Huszonöt országból nyolcvan szakember vett részt májusban Budapesten az európai, meditterrán és afrikai országok audiovizuális szerzői jogait védő szervezeteinek éves találkozóján, melyet ezúttal kilencedik alkalommal rendeztek meg. A háromnapos tanácskozáson a résztvevők fő célja a tapasztalatcsere volt. Kölcsönösen beszámoltak arról, hogy országukban milyen szinten áll az audio-, a videó-, a tv- és kábeltelevíziós kalózkodás, melyek a feketepiac fejlődési irányai, hogyan lépnek fel a kalózipar ellen, s miként zajlanak az egyes országokban a jogi eljárások.

Tavaly e térségben több, mint 12 ezer esetben folytattak nyomozást, csaknem 6 ezer volt a razziák száma, a hatóságok háromnegyedmillió videókazettát koboztak el, s ezerháromszáz ügyben született bírósági ítélet. Európában a legtöbb lebukás Olaszországban történt, mely egyértelműen összefüggésbe hozható a maffia elleni küzdelem sikereivel. Mint *Párvy Tivadar*tól, az ASVA titkárától megtudtuk, Magyarországon 1993. május 15-től (a szerzői jogok védelméről szóló törvény hatályba lépésétől) mostanáig a rendőrség, az ASVA szakértelmével, 488 alkalommal kezdeményezett büntetőeljárást, 108 esetben jutottak el az ügyek a bíróságig, s 18 bírósági ítélet született a szerzői jogokat megsértőkkel szemben. Többségük pénzbüntetést kapott, de számos esetben fél évtől két évig terjedő felfüggesztett szabadságvesztés volt az ítélet.

Számok a feketepiac elleni küzdelemről (1994-ben, db)

	Európai, mediterrán és afrikai országok	*százalékos növekedés az előző évhez képest*	*világszerte*	*százalékos növekedés az előző évhez képest*
nyomozás	13 062	+3 %	25 320	+ 6 %
razzia	11 486	+98 %	19 314	+ 66 %
elkobzott videókazetták	1 218 057	+58%	2 087 669	+ 8 %
elkobzott képmagnók	8 622	n. a.	12 090	n. a.
jogi eljárások	2 292	+9 %	5 752	+ 16 %
bírósági ítéletek	1643	+26 %	3 219	+ 17 %

n. a. = nincs adat
Forrás: ASVA

A NEMZET KÖNYVTÁRA

Széchényi Ferenc, az Országos Széchényi Könyvtár alapítója, és a könyvtár mai otthona, a Budavári Palota F. épülete

Harmincperces videófilm készült *A nemzet könyvtára* címmel, mely az Országos Széchényi Könyvtár 1802. évi alapításától napjainkig kíséri végig annak történetét. Bemutatja a több, mint hétmillió egységből álló gyűjtemény legszebb, legértékesebb darabjait, amelyeket a közönség csak alkalmanként, kiállításokon láthat: kódexeket, ősnyomtatványokat, kéziratokat, térképeket, plakátokat. A filmben többek között látható *Kölcsey* Himnuszának, *Vörösmarty* Szózatának kézirata, a Halotti Beszédet őrző Pray Kódex, a Leuveni Kódex, mely az Ómagyar Mária siralom lelőhelye, a Képes Krónika, Anonymus Gestája, feltűnnek Mátyás legszebb corvinái, a zeneműtárból pedig Haydn eredeti kéziratai. A térképtár anyagából kézzel rajzolt híres térképeket, földgömböket láthatunk. A videó megismertet a restaurálóműhely tevékenységével is.

Az alkotást *Kalmár Lajos* fényképezte és rendezte, a szakértő és szövegíró *Illy Márta*. A film a Széchényi Könyvtár Budai Várba költözésének tizedik évfordulója alkalmából készült. A könyvtár forgalmazásában megjelent különleges összeállítást az alkotók segédeszközként is ajánlják az iskolai oktatásban, s minden olyan intézményben, melyben fontosnak érzik a magyar kultúra terjesztését.

Köszöntjük a Fülest!

Filmes plakátokat, műsoros videókazettákat is nyerhetnek a Video Magazin ajándékaként azok a szerencsés rejtvényfejtők, akik június 24-én ott lesznek a Füles-hajó fedélzetén. A harmincnyolcadik esztendeje minden héten töretlen sikerrel napvilágot látó *Füles* című hetilap – melynek rejtvényeivel az elmúlt években magazinunkban is gyakran találkozhattak – a minap jelentette meg 2000., ünnepi számát, s jubileumi különkiadványát, a *Füles Annót*, mely az első kétszáz lapszám anyagainak legjavából nyújt válogatást. A Szentendrére tartó

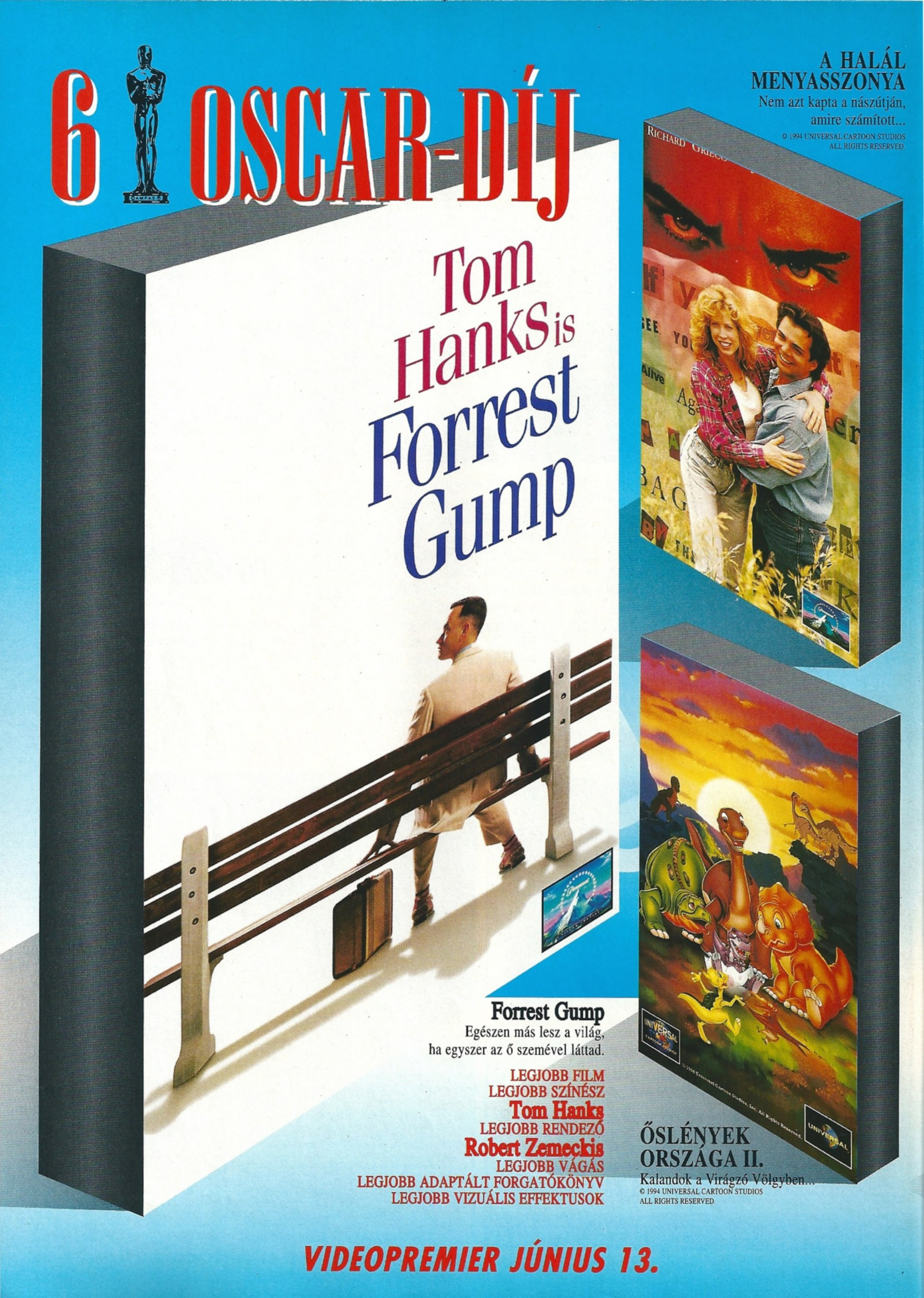

Füles-hajó 120 Füles olvasót visz majd fedélzetén, s játékos rejtvényfejtéssel, egykori interjúalanyok vidám műsorával teszi még emlékezetesebbé az ünnepi számot. A város főterén nyilvános Füles-pályázati sorsolás és kvízjáték is lesz.

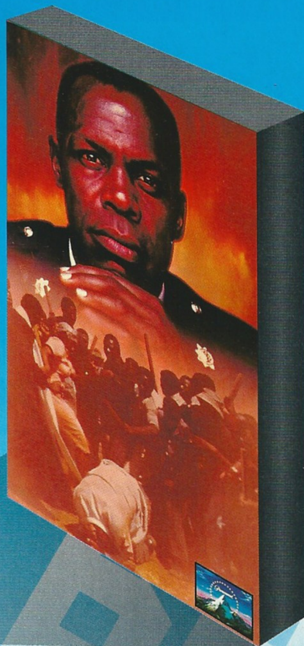

Whoopi sztárgázsija

Whoopi Goldberg egycsapásra Hollywood egyik legjobban fizetett színésznője lett, miután két filmre szóló, 20 millió dolláros szerződést kötött a Hollywood Picturesszel. A 44 éves sztár az *Eddie* című produkcióban egy női kosárlabdacsapat edzője lesz, míg a *The Associate* címmel tervezett filmben egy befektető bankárt alakít a női egyenjogúság nevében.

6 OSCAR-DÍJ
A HALÁL MENYASSZONYA
Nem azt kapta a nászútján, amire számított...
© 1994 UNIVERSAL CARTOON STUDIOS ALL RIGHTS RESERVED.
Tom Hanks is Forrest Gump
Forrest Gump
Egészen más lesz a világ, ha egyszer az ő szemével láttad.
LEGJOBB FILM
LEGJOBB SZÍNÉSZ
Tom Hanks
LEGJOBB RENDEZŐ
Robert Zemeckis
LEGJOBB VÁGÁS
LEGJOBB ADAPTÁLT FORGATÓKÖNYV
LEGJOBB VIZUÁLIS EFFEKTUSOK
ŐSLÉNYEK ORSZÁGA II.
Kalandok a Virágzó Völgyben...
© 1994 UNIVERSAL CARTOON STUDIOS ALL RIGHTS RESERVED.
VIDEOPREMIER JÚNIUS 13.

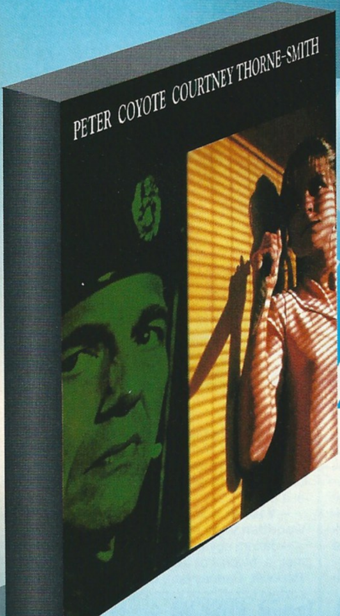
VIDEO CSÚCSON

BOPHA

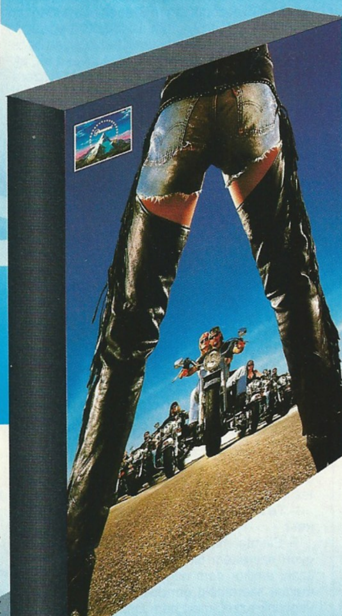
A szabadságot nemadják ingyen...
Főszereplők: DANNY GLOVER,
MALCOLM McDOWELL

VIDEOPREMIER JÚNIUS 27.

PARANCSMEGTAGADÁS

Ne próbáld keresztezni az útját

FELPÖRÖGVE

A város rettegett tőlük.
De szükség volt rájuk.

ARABA FILMS

UIP DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT.

MAJESTIC FILMS

UIP-DUNA FILM, 1021 Budapest, Tárogató út 2–4 Tel.: 176-7291, 176-2333

Kedvenc videófilmjeim

Cserhalmi György

– Emlékszel arra, mikor láttál életedben először filmet videón?

– Valamikor a 80-as évek eleje, közepe táján. Azt tudom, hogy Bódy Gabi anyósa hozta nekem a magnót Németországból. Azóta is az van meg. Vannak kazettáim, de saját filmjeim közül csak az *Amerikai anzix*ot és a *Pszichét* őrzöm. Videón főleg természetfilmeket, *David Attenborough*-filmeket szoktam nézni, de azért nem vagyok ilyen jó, mert mindenféle piff-puffot is bérbe veszek. Kölcsönzőkbe nem szeretek járni. A lányomat szoktam ilyenkor filmért szalajtani. Vagy kölcsönkapok valakitől filmet, azután nem adom vissza, vagy én adok kölcsön, és nem kapom vissza, szóval ugyanolyan bonyolult világ ez, mint a könyvé.

– A természetfilmeken kívül, van olyan játékfilm-műfaj, amit különösebben kedvelsz?

– Nem szeretem megnézni azokat a filmeket, amelyeket én csinálok, de típusában sem, legyen az francia, német vagy amerikai. Nagyon szeretem viszont a krimit, meg is mondom, miért. Mi színészek, egész nap keményen dolgozunk, s ha már videózhatók, úgy gondolom, nem a művészetekben mélyedek el. A videó házi műfaj, családi program. Üldögélünk előtte, és elröhögcsélünk. De mindenki tartsa olyan becsben, amilyenben akarja. Ha olvasni akarok, akkor nem krimit fogok olvasni, pedig azt is szeretem, hanem olyan könyvet, ami régóta érdekel, és esetleg évek óta nem jutottam hozzá.

– Amikor azzal a szándékkal nézel meg egy filmet, hogy kikapcsolódj, el tudod felejteni, hogy színész vagy?

– Sohasem nézek színészszemmel filmet. Nem szoktam elemezni sem pályatársaimat, sem saját magamat, nyugati vagy keleti kollegákat sem. Nagyon hálás néző vagyok. Még a nagyon rossz filmek is tetszenek. Nagyképű dolog, hogy valaminek egészen különleges művészi magaslatokba kellene jutnia ahhoz, ahogy az ember nézője legyen. Nem így van. Én olyan primitív szemmel tudok filmet nézni, amilyen primitív az ember, vagy amilyen primitív ember én magam vagyok.

– Tudnál mondani erre példaként egy filmet?

– A *Pretty Woman*. A legszebb álom. Erről szól az élet, hogy ilyen nagyokat lehet benne álmodni. Ez benne a fantasztikusan jó. Persze vannak más filmek is. Például a *Méhek völgye*, ami szerintem a világ legszebb fekete–fehér mozija. A 70-es évek mozija. Mondhatnám művész mozinak is... ma már az. A *Méhek völgye* c. film egy barátságról szóló történet a keresztes lovagok idejében.

– Te magad szívesen vállalsz filmszerepeket?

– Eleinte, húsz-huszonöt évvel ezelőtt, nagyon szerettem filmezni, azután volt egy időszak, amikor nem nagyon szerettem, és most megint szeretnék, gondolom, mindannyian így vagyunk ezzel, mert nem lesz film... Azt látom, hogy technikailag nagyon le vagyunk maradva, nemcsak a magyar, hanem az európai film is. Amiben erősek voltunk, már nem szól semmiről. Nem történeteket, hanem ideológiákat forgattunk, eszméket, eszményeket forgattunk. És ezért tudott megverni minket az amerikai film. Nem csak a technika és a pénz miatt. Az amerikai azt mondta: egy arc többet árul el, mint bármiféle eszme, vagy ideológia. Így aztán szinte történelmi hősök az ő filmsztárjaik. Ők a filmmel írják történelmüket, mert 270 évükből 100-at elfoglal a film. Ilyen egyszerű. De most már ők is kezdik elveszíteni arcukat. Amerika sem bír már mit kitalálni. Robert De Niro arcára 12 órán keresztül pakol a maszkmester mindenféle trutymót, holott én De Niro arcára vagyok kíváncsi, és nem a maszkra, amit feltesznek rá.

– Van olyan színész, aki neked különösen tetszik?

– De Niro például, de sokan mások is. Kedvelem a rossz színészeket is, mert tőlük lehet a legtöbbet tanulni.

– S mit jelent magyar színésznek lenni külföldön?

– Mi verjük a világot... nem alulról, hanem felülről. Nagyon el van kényeztetve a magyar közönség velünk, ezt a szemükbe kell mondani. Nagyon rossz színészeket néznek összes tv-csatornáikon. A magyar színésznek, azt hiszem, alig van párja a világon. Itthon, ha az első huszat megnézzük – és megint nem mondok neveket –, bármikor verjük Amerikában az első húszat, beleértve De Niro urat is.

– Milyen gyakran van módod külföldi filmekben vállalni szerepet?

– Játszom, játszottam sokféle moziban, de ez itt Magyarországon dicsekvés számba megy és nem szívesen bosszantom sem a közönséget, sem a kollégákat. A legutóbbi, a *Fortress* San Sebastianban nyert. Szóval nem egy rossz mozi. Egy Evald nevű embert játszom benne. Ez egy cseh történet a 70-es években. A cseh *Drahomira Tyihanova* rendezte, egyébként cseh–francia koprodukció volt. A film arról szól, hogy van valahol egy erőd a világban, ahova kidobnak egy ürgét, hogy őrizze, mert nem tetszik a hatalomnak. Azután rájön, hogy nincs ott semmi, és ezt tudatja a világgal. Én voltam az az ember, akit kiraktak oda a vizet nézni. Ennek forgatókönyvét megkaptam egy évvel a forgatás előtt, mert azt mondta a rendezőnő, hogy ő a Cserhalmi Gyurinak szánta ezt a könyvet. Idejött, itt leültünk, megbeszéltük. Gyönyörűen lefordították a szöveget, költőien, úgy, ahogy illik. A szöveget többnyire magyarul mondtam, csak néhány helyen nem, mert úgy is szinkronizálni kellett, franciául, németül, csehül stb... (Vannak mindenféle külföldi hangjaim, némelyiket személyesen is ismerem.) Nagyon boldog voltam, mert felkészülten mentem ki, és felkészülten vártak.

– Mi az oka annak, hogy elég ritkán halllunk szinkronhangként külföldi filmek alatt?

– A szinkron nálam olyan dolog, hogy évente egy filmet vállalok el hiúságból; hátha én is tudok úgy szinkronizálni, mint a többiek.

A hamarosan videón is látható *Megint tanú*ban

– Válogathatsz a filmfelkérések között?

– Nem úgy áll most a világ. De azért be-beesnek. Jelenleg épp várakozó listán vagyunk *Szabó Ildi*vel, mert a kuratórium mostanában osztja el a pénzt.

– Vannak már barátaid, ismerőseid Hollywoodban vagy máshol a világban?

– Jártam ugyan fesztiválokon, vetítették filmjeimet, a *Mephistót, az Egy erkölcsös éjszakát, a Pszichét, Cannes-ban, Berlinben*, de nem foglalkoztam azzal, hogy kapcsolatokat teremtsek. Egy magyar színész egy Cannes-i Filmfesztiválon annyira szegény, hogy inkább elbújik a világ elől.

– Hollywoodi film nincs kilátásban?

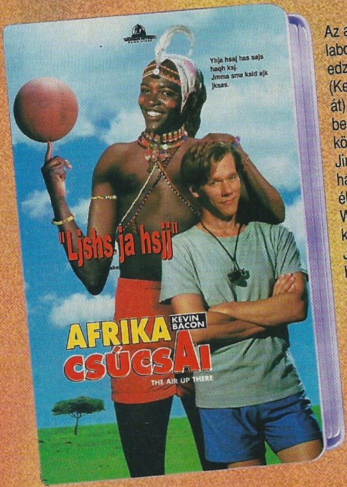
– Úgy tűnik, hogy van. De erről még korai lenne beszélni.

Varga Mária

VIDEOPREMIER JÚNIUS 15.

Ügynökeink

InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094. . **Alpine Piton** Gmk Video Nívo ügynöki iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19. **S. I. COOP** Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/B. Tel.: 164-2055
Videó Nívó Bt Budapest XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335. **Motophon** Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46/346-847
Motophon World Center Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764 **InterCom** 1113 Bp. Karolina út 65. Tel: 209 0933, 209 1111/276 fax: 209 0930 tx 22 6761

Az amerikai főiskola kosárlabda-csapatának segédedzője, Jimmy Dolan (Kevin Bacon – Egyenesen át) Afrikába utazik, hogy beszervezze a csapat következő szupersztárját. Jimmy úticélja egy Isten háta mögötti falucska – itt él Saleh, a nagyra nőtt Winabi harcos, a törzsfőnöki szék várományosa. Jimmy mindent elkövet, hogy a kosárlabdázás szépségeit megértesse a törzs keményfejű tagjaival, ám egyáltalán nincs könnyű dolga. Újabb és újabb ötletei sorra csődöt mondanak, de fáradhatatlan munkálkodásának eredményeképpen fenekestül felfordul a Winabi törzs addigi békés élete.

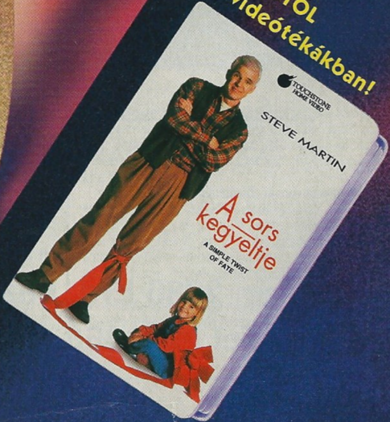

Szex, hazugság és féltékenység a fergetegesen mulatságos vígjáték három kulcsszava. A történet főhősei, az igencsak tehetségtelen színészek egy bohózatot próbálnak. Mire azonban a szereplőgárda többé-kevésbé összeszokik és a rendező kezd megnyugodni, a színészek magánélete fordul fel fenekestül. A végeredmény egy botrányos Broadway-bemutató, melyet a nézőközönség sokáig emleget majd.

Leo különleges macska. Nap mint nap barátságosan eldiskurál vagyonos gazdájával. Amikor az meghal, ő örökli az idős ember egész vagyonát... és két mohó, kisemmizett rokonát is. Leót szerencséjére védelmébe veszi az eltávozott milliomos hűséges házvezetőjének két gyermeke. Ám a rokonokat sem ejtették fejre: minden eszközt bevetve igyekeznek megszabadulni az örököstől és védelmezőitől, hogy megszerezzék a nekik "jogosan" járó 5 millió dollárt...

JÚIIUSTÓL a videótékákban!

WALT DISNEY HOME VIDEO
TOUCHSTONE HOME VIDEO